

**D. IOANNIS
CHRYSOSTOMI
ORATIONES QUATUOR.
1. QUOD NEMO
LÆDATUR NISI À...**

Ioannes : Chrysostomus santo (santo),
Fronton Le Duc

D. IOANNIS
CHRYSOSTOMI
Orationes quatuor.

- I. Quod nemo lædatur nisi à seipso.
- II. De precatione.
- III. Aduersus Ebrietatem & in Resurrectionem Domini.
- IV. In baptismum Domini.

*Quarum duæ posteriores nunc primum Græcè
& latine editæ sunt studio & opera*

R. P. FRONTONIS DVCAEI
Societatis IESV Theologi.

Cum gratiæ & privilegio Sac. Cæs. Maiest.

INGOLSTADII

Ex Typographia DAVIDIS SARTORII.

Anno M. D. XCV.

101

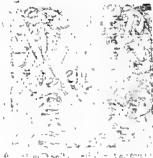
613 1-9

ANNALS OF THE CHRISTIAN MISSIONARY SOCIETY

OF THE
METHODIST CHURCH

Vol. 10. No. 1. 1841.
Published by the
Methodist Episcopal Church,
New York.

By the
Rev. J. P. Thompson, D.D.,
Secretary of the Society.
New York: Printed and Sold by
J. P. Thompson, D.D.,
No. 10, N. Y. St.

For sale by the
Methodist Episcopal Church,
New York.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙ- SANCTI PA-
ΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ TRIS NOSTRI

ἡμῶν ἱερᾶν ἀρχιεπισκόπου
καισαρίνης πόλεως τῆς ῥου-
σσοῦ μὲν λόγος.

Ioannis Chrysostomi
Archiepiscopi Constanti-
nopolitani oratio.

Οτι πρὶν εἰσαὶν μὴ ἀδι-
κῶν περὶ τῆς πατρὸς ἐλά-
τῃς ἀμάρτυς.

Quod qui seipsum non
lædit, nemo ledere
possit.

Ἰδοὺ μὲν ἐν ταῖς
παχέτεσι καὶ
οὗτοι τὰ παρὰ
τα κακὰ καὶ τὰ γὰρ πα-
σιλωμένοι, ὅτι αἰδοῦνται μὲν
ἀνελκόμενοι ἐκ τῆς
σοφίας ὅτι ὁ σφόδρα ἀνταρμύ-
νους, καὶ οὐκ ἐστὶν παρὰ
ἐξ ὅτι ὁ λόγος ἔστιν ὅτι
ἐξ ὅτι καὶ γὰρ δόξαται ἀνελκόμε-
νοι καὶ κατὰ γένεσιν ταῖς ἀμάρ-
τυς ἀπὸ τῆς ἀνελκόμε-
σι μὲν τῆς ὑποστάσεως.

CIO fore.
ut crassioribus.
quique presen-
tibus rebus inhiant, ac ter-
ra sunt affixi, & sensu
voluptatibus seruiunt, spi-
ritualibus non admodum
dediti. noua hæc, admi-
rabilius, videatur oratio
ac nos vberim videant, &
contemnant, ut qui ab i-
nitio promissionis minimè
parifimilia dicamus. Ve-

tum non ideo nesci à possi-
culatione desissemus, quin
etiam hanc ipsam maxi-
mè ob causam ad compro-
banda ea qua promissimus,
magno studio aggredie-
mur. Si enim voluerint,
qui ita sumi affelli; non
tumultuari neque ebiur-
bare, sed finem orationis
expectare; à nobis, sat scio,
stabunt, seseq; prioru ex-
teris condemnabunt, pa-
linodiam canent; veniam
cum excusatione petent,
et quod non veram de re-
bus tenuerint sententiam;
perpetuamq; nobis gratiam
habebunt, ut medicum agiti,
amorem, quibus erigunt,
non velut obsessum fuerat,
excusent. Ne enim quibz
sepius tenet, profer senten-
tiam, sed expecta etiam ne
se orationis conscientiam
et corpat, ac iure pote-
rit: ignorantia verum in-

μὴν διὰ τὸ τοῦ ἀπειρησθῆναι
τῆς ἐπαγγελίας· ἀλλὰ καὶ δι-
ὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ μέγα λυσι-
τελεῖν, κατὰ πολλὰς βαδι-
σάμενα τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ βου-
λευσάμενοι οἱ ὅπως διακρίμε-
νοι μὴ θορυβῶντες καὶ ταραχ-
τες, ἀλλὰ ἀναμνήσαντες τὸ λη-
γναι τὸ τέλος τοῦ λόγου, ὅτι μὴ
ἡμῶν εἰσόντες, καὶ αὐτῶν
καταγινώσκοντες, ὡς τὸν ἱμ-
νον, οὐδὲν ἡττάμενοι ἔχοντες.
καὶ παλινωσάμενοι ἑσόντες, καὶ
ἀπολογισθέντες καὶ εὐχόμε-
νοι αἰτιολογῆσαι, ὑπὲρ αὐτῶν
ὁρῶντες οὐδὲ τῶν καταγινώ-
σκοντων τὸν ἱμνον, καὶ χρεῖται
ἡμῶν εἰσόντες πολλῶν, ἀποτί-
λοις καὶ μοιροῖς τοῖς ἱατροῖς,
ἡμεῖς δὲ τῶν ὁρμημάτων ἀ-
παλλὰς οἶναι, τῶν τὸ σῶμα
φοβούμενων αὐτοῦ. μὴ
χαίρει μοι τὸν κατὰ χάριτος
παραστῆσαι κρίσιν ἰδῆναι, ἀλλὰ
ἀνέμενον καὶ τῶν λόγων τῶν
ἡμετέρων τῆς ἀγωγῆς, καὶ
ὅτι ἀμύση τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν ἐκείνον, ὅτι ἐξ ἀνομιᾶς
εἰς

αὐτὸ τὸ πάλαι κρίνει πα-
 ραλαβόμενον, ἐπεὶ καὶ
 εἰ δὴ τῶν βιωτικῶν τῶν
 παρὰ τὸν νότον ἀνέχεται, καὶ
 (σοφῶς φέρονται) ἴδουσι τὸ
 παλαιὸν φέρονται, καὶ πάν-
 τα ἀπικλύζοντα τῇ γλῶσ-
 σῃ, καὶ ἐπὶ τὰ δοθέντα μετὰ
 μακροθυμίας ἀκούοντες τῷ
 σοφῷ ἀντὶ τοῦ ἰσχυροῦ, πῶς
 ἡσυχίαν ἀνέχεται, ἀλλὰ καὶ
 μετὰ τὴν ἐξουσίαν δοκῶ
 διαμαρτυρεῖται, ἀνέπαυτον
 πῶς ἀκούει καὶ τῷ δόξαν
 τηρεῖται, καὶ δὴ καὶ αὐτὴ
 διακρίνει δὲν ἀρετὰ τὰ παρὰ
 ἡμετέροις μαδόντας μετὰ
 ἀκριβοῦς ἀπάσης, τότε τὰ
 παρὰ αὐτῶν ἵσταται, ἐπεὶ
 ὅτι καὶ αὐτὴ φέρονται πρὸς
 ἡμᾶς τῶν πολλῶν ἀφελ-
 γῃ καὶ ἐπὶ τῷ μακρῷ χρόνῳ
 ἡμετέροις παρὰ τῶν
 πολλῶν διακρίνει, πῶς
 καὶ τὸ πᾶν ἀνέχεται ἀπα-
 ρετοῦ φέρονται ἀφελ-
 γῃ; καὶ περὶ τοῦτο τὸν ὅλον χρόνον ἀνέχεται, οὐδὲν
 ἀφελ-
 γῃ;

dicium non impedire
 ferre sententiam. Nam &
 secularium rerum iudice-
 atiamsi videant eum qui
 prius dicit, oratorem con-
 citare eloquentia fluxuine
 omnia inundantem, non
 sustinent, nisi etiam ad-
 versarij responsionibus cum
 longanimitate, eundem
 pronunciare sententiam;
 sed etiamsi prior iustissi-
 mam causam habere vi-
 deatur, integre aures e-
 tiam alteri referant. Si-
 quidem hac quoque iudi-
 cum virtus est, ut verius-
 que parti causa quam ac-
 curatissime cognita, cum
 demum ipsi sum inter-
 ponant iudicium. Quoni-
 am igitur etiam nunc ve-
 lut Rhetoricæ cuiusdam lo-
 co est videri iudiciorum com-
 muni, & anticipata opi-
 nio, quæ longo tempore in
 animis multitudinis radi-
 cata; hæc per totum terrarum orbem declamatur, omnia
 sursum

versum deorsum versa est, in magnam confusione genus humanum incidisse, in dies iniurias, calumnias, vim, damna asferri, imbecillū à potentibus, pauperibus ab opulentis; & ut fluctim maru numerari non possunt, ita nec multitudinem eorum qui insidiu petuntur, damna efficiuntur, malè mulantur: ac neque legum correctione, neque iudiciorum metu, neque vlla re alia hanc extinguī possunt, ac morbum, sed malum quotidiè augeri, ubique esse gentium, lamenta, lachrymas eorum, qui iniurias accipiunt, & iudices ipsos quibus huiusmodi rerum emendatio mandata est, tempestatem intendere, morbum instigare. Hinc multis ex infipientioribus ac infelicio-

ρητοις ἀνὴρ καὶ ἑστὶν γένος πολλὰς συγχύσεις τὸ τῶν ἀνθρώπων ἐμπόληται γένος, καὶ πολλὰ καὶ ἕξτερον ἡμέραν οἱ ἀδικημένοι, οἱ ἐπηρεαζόμενοι, οἱ βλαβήμενοι, οἱ βλαπτομένοι, οἱ ἀδικῶς παρὰ τῶν δυνατωτέρων, οἱ ὡς ἐν περὶ παρὰ τῶν πτωχῶν καὶ ὡς περὶ τὰ κώματα τῆς θαλάσσης ἵνα ἔσιν ἀειδμεῖν ὅπως ὅτι τὸ πλεονέκτημα τῶν ἐπηρεαζομένων, τῶν ἐπηρεαζομένων, τῶν κακῶς παρὰ τῶν ἑστὶν νόμον διόρδουσι, ὅτι δικαιοσύνην φέρεται, ὅτι ἀλλοῦ δὲν τὸν λαὸν τῶν ἑστὶν καὶ πῶν ἑστὶν; ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφελὼς ἡμέραν ἀνέχεσθαι τὰ κακὰ, καὶ οἰμωγὰν παρὰ καὶ ὁρῶντες, καὶ δέχοντες τὰ ἀδικημάτων, καὶ οἱ περὶ τὴν ταῖς αἰσῶντα διόρδον διόρδον, ἀντὶ τῶν χειμῶνα ὁμοίων, καὶ πῶν ἑστὶν δικαιοσύνη. Πολλοὶ δὲ ἐστὶν τῶν ἀσυνετῶν καὶ ἀδολογῶν

in eis nocere, alij pauper-
tatem, alij corporis mor-
bum, alij pecunie iactu-
ram, alij calumniam, al-
ij mortem, atque hac per-
petuè lamentantur ac de-
plorant: & eos, quibus
illæ contingunt, mise-
rantes, & silentes, & ob-
stupescit dicunt inter se:
Qualia perpeffus vñ ille?
repente omnibus fortunæ
eversus est. Alius de al-
io vicissim: At ille in-
grauem morbum inci-
dit, & à medicis, qui ad
eum accedebant, deserta-
tus est. Item alius carceris
incolas, alius patria pul-
sus, & in exilium relega-
tus: hic libertate exutos,
ille ab hostibus in captivi-
tatem abreptus: iste sub-
mersum, aut combustum,
alium ruina domus oppres-
sum luget ac deslet: at im-
probe viventes nemo. Sed
vñ, & ἀποφύεσθαι τὸν δὲ ἐν ποικίλῃ ζῶντας ὁ δὲ

μαρτυρεῖται ἡμῶν τῇ ἀρετῇ,
οἱ μὲν πανίαν, οἱ δὲ νότον σὺ-
ματῶν, οἱ δὲ πῶς το καὶ ἡμέραν
ζῆμιον, ἔτι τε σιωποῦσιν
αὐτοὺς, ἀλλὰ οὐκ ἀνέχονται, καὶ ταῦτα
ἐκπορεύονται καὶ ἀρρωστῶντες
διατελῶν. καὶ τὸν πάσχοντα
ἐλευντες καὶ ἀκρύβοντες καὶ
ἐκπλαττίζοντες οὐδέ ἀλλή-
λοις λέγουσιν, εἰ δὲ σέ ποτε
ἂν διῆται ἀπὸ τοῦ ἀρρώστου πῶς
νῦν ἀπασα. ἔτι δὲ πάλιν
ἐπὶ τῇ πάλιν ὁ δὲ ἄλλος δὲ ἀρ-
ρώστῃ χαλεπῇ περικύβητος
ἀπὸ τοῦ πάθος τῶν οὐδὲ
αὐτὸν εἰσέλκοντι ἰατρῶν, καὶ
οἱ μὲν τὸν τὸ διαμαρτυρεῖσθαι οὐ-
κύντες, ὁ δὲ τὸν τῆς πατρί-
δος ἐκπεσόντα, καὶ οὐδέ
πῶς ἐπικλείει μετὰ σπέρ-
ματος, ἀλλὰ τὸν ἐλαττωμένον
ἐκπεσόντα, ἔτι δὲ τὸν
ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐρπαζόντα,
καὶ ἡμιμόνον αἰχμαλώτην,
ἔτι δὲ τὸν κτεκοντιζόν-
τα, ἢ χεῖρτα, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ
οἰκίας καταχθινόντα θρη-
νῶν, καὶ ἀποφύεσθαι τὸν δὲ ἐν ποικίλῃ ζῶντας ὁ δὲ
ἂν πάσ-

ἡ πείσιον ἐν χαλεπότητι, καλλέειν αὖτις ἡ μαχεῖν-
 ζουν, ὃ ἡ πείσιον αὖτις ἐν
 τῶν καλῶν, φέρει ἔν. (ἀλλ'
 ἔπειτα ἐξ ἀρχῆς παρακλίσια,
 μὴ δορυβέττα) διέκωμαν, ὡς
 εἰς τὴν τῶν εἰρημάτων ἀδικεῖ
 τὴν νήφοντα ἀποδοκίμω, ὡς
 πάλιν ἀρετῶν αὖτις ἀντιπαρ-
 δώματ' ἄν. π' ἂν ἔτι μοι
 τὸν τὰ ἐντὶ πᾶσι δόξα-
 λακότα, ἡ παρὰ σπουδα-
 τῶν, ἡ παρὰ ἀρετῶν, ἡ καὶ
 εἰς τὸν κακὸν ἀφαιρέ-
 δότα πᾶσι ὄντα, ἡ δὲ λαλῶν
 αὖτις ἡ ζημία εἰς ἀρετῶν τῶ
 ἀνθρώπων; μέλλον δὲ, εἰ δὲ
 κῆ, πρῶτον ὑποχρέωται,
 π' ἂν ποτ' ἔτι αὖτις ἀρετῶν ἐν
 ἡτέρας νόσας πρὸς πρῶτον τὸν
 ἀρετῶν νοσησάντων, ὡς ἐν-
 μαδόντες ἄντ' αὖτις πρῶτον
 καὶ σφόντες τοῖς πολλοῖς.
 π' ἂν ποτ' ἔτι ἔτι ἔτι ἀρε-
 τῶν; ἀρετῶν τὸν ἔτι ἔτι
 χαλεπὸν, καὶ τελαμῶντος
 τοιοῦτος, καὶ τραμάτων
 nunquid autem habere frenum, huiusmodi singula,

quod omnibus est grauius
 eos scire quoque, beatos pre-
 dicat, qua etiam omnium
 malorum causa est. Atque
 igitur (sed ut in principio
 rogauit, ne tumultuamini)
 ostendamus nihil eorum quae
 diximus, nocere sobrio ho-
 mini, neque uirtutis eius
 labefacere posse. Quid o-
 nim, dic mihi, omnibus o-
 pibus spoliato, aut a calam-
 niatoribus, siue illi a pre-
 damibus, aut etiam impro-
 bis seruis exuto omnibus
 facultatibus suis, hoc dam-
 num obfuit, quoad uirtu-
 tem hominis? sed potius,
 si ita uidetur, primum de-
 scribamus uirtutem homi-
 nis, quidnam ea tandem
 sit ubi primum ad alias res o-
 rationem conuerterimus,
 ut eam multitudini ad in-
 telligendum faciliorem &
 dilucidioram. efficiamus
 Quid ergo est uirtus equi?
 stragu-

fragulorum vincula ex se-
rici filii contexta, sape-
tas variat; aurōque inter
textos, phaleræ gemmæ
disiunctas, totius auræ su-
niculi complicatas: an ve-
rò cursu esse velocem, cru-
ribus bene firmū, numero id
incedere, & vngulas ha-
bere generoso equo dignas;
fortitudine præditum esse,
longi itineribus ac bellu-
donea; posse & in acie ma-
gno animo & facta fuga
equitem incolumem con-
servare? an non perspicu-
um est. hi, non illi equi
virtutem contineri? As-
notum verò & mulorum
quam virtutem esse dice-
re? an nō, posse onera com-
modè gestare, vitæ facili
conficere; habere pedes qui
firmitate saxa imitentur?
Num ea, quibus extrinse-
cus circumdati sunt aliquid
ad virtutis ipsius proprium
conferre dicemus? nequaquã.

Λογὸν ἐὰν εἴη καὶ νημάτων
συγκείμετος, καὶ στίπτης
ποικίλης καὶ χρυσοπάσης, καὶ
οὐκ ἀλλὰ λιθικόλλητος, καὶ
πλοκῆς καὶ χρυσοῦς οὐκ ὀλίγης
συμπλεκόμενος, ἢ τὸ σπο-
δικὸν ὅμοιον καὶ ἐντολῆν, καὶ
βαλίστρην ὑποδιδμακὲς ὅπλα
ἔχον ἑστῶν ἀντιπάλους ἡ-
ρώων; καὶ ἀνδρείας κακί-
του πλὴν ἐν ἀποδιδμακῶς μα-
χρᾶς, πλὴν ἐν πολέμοις ἀ-
μείζουσιν; καὶ λαλῶν καὶ ἐν
παροτρύνειν, καὶ πολλὰ φά-
νιδου τῷ παροτρυνέει, καὶ
τροπῆς ἡγομένου οὐδὲν τὸ
ἀνελάνθω; ὡς ἔυδαλον ὅτι
ταῦτα ἔσονται ἀρετῇ, καὶ βαλ-
τα; τί δὲ ὄντος καὶ ἡμῶντος,
πολλὰ φάνος ἀρετῶν ὄντως;
τὸ λαλῶν μετ' ἐυκαλίας
ἀνδρείου καὶ ἡρώος πλε-
ῖσιν διανδρῶν, καὶ πᾶσι καὶ
καὶ σὺν ἑστῶσι πάλους μα-
χόμενοι; μὴ τὸ ἔξωθεν ἀν-
τιπάλους ποικίλονται συσταλῶν
πὶ παρὰ πλὴν ἑκατάς ἀρετῶν
ἀντὶ τῆς φάνος; οὐδαμῶς.
ἀμπαλῶν

ἔμπλεκον δὲ πολὺν θάλασσαν,
 οὐδὲν αὖ τῶν τοῦ φύλλου κα-
 μῶσιν καὶ τῆς κλήμενος, ἢ
 τῶν τῶν καρπῶν θεωρημάτων
 ποιῶν δὲ ἀετῶν ἐκείας τῶν
 φαιμέν, ὅπως μεγάλους ἔχον-
 τας κλάδους, καὶ πολλὰ τῶν
 ἐπὶ τῶν φύλλων κόμην, ἢ ἐπὶ
 τῶν εἰκόνων καρπῶν διαψαλῶ
 καὶ πανταχῶς διασπυρμένον
 ἡμφοτέρωθεν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
 ἀνθρώπων περιώμεν, διακρί-
 νήσωμεν τῶν ἀετῶν τῶν γὰρ
 ἡμετέρων, καὶ βλάδην εἶναι
 ἐκείνων νομίσωμεν μέντοι,
 ὅτι αὐτῶν λυμαινομένων, ἢ ἔν
 ἔσθῃ ἀετῶν ἀνθρώπων ὁ ἡγε-
 μαται, ἵνα στήναι διέσκη· ἢ
 ὅτι ὁρίζα σώματος, ἵνα φωνή-
 θῃ νόσον, ὅτι ὁ τῶν πολλῶν
 ὑπὸ λυγρῶν· ἵνα φύγῃς ἀβ-
 ξαν πορευθῇ· ἢ δὲ τὸ ζῶν
 ἀπλῶς καὶ ἐκείν, ἵνα φοβή-
 οῖς σου ἥντιναι ὁ δόξαται·
 ὅτι δὲ ἐλαδία, ἵνα διακρίνῃ
 φύγῃς· ἀλλ' ὁ τῶν ἀλαδῶν
 ἀδύνατον ἀπλῶς καὶ ὁ κα-
 τὰ τῶν βίον ὑπὸ τῶν, τῶν τε

Vineam deinde quā admi-
 rabimur? solius comatā &
 palmitibus, an fructu onu-
 sta? Quam etiam olivā vir-
 tutē esse dicimus? cum ma-
 gnos habet ramos, & mul-
 tam foliorum copiam; an
 cum suavis fructum vberē
 & in oēs partes dispersum
 ostendat? sic igitur etiam
 in hominib. faciamus. Dis-
 cernamus virtutem homi-
 nis, idque solum damnum
 existimemus, quod illam,
 violet. Quid igitur est vir-
 tus hominis? non pecunia,
 ne paupertatem metuas;
 nec sanitas corporis, ut ti-
 meas mortuum; non multi-
 tudinis opinio, ut susce-
 ptam habeas existimatio-
 nem malā; nec vita per sa-
 sola sine adiectione, certorū,
 proposito sine, ut mors tibi
 formidabilis existat; nec li-
 bertas, ut servitutē fugias,
 sed vera doctrina diligens
 studium, & vita honestas.

Hac

verò nec ipse diabolus poterit eripere, si possessor ea, quæ par est, iuxta custodiat: idque nequissimum & vniculenti illi demoni novit. Hanc enim ob causam etiam Iob bonis spoliavit, non ut eum pauperem redderet, sed ut maledicam adversus Deum aliquod verbum efferre cogeret: & corpus concidit, non ut in morbum conlitteret, sed ut anime virtutem labeficeret. Sed tamen cum omnes suas machinas admovisset, & ex diluito pauperem effecisset, id quod nobis omnium maxime horribile videtur, ex multorum liberum patre orbem, totum eius corpus gravium lacerasset, quam carnifices in prætorium neque enim illorum vngula ita perfodiunt eorum, qui in manus ipsorum incidunt, latera, ut cum carne

δὲ ὅτι αὐτὸς ὁ διαβολικὸς ἐκ πολλοῦ ἔργου δουλοῦται, ἵνα ὁ ἀκαταμάχητος αὐτὸν μετὰ τῆς φρεσὸς αὐτοῦ ἀκριβοῦς διαφυλάτῃ. καὶ ταῦτα καὶ ποιεῖται καὶ ἄλλοι διαβόλοι καὶ οἱ ἐκείνοι οὗτοι διὰ τὸ τὸν καὶ τὴν νοῦν ἐνέχεσθαι τοῦτο, ὅτι ἵνα πένοντα ποιήσῃ, καὶ ἵνα βλάττηται πρὸς μακάριον βίωσθαι, καὶ τὸ σῶμα κατὰ τὴν φύσιν ἀφαιρεῖται, καὶ ἵνα ὑποκαταστήσῃ τὴν κατὰ φύσιν ἀρετήν. καὶ ὅμως πάντα αὐτοῖς κινήσας τὰ μηχανήματα καὶ πόνους ἀπὸ ἀλλοτρίων ποιήσας, τότε δὲ τὸ πάντων ἡμῶν φοβερόντων εἶναι δοκῶν, ἀπὸ πολλοῦ σκεδὸν ἄπειρα, καὶ ἔργα ξάναι αὐτὸ τὸ σῶμα ἄγει, τῶν ἐκ διαβολοῦ δυνάμεων χαλεπότητες (ὅτι γὰρ ὅπως διαφύγοι οἱ δυνάμεις οὐ γὰρ τὰς πλεονεξίας τῶν ἡμιπληγῶν αὐτοῖς, ὡς κατέλαυν αὐτὸ τὸ σῶμα τῶν

καὶ αὐτῶν

καλλίστην τὴν σῶματι) καὶ
 συνεστὶν αὐτῷ περιδοῖς δό-
 ξας (οἱ γὰρ εἰδότες αὐτῷ πα-
 ρόντες ἔλαγον· ὅτι ἀξία ὄν-
 τισι μέρμερ' ἔμελλον· καὶ
 πολλοὶ ἐπέτινον κατ' αὐτῷ
 κατηγόρειας λόγους) ὃς ὅτι τῆς
 πόλεως ἐκβαλὼν μέγαν, ὃν
 δὲ τῆς οἰκίας, καὶ εἰς ἀλλοίαν
 μεταστήσας· ἀλλ' ὅτι τῶν
 κατερίσας, καὶ οἰκίαν αὐτῷ καὶ
 καίαν καταστήσας, ὃ μόνον
 ὅτι αὐτὸν ἐλυμῆναι, ἀλ-
 λά καὶ κάμψαντες δι' ὅτι
 βουλόμενοι, ἀπὸ τῆς. ὃς
 ὃ μόνον πρὸς τῶν ὄντων ὅτι ἀ-
 φείλετο (καὶ τοῖς τοιαῦτα ἀ-
 φείλεται) ἀλλὰ καὶ με-
 λονα αὐτῷ τῶν πλουτῶν τῆς
 ἀρετῆς ἐργάσασθαι, καὶ γὰρ
 πλουσιότερον κατὰ ταῦτα ἀπὸ
 λαύσει παρρησίας, ὅτι καὶ
 φροῦδον ἀντιπαραμύχον
 ἐργάσασθαι· ὃ δὲ τοιοῦτα πα-
 ρόν ὅτι ἐπὶ δέκται, καὶ πα-
 ρόν ὃ παρὸν ἀνδρῶν, ἀλ-
 λά παρὸν τῶν πάντων ἀν-
 δρῶν παρὸν ἀνδρῶν διὰ με-

vermes lacerarunt.) &
 malam ei existimationem
 conciliasset (amici enim,
 qui ei aderant. Non di-
 gnas, xiebant, peccatis suis
 poenas dedisti, multisque
 verbis eum accusabant)
 nec vrbe exaltum aut do-
 mo in aliam civitatem
 tantum transiisset, sed
 sterquilinum ei & do-
 mus & vrbis loco esse fe-
 cisset; non modò non no-
 cuit; sed etiam illustrio-
 rem per infidias reddidit.
 Neg, tantum quicquam do-
 boni non abstulit (quan-
 quam res tantæque abstu-
 lisset) sed etiam maiores
 ei diuitias virtutis compa-
 ravit. Etenim maiore de-
 inceptus fruebatur fiducia,
 quippe difficiliore quoq; cer-
 tamine perfactum. Quid
 si is, qui tanta perpeffus
 est, detrimenti nihil ac-
 cepit, ac perpeffus non
 ab homine, sed à dæmo-

ἦσαν ἐκείνοι τῷ Ἀδᾶμ, ἢ
 μὴ διὰ τῆς οἰκείας ἐκείνου
 ἑαυτὸν περιέδωκεν ἐκείνῳ;
 ἢ οὐ, ὁ σκεπάζων περικυ-
 πτὸν καὶ ἀνυπόστατον τὸν ἐπί-
 αν, ἀλλ' ἡ δίκη, τὰ ὅσα παρ-
 ούσα φανερὴ, καὶ πατρὸς
 καὶ υἱοῦ, καὶ πνεύματος
 ἁγίου ἐκείνη; ἢ ἀπόδεικται,
 ἀλλὰ καὶ ἐκείνου, ἡ ἀντή-
 ρη. ἢ γὰρ εἶπ' μοι, τὴν πα-
 τὴρ ἐβλάψεν τὸν ἀποστόλον; ἢ
 λιμὸν καὶ δίψαν καὶ θυμὸν
 πικρὸν καὶ ἐκείνου, καὶ δι-
 αβόλον μὲν ἐν τῷ καὶ (ἐξ ὁρᾶ
 ἴσμεν λαμπερὴν, καὶ ὁπίσθη-
 μαι, καὶ πολλὰ παρὰ τῷ
 θεῷ τὴν βούλησιν ἐπιπέ-
 σαστο, ἢ δὲ τὸν Ἀδάμ, ἢ
 τὸν σκεπάζοντα, καὶ ἢ πα-
 τὴρ, καὶ ἢ ἐκείνου τὴν πα-
 τὴρ ἐβλάψεν; ἢ ἀ-
 ποδείκται αὐτῷ μετὰ τὴν ἐ-
 πὶ ἀλάκτου αἱ σέβας; ἢ δὲ
 ἢ Ἰωσήφ τὸ πνεῦμα διέλα-
 κτὴν πατέρα, ὅτι τῆς οἰκείας καὶ
 ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας; (καὶ γὰρ
 καὶ μοι γὰρ ἐκείνου ἐκείνου)

ribus superasset Adamum,
 nisi si per suam ignaviam
 semet ipse deditisset? Quid
 igitur? qui à calamitato-
 ribus circumvenitur & pu-
 blicatu bonis proscriptus
 est, an in non damnum ac-
 ceptis omnibus facultatibus
 spoliatus, amisso patrimo-
 nio, colluctatus cum extre-
 ma paupertate non dam-
 num accepit, sed lucrum, si
 sobrius est. Quid enim, dic
 mihi, id obfuit Apostolo?
 nonne cum fame, siti, nu-
 ditate continenter luctaba-
 sur? & ob hoc ipsum pinde-
 etiam admodum illustres
 orant & clari, magnūq;
 à Deo auxilium impetra-
 runt. Quid Lazaro mor-
 bus, vlcera, paupertas, so-
 litudo eorum, qui assiste-
 rent, obfuit? an non hu reb,
 ei magis sunt cōteute coro-
 na? Quid Ioseph illi mala
 fama domi forūq; collecta?
 (nā & adulter & fornicator
 habet.)

habebatur) quid seruimus?
 Quid exultamus? an non ob hac
 tam maxime admiramur
 & obstupefcimus? Quid di-
 co exilium, paupertatem,
 malam famam, & seruitu-
 tem? Mori enim ipsa quid
 Abel obfuit & violentia, &
 immatura, & per fratris
 manū sceleratè allata? an
 non hanc ob rem vbiq; ter-
 restri celebratur? videtne ve
 plura, quem promiseris, o-
 ratio demonstrabit? Non e-
 nim tantum declarat ut ne-
 minem à quoquam damno
 affici, verū etiam potius lu-
 criū facere eū qui sibi asse-
 runt. Cuius igitur gratia
 poena & supplicia? dicit a-
 liquis; cuius gratia geber-
 na? cuius gratia vos mina
 intendunt, si nemo nec
 damnum dat, nec accipit?
 Quid dicu? Quid confun-
 dis orationem? neque enim
 dixi, neminē damnum da-
 re, sed neminem accipere,

δορυμένο) τί δὲ ἡ δολεία, τί
 δὲ τὸ τῆς πατρίδος ἐκπα-
 σῆς; ὅτι διὰ τούτων αὐτὸν μά-
 λιστα θαυμάζομεν, καὶ ὁ-
 κληρίζομεν; καὶ τί λόγος τῷ
 εἶναι πλὴν υπαρχέας μετέπα-
 σεν, καὶ παύσας, καὶ παρηγο-
 ῶν; καὶ δολείας; αὐτὸς
 γὰρ ἐξήρατο; τί τὸν Ἀβελ
 παρὰ τὴν ἀφ' ἧς καὶ βίωσεν καὶ
 αἰῶνος ἡμεῶν; καὶ ὑπὸ
 χειρὸς ἀδελφικοῦς τοῦ μὴ-
 θού; ὅτι διὰ τούτων παρρηχῶ
 τῆς οἰκουμένης ἔσθεται; ὅτι
 πῶς ἄλλος ἢ τὸν ὑπὸ χρο-
 ῦ λόγος ἐπὶ τῷ εἶναι; γὰρ δὲ
 μέγιστον ὄφελος παρ' ὧν τοῦ
 δικαίου ἀποβῆναι ἀδικίαν
 καὶ μείζους κορδαίνοντας
 τοῦτον ἑαυτοῦς παρρηχέας.
 τίς ὁ ἵνα ἐκείνους τιμωρεῖται καὶ
 καλέσας φησὶ; τίς ὁ ἵνα ἐκείνους
 ζήσας; τίς ὁ ἵνα ἐκείνους ἀποκα-
 τοοῦται, οἱ μὴ τοῖς μέτε ἀ-
 δικήσας, μὴ τοῖς ἀδικοῦσι; τί ἀ-
/>
 γῶς; τί συγχέας τὸν λόγον
 ὅτι γὰρ εἶπεν ὅτι οὐδὲς ἀδι-
 καῖ; ἀλλ' ὅτι οὐδὲς ἀδικεῖται.

καὶ τῶν ἐν ἐκείνῃ ἀδικούντων
 πολλῶν, καὶ ἀδικούντων πρὸς
 ἑαυτοὺς ὡς ἐδίδαξα νῦν. Ἐπεὶ
 καὶ τὴν ἰσχυρὰν ἡδύκην μὲν
 εἰς ἀλλήλους, αὐτὴ δὲ ἐκ ἡδύ-
 κης τῆς τοῦ Ἀβελ ἐκτελέ-
 λουσι μὲν ὁ Κάλν, αὐτὸς δὲ
 ἐκτελέσει αὐτὴν, διὰ τοῦτο πρῶ-
 τως αἰσὺ καλῶς, ὡς δὲ γὰρ
 διὰ τῶν τῶν παρόντων ἀ-
 γαστῶ ἀναρῶ τὰς πρῶτας
 αἰτίας, ἀλλὰ διὰ τῶν κα-
 κῶν τῶν περὶ ἀδικούντων τι-
 θῶσι τὰς καλὰς, οἱ γὰρ καὶ
 λαμβάνουσιν οἱ παρόντες
 καλῶς ἀπὸ τῶν ἐκτελούντων
 γινώσκοντες, ἀλλ' οἱ τῶν γινώσκον-
 τος τῶν ἐκτελούντων, ἀλ-
 λά τῆς ἀνδρείας τῶν ἐκτε-
 λουσμένων ἐστὶν, διὰ τοῦτο οἱ
 μὲν τῆς φιλοσοφίας τὰ βεβη-
 βῶτα, οἱ αἰσῶσι δὲ τῆς πορη-
 είας αἱ πρῶται οὐτε πεί-
 ζονται καὶ παρεκκλῶν-
 ται, ἀφ' ἑαυτῶν τὰ ῥήματα
 λέγοντες, γινώσκοντες ἐκείνων οὐ
 κοιλάς μικροῖς μὲν, γινώσκον-
 τες δὲ, Νῦν ἐγὼ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ
 μητροῦ, καὶ νῦν ἐγὼ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ

Ecqua ratione fieri potest,
 inquires, multis damnatis
 dentibus non aliquem ac-
 cipere? ea qua iam docui
 ratione. Nam & Ioseph
 multi damnatum dederunt,
 ipse tamen non accepit: &
 Abel infidias reititit Cain.
 ille tamen iu non est im-
 plicitus. Hec de causa pœ-
 na, & supplicia constituta
 sunt. Neque enim ob eorum
 qui patiuntur, virtutem
 Deus pœnas tollit, sed pro-
 pter improbitatem mali-
 tiosæ agentium, proponit
 supplicia. Est enim quis
 mali quid ab infidiatori-
 bus patiuntur, illustriores
 evadunt, id tamen non in-
 fidantium menti, sed eo-
 rum, quibus infidia struun-
 tur, fortitudini tribuendū
 est. Quocirca his sapientia
 præmia, illis nequitia sup-
 plicia constituuntur ac præ-
 parantur. Spoliatus ei pecu-

etiam tenuerit. Adde illud apostolicum: Nihil enim intulimus in hunc mundum; haud dubium quod nec auferre quid possumus. Male audisti, ac te sexcentis quipiam conuictis onerantibus recordare illius dixisti: va vobis cum benedixeritis vos omnes homines; & Gaudete & exultate, cum protulerint aduersus vos verbum malum. In exitum eiecisti es? cogita te hic non habere patriam, sed si sapientia operam daturus sis, iustum esse etiam totam terram pro peregrina ducere. At in grauem incidisti morbum? dic illud Apostolicum: Quando magis exterior nosset humo cognoscitur, tanto magis interior renouatur de die in diem. At violentam quæ mortem sustinuit? cogis a Ioannem; & abscessum in carcere ca-

καὶ ἀπαλεύσιναι, καὶ περὶ
ἑξῆς τὸ ἀποστολικὸν ὅδε· οὐδὲν ἡμῶν ἐκείνῳ οἰσθέντες ἔχουσιν εἰς τὸν κόσμον
τῶτον· οὐκ ἔστιν ὃ ὅδε τι ἐξ-
ελκύνει τὴν διανοήσαν. ἡκούσε
καλῶς, καὶ μετέπειθε ὅτι πῶς
ἔπληυσε λογισμαίους; ἀνα-
μνήσθη τῆς βίβλου ἐκείνης
τῆς λαλῆσης· καὶ ὁ μὲν ἔπαι-
νε καλῶς ὁ μὲν εἶπεν πάντες
οἱ ἄνθρωποι· καὶ χαίρουσι ἐν
σκιρτάσει ἔπαινε ἐκείνῳ
καὶ ὁ μὲν ἔπαινε πονηρῶς.
περὶ τοῦ ὁπερ ἐβόησε ματα-
κίδους; ἐνέκοντο ὅτι οὐ ὄρετο
ἐκταῦθα πατεῖναι, ἀλλ' οἱ
μέλλουσιν φιλοσοφῶν, καὶ τοῦ
γὰρ ἄπαυσις ἐξήλωσε ἐκείνῳ
ὅτι οὐκ ἔστιν τομίζων. ἀλλὰ ὁ
σφραγισθὲν χαλεπῶς; οἰ-
κῆ τὸ ἀποστολικὸν ἐκείνο· ὅ-
τι οἱ ἔχουσιν ἡμῶν ἄνθρω-
ποι διαφθείρεται, τοσούτοι
ὅτι οὐκ ἀναμνήσθη ἡμεῖς ἐν
ἡμέρῃ· ἀλλὰ ἐνέκοντο ἵνα
μὴ πῶς βλάψωμεν; ἐνέκοντο
τὸν ἰωάννην ἐν τῷ ὑπομνη-
στῆρι ἐν διαμαρτυρίᾳ καὶ
ἀλλῷ,

ἰδὼ, ὅτι σὺ αὖτε ἐν τῇ
 οὐκ ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς
 ἡμῶν μὲν, ἐν τῇ οὐκ
 ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν
 πατρῶν αὐτῶν πρὸς τὸν
 ἐκείνῳ πρὶν, καὶ ἀμφοτέρω
 μοι αὖτε, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν
 ἔργον. τοσαῦτα αὐτῶν
 τῶν ὀφθαλμῶν τὸ μέγεθος οὐκ
 ἔστιν ἡμῶν αὐτῶν φέρει-
 ται, ἵνα ἔν μὲν ζῆλον καὶ
 μέγαν, μὲν οὐκ ἀφαιρῶν
 καὶ λαμβάνει, μὲν τὸ πρὸς
 τὸν ὑπερβῆναι μακάριον,
 μὲν τὸ πρὸς καὶ βλάπτει, μὲν
 αὐτὸ ὁ πᾶσι τὸν δικαίον
 ἐκείνῳ πρὸς ἡμᾶς ἐκείνῳ
 βλάπτει τὸν πᾶσι τὸν δικαίον,
 λαμβάνει καὶ ὀφθαλμῶν μὲν, πρὸς
 ἐκείνῳ μὲν διὰ τὸν πᾶσι
 δικαίον, ἵνα ἐκείνῳ
 μὲν αὖτε ἀδικῶν τὸν πᾶσι
 πρὸς τὸν δικαίον πρὸς τὸν
 δικαίον, ὅτι οἱ μὲν αὖτε ἀδικῶν
 τοι καὶ ἀδικῶν, καὶ τὸ
 ἀδικῶν πρὸς τὸν δικαίον, οἱ τὸν
 πρὸς τὸν δικαίον. τί γὰρ ἀδικῶν

put. in lance allatum, & in
 meretrice saltationis mer-
 cedem datum. Cogita re-
 muneraciones inde securu-
 ras. omnia enim isthuc dā-
 na cum per iniuriam infe-
 runtur, & peccata expi-
 ant, & iustitiam conferunt.
 Tanta est utilitatis eorum
 magnitudo in iis qui gene-
 roso ea animo ferunt. Cum
 igitur neq; pecunia iactu-
 ra, neq; calumpnia & con-
 nictia, neq; exilium, neque
 morbi, neq; cruciatus, neq;
 id ipsum quod omnib; ter-
 ribilium esse videtur, meto
 perferentibus damnum af-
 ferat, sed utilitatem posi-
 us: quibus rebus mihi po-
 teri ostendere quempiam la-
 di, quando hic non ladi-
 tur? ego enim contrarium
 demonstrare conabor, qui
 maxima damna ac detri-
 menta, & incurabiles cla-
 des perferant, eos esse qui
 inferunt. Quid enim mi-
 sera-

ferabilis esse possit, quàm
Coin, qui talibus modis
fortem accepit? Quid in-
feliciū vxore philippi, qua
Ioāni coput abscedit? Quid
fratribus Ioseph, qui eam
venundederunt, & in exi-
lium relegerūt? Quid dia-
bolo, qui Iob tot molis as-
fecit? non enim caterorum
duntaxat scelerum, sed ita
guis que non volgetes infi-
diarum pernas dabit? Cer-
ni etiam hic plura, quàm
pollicita fuerat, orationem
demonstrasse? non modò
nullum incommedum eos,
qui perferunt infidias, ab
insidiatoribus accipere, ve-
rum etiam id emne in ca-
put insidiantium conuer-
ti? Quoniam enim nec in
diuitiis, neque in liber-
tate, neque in habitanda
patria, neque in ceteris,
quæ dixi, hominū sita est
virtus, sed in anima
vestit fultu: merito enim

τις ἐστὶν ἀπὸ Κόιν, ὃ
τελευτᾷ τὸν ἀδελφὸν δια-
τίτθῃ; τί δὲ τῆς φιλικῆς
γυναικὸς ἐλαττωτικόν, ὃς
τὸν ἰωάννην ἀποστερεί; τί
δὲ τῶν ἀδελφῶν τὸ ἰατρί-
ον ἀποστεροῦσιν αὐ-
τὸν καὶ τοὺς πλὴν ὑπερβί-
ας ματασκοῦνται; τί δὲ τῷ
διαβόλῳ τὸν ἰὸβ τοσούτοις
καταξέειν αὐτὸν κακοῖς; ὃ δὲ
δὲ μὲν τῶν ἀδελφῶν, ἀλλὰ
καὶ ὅταν ὁ πλὴν τυγχῇ τοῦ
οὐκ ἰδίου τῆς ἐπιβουλῆς, ὅ-
τε πῶς πᾶσι τῶν καλῶν
τῆς ὑποχέουσας ὁ λόγος ἐ-
πίδειξας; ὃ μὲν οὐδὲν
λύμα ἀπὸ τῶν ἐπιβόλων
τότων τὸς ὑπαμένους ἐπι-
μαρτυροῦντας, ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶν
εἰς πλὴν τῶν ἐπιβόλων
περιτρέφεται κατὰ τὴν
ἐκδοκίαν ὅτι καλῶν, ὅτι
τὸ ἐκδοκίαν ὅτι, ὅτι τὸ κα-
τεῖναι οὐκ ἔστιν, ὅτι τὰ ἄλλα
ἀπορροῦνται, ἀνδρῶν οὐκ
ἀρετῶν, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς τὸ
καταρτιστικόν αὐτῶν ὅτι
εἰς

D. Ioannis Chrysostomi

gens, ante gratiam iuxit,
tot in illum, tamq̃, graui-
bus immisſis vndique ia-
culis, ſupplantare & dei-
tere. Tanta eſt anima gene-
roſitas. Quid verò Paulus,
non non pertulit tot ma-
la, qua ne recensere qui-
dem facile eſt? carceres in-
habitans, vincſus cate-
nis, actus & circumactus,
ſaſſibus caſus à Iudais, la-
pidatus, non trahi tantum,
ſed etiam virgulis humeros
laceratus, in mare demer-
ſus, ſape in latrones inci-
dens, inteſtinum bellum
gerens, ab inimicis, ab a-
micis laſſatus continen-
ter, inſiniſis inſidiis exagi-
tatur, cum ſang̃ ac nudi-
tate luctatus, alios crebros
ac aſſiduos caſus & affli-
ctiones perpeſſus. Quid o-
pūs eſt multis? quotidie mo-
riens. Sed tamen tot tan-
thq̃, paſſus, non modò nul-
lum verbum maledicum
τὸ πάλιν καὶ τοῦ αὐτοῦ,

μιν, τὸν οὐδ' ἦς χρείται
 ταυῦτα ἐστ' αὐτῷ βίβλιν,
 καὶ ὅτι παρὰ πικρὰν ἀντιφύσιν
 ἀφ' ἧς, ὑποκαλίψαι καὶ χα-
 νναβαλεῖν, τρωπὴ τῆς ψυ-
 χῆς ἔστι ἡ ἐνθύμησις. τί δ' ὁ
 παλαιός, ὃ τρωπὴν ἔπι-
 δεῖ δεινὰς ἐμφεῖς χυταλλὰς
 ῥάδιον; ἀρμονίαισι οἰκίῃς
 ἀλύτοις περιεκάμενος, ἐν-
 γόμενος καὶ περιεγόμενος,
 μεσσηγόμενος παρὰ τὸν ἦ-
 ον, ληθαζόμενος ὅχ' ἡμέ-
 ροις, ἐλλείπει καὶ ῥάδιον τῶ
 ῥῶτα, ἐξέμενος, χυταπὸν-
 τίζμενος, λησῶς πολέ-
 κος περιεπλήσων, ἡμφύλιον
 ἵππαινον πόλεμον, παρὰ
 τῶν ἐχθρῶν, παρὰ τῶν σω-
 εῖμων βαλλόμενος διω-
 κῶς· μυδαίς ἐπὶ κυλαίμε-
 ριν ἐπὶ κυλαίς, ἀμφοτέρω-
 κεν πικρὰ παλαιῶν, ἐπὶ τῇ
 πυκνῇ καὶ συσχεῖς ὑπομέ-
 νον περιεπλήσων καὶ δ' ἄλλοις.
 καὶ τί δὴ τὸ παλαιὸν ἰδρύει;
 καὶ ἐκείνων ἀποθήσωνται τῶν
 ἡμέτερον. ἀλλ' ἔμμενος ταυ-
 τῶν ἡλὸν ἢ λὸν ἐξέωζεν ῥήματα
 βλάσφημα

rationem reliquerunt: nec
 tanta paupertas tanta li-
 beralitati impedimento fu-
 it: sed duorum minorum
 slips adee larga & glorio-
 sa fuit, ut omnes diuites
 obscuraret, eosq; qui mil-
 tes stateras coniecerant,
 diuitiis mentis, & ala-
 critatis opibus superaret.
 Quare neque hic da-
 monum facisti, sed lucrum potius,
 exigua pensione insignia-
 ver, quam qui multa con-
 tulerunt, coenae adeptus.
 Verum quoniam, licet hac
 sententia dicamus, anima
 corporis nimis amantes,
 secularibus negociis liben-
 ter implicita, praesentium
 rerum voluptate capta,
 men facile peterunt mar-
 cescentes flores relinquere
 (taliam enim sunt huius vi-
 ta gaudia) neque umbras
 missas facere: sed honestis-
 simis quibus illa quam ista
 mordicus retinent; mise-

νία τῇ τοσούτῃ φιλαρθε-
 τία ἢ γόνυ κώλυμα, ἀλλ'
 ὅτι οὐ φιλήσας καὶ φιλήσαν-
 τας τῶν θεοῦ λιπῶν γόνυ
 ἐλαττωσιν, ὥς τὸς πλα-
 τῶντες ἀπ' αἰσῶς ἀποκρίναι,
 καὶ τὸς πολλὰς ἀπ' αἰσῶς ἐκ-
 τριβαλόντες ὑπερβαρύνειν
 τῷ πλείονι τῆς γαίης ἐν τῷ
 αἰσῶσι τῆς αἰσῶσις. ὅ-
 τε ἐν τῷ αἰσῶσι ἡδύκατοι,
 ἀλλὰ καὶ μετρίως ἐκέρχου-
 νται, δι' ὅλλιν ἐισφορῶν τῶν
 τῶν πολλὰ ἀναμείνεται λα-
 πορτίως λαβὼν τὸς σφά-
 νους. ἀλλ' ἐπεὶ δὲ καὶ μετρί-
 ως τῶν αἰσῶν, αἱ φαι-
 σίμαλοι ψυχὰς ἐν τοῖς βιω-
 ταῖς ἡδύς ἐκέρχονται
 ναι, καὶ τοῖς ἀπ' αἰσῶς ἡδύ-
 κατῶν ἀπ' αἰσῶς, ἐκ αἰ-
 σῶς ἀνάχονται τὰς ἐκ-
 τριβαρύνειν ἀπ' αἰσῶς
 τῶν (τοιαῦτα γὰρ τὸ βίον τὸ
 φαῖδρ' ἂν τῶν) ἐν τῶν αἰσῶς
 ἀπ' αἰσῶς ἀνάχονται. ἀλλ' οἱ
 μὲν ἀπ' αἰσῶς ἀπ' αἰσῶς
 τοῦτων ἀπ' αἰσῶς, οἱ δὲ
 ἐλατ-

αὐτοῖσι καὶ ἀλλοτρίοις
 ἐκ αὐτοῦ μὴ ἐκείνου
 μοίρας, τίτοι δὲ ἐξέλατ-
 τειν (ὁδὸν). φέρε δὲ τὰ
 περὶ ταῦτα ἀφελόντες τὰ
 φαιδρὰ καὶ περιφαιδρῶς αἰ-
 ζοῦν καὶ δυσπιδεῖ τῶν περὶ
 μέγας ὄψεις τῶν, δι-
 ξομεν τὰς ὑπερβολὰς γυ-
 ταιὺς πρὸ βλαθυμίας.
 τοῦτον γὰρ ἡ ταλαιπώρητος, ἡ
 τρυφερὰ καὶ πλεῖον καὶ δυ-
 νασίας περὶ ἡμεῖς τὸ αἰ-
 ζοῦν καὶ δυσπιδεῖ καὶ πολλὰς
 βλαθυμίας γέμον, τὸ ἐκείναι
 καὶ φερπὸν καὶ περὶ ἡμε-
 τας πλεονέχον. καὶ γὰρ δὴ τῶ-
 το μάλιστα εἶναι τὰ πάντες ἀ-
 ποστρεφῶν τὰς ἀλλότρου συ-
 γνώμης, ὅτι καὶ ἀνδρίας καὶ
 πολλὰς τὰς περὶ ἡμε-
 τας πλεονέχον ἡ βίῃ ὅτι,
 ποσειδῶν τε ἀντίοι καὶ πε-
 ριπλεονέχον, καὶ μελίων
 γέμον κακῶν καὶ κινδύνων
 αἰμάτων, χρημάτων, πονηρίας, καὶ φόνων, καὶ ὁδῶν, καὶ
 τέρμων καὶ φόνων, καὶ βασκαρίας, καὶ ὁδῶν, καὶ φόνων
 τέρμων διωκτοῦς καὶ μελίων, καὶ αἰσθῶν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν
 nullum

nullum cætorum laborum
fructum afferat, nisi po-
nā ac supplicium, & ater-
nos cruciatu. Ac licet eius-
modi sit, multo tamen be-
ta videtur, & maximè ap-
petenda, quod amentia ca-
pterum, non beatitati rei-
dandum est. Nam & parui
passiones dediti intentique
sunt ludicris, negotia verò
adulti viris digna ne per-
cipere quidem possunt. Ve-
rùm hi quidem ob imma-
turam ætatem venia con-
cedenda est; illi verò omni
excusatione carent, in in-
tegra ætate puerilem ani-
mū gerentes, illiūq; demen-
tiores. Dic mihi, quam ob-
rem expetenda sunt dini-
zie? nam hinc exordien-
dum est, quoniam sanita-
te, vita, populi commen-
datione, ac bona existi-
matione, patria, familia-
ribus, amicis, cognatis, &
universis de rebus, de iis

[illegible]

τῶν ἄλλων πάντων τὸ χα-
 λαπὸν τούτο νόημα τῶν τα-
 νοποιῶντων πρῶτοντος ἀπα-
 λῶς ἰδοῦν ὄναι. καὶ οὗτος
 αὐτὸς ἀνέβη λοιπὸν τῆς ἐν-
 φέλας ἢ πυρὸς καὶ πῦρ καὶ
 δάκτυλον ἢ χεῖρα αὐτοῦ
 ἐπέλαβε καὶ μὲν οὐρανὸν
 τῷ φλόγα ταύτῃ ὑδαίει· οἱ
 δὲ ἀνθρώποι, ἅπαντες,
 αἰνίστασι οἱ ἄλλοις ἡδὲ αὐτῷ
 μετέπειτα ἄλλοις, ἵνα ἀλῶ-
 σι, καὶ ἴδωσι ἰδοὶ τίς ἂν καὶ
 ἄνθρωποι καὶ γυναῖκες, καὶ οἰκί-
 ῃς καὶ ἐλεύθεροι, καὶ πλε-
 σθον καὶ πένοντα, ἐκ τῆς δυνά-
 μιν τῷ ἑαυτοῦ φρεσὶ βλα-
 σφύοντα, πᾶσι τῷ ἐλατὸν ταύτης
 δὲ ἡμέρας τῇ καὶ νυκτὶ πολ-
 λῶν περιζοντα τῷ τροφί-
 μῳ φρεσὶ καὶ ἐύλῳ καὶ φρυγ-
 γοντι (ὃ γὰρ τοιαῦτα ἢ φλέξ)
 ἀλλὰ ψυχῶν καὶ σωματίων,
 ἀδικίας καὶ παροργίας ἀπὸ
 τοῦ τῶν ἀνθρώπων πένοντα
 καὶ αὐτῆς τῆς φλόγος ἢ οὐσας.
 εἴτε γὰρ πλανῶντες ἢ ἀμυ-
 γνῆς ἀπὸ τοῦ ταύτης ἰσχυροῦ

aliū omnibus gravis iste
 morbus multū, quicō te-
 nentur, esse videtur prāsta-
 bilior. Ad ipsā deinde nu-
 bes ascendit hac pyra; ter-
 ramq; & mare caminum
 iste occupavit; Et quidem
 qui extinguit hanc flammā,
 eī nemo; qui ve-
 ro accendat, sunt omnes,
 tam ipsi iam capī, quam
 nondum capī, ut capian-
 tur. Singulos videre licet,
 viros ac sēminas, servos
 ac liberos, divites & pau-
 res pro viribus onera por-
 tare, quae flamma huic die
 hostēq; multum pabulum
 praebet; onera non ligno-
 rum, neq; virgultoriū (non
 enim flamma est eiusmodi)
 sed animarū & corporum,
 iniustitia & iniquitates.
 Hae enim flamma naturā
 comparata est, ut istū re-
 bus accendatur. Nam &
 divites absurda huius cupi-
 ditatis iniquitas terminum
 confli

constituunt, quanquam
 omnem terrarum orbem
 comparauerint; & paupe-
 res conueniant illos pre-
 uenire: ac rabies quedam
 incurabilis, furor effrena-
 tus, morbus insanabilis om-
 nium animos obvinet. Hic
 amor omnem amorem de-
 nium & repulsum eiecit
 ex animo. Neque amicitia
 ratio habetur, neque co-
 gnationis: quid dico, ami-
 citia & cognationis? non
 vxoris & liberum, quo
 quid viri esse queat cha-
 ritas? sed omnia homini ab-
 iecta, & conculcata sunt,
 ubi pudeli isthat & in-
 humana captorum domi-
 na, omnium animos oc-
 cupauit. Etenim tanquam
 inhumana eorum domi-
 na, tanquam saeva tyran-
 ni, inhumanitate barbara,
 tanquam meretrix publi-
 ca & preciosa dedecorat,
 conficit, & sexcentis ob-

δυνάμει, καὶ ἀπὸ παντὸς τοῦ
 ἐκείνωντος πᾶσι οἰκουμέ-
 νῳ ὅτι πάντες ἐπὶ ἑνὶ
 ταῖς φθέραις καθύστε, καὶ λό-
 σαι τις κρίνατο καὶ μάλιστα
 ἀκατάκτο, καὶ νῦν ἀδιό-
 δυτο τὰς πάντων ἐπιχρῆ-
 ψυχας, καὶ πάντα ἐξ ὧν ἐ-
 τοιμάμενοι ἐξέβηλο τῆς ψυ-
 χῆς. καὶ ὅτι ἐκείνης λόγος, ὅτι
 συγκυρίαις, καὶ τῇ λέγει ἐκείνης
 καὶ συγγενείας; ἡ γυναικὶς καὶ
 πατρὶος, ὅτι ἡμεῖς ἀπὸ αὐ-
 τῆς αὐτῆς ποιεῖται; ἀλλὰ
 πάντα χαμεῖν ἵρηται καὶ
 καταπατάται, τῆς αὐτῆς
 ταύτης καὶ ἀκατάκτου τῶν
 ἀλλοτρίων διακίνας τὰς ἀ-
 τάκτους ἐπιταλασίνας ψυ-
 χῆς. καὶ ὡς διακίνας τὴν
 ἀκατάκτου, καὶ ὡς τύραν-
 νοῦ ἀπηνὲς, καὶ ὡς βάρβα-
 ροῦ αἰμῆ, καὶ ὡς πόρνη πᾶσι
 δουλοῦ, καὶ πολυτελεῖς, κα-
 ταχρῆται καὶ κατατίθει, καὶ
 μυρίαις καλῶς κινδύνουσι
 τι, καὶ πτωχείας τὸς ἰσομέ-
 νους

νος· ἀνὰ δευτέρῃ, καὶ φο-
 βερὰ πρὸς ὅσα καὶ ἀμείβε-
 τῃ, ἀγρία τι καὶ ἀπύρκτη, καὶ
 φοβερά πρὸς ἕνα βαρβα-
 ρικόν, μάλλον δὲ διεισώδεις,
 καὶ λύκῳ καὶ λέοντι ἀγριώ-
 τερος, περὶ πάντας πρὸς ὅν δα-
 κεί, καὶ ποδοῖν καὶ μάλισθ
 γλυκυτέρῃ τοῖς αἰχμαλω-
 τιστῶσι ὑπ' αὐτοῖς, καὶ ξίφει
 καὶ ὅπλα καὶ ἱερῶν κατ'
 αὐτῶν χαλαρῶσα τῶν ἡμέ-
 ρων, καὶ βάρβαρα ἀπορύτου-
 σα, καὶ ἐπὶ κρημνὲς ἀγρυ-
 πα καὶ σκοπέλων, καὶ μυνεία
 αὐτοῖς ἀλέκτου καλάρους
 δίκτου, ζηλοῦντες αὐτοὺς νο-
 μίζετε ποιεῖν τοῖς τε ἑα-
 λαμένοις αὐτοῖς, τοῖς τε ἐλ-
 θουμένοις ἀλλοῖσι, καὶ ἐξο-
 πορὶ ἀμείρεα καὶ βορβόρεν
 ὡς ἐν γαλιθουσίᾳ ἡδυναι
 καὶ τρυφῇ, καὶ πᾶσι πρὸς πλ-
 ούσι συνήκῃς ἀνδρίστοις·
 ὅτι καὶ οἱ τῶν φιλαργυρίᾳ
 ἀλίπτει τῶν ζώων τούτων
 ἡντιπόδων τε, καὶ ὁ μάλιστα
 ζῷ ἐν τοῦτο δα βελανιδιά,

iis periculum ac poenuros,
 qui illi servire in-
 nimus induxerunt. Cum-
 que sit terribilis, acerbis,
 crudelis, saeva, vultu bar-
 barico, quin potius feri-
 no, & quam lupus, ac
 leo truciore, inasuetata ra-
 menta & experenda, &
 melle dulcior esse vide-
 tur captivis eius. Cum-
 etiam, gladiis & arma
 quotidie contra eos cudet,
 ac barathra effodiat; ad
 precipitia ducat, & sco-
 pulos, infinita supplicij re-
 tia texat, beatos eos ta-
 men prestatu censetur tumi
 ab ipsis capti, tum à cu-
 pientibus capi, atque ut in
 cloaca & cano sum cum vo-
 prate & delictis volut-
 tur, aut scarabai-
 core concin-
 tur: ita
 ita capti-
 bus sum mi-
 nim maior.

Et canum grauius olenti.
 nā dum perturbationi im-
 morantur, magnum inde
 se voluptatiū fructum re-
 portare putant: quod non
 ad rei naturā, sed ad agro-
 rantem animum referen-
 dum est, taq̃ ex parte illi
 ratione destituti sunt de-
 teriores. Quomodo
 igitur in cano ac fletore,
 non canum ac fletore in
 causa est, sed rationis pe-
 nuria immergentium sese
 animantium: sic etiam de
 homine ratiocinare. Ecqua
 ratione medebimur hūc in
 modū affectū? si voluerint
 nobis patefacere aures, ani-
 mamq̃ pādere, et amplecti
 qua dicuntur. Nā animam
 quidem rationis exper-
 mpora voluntatione
 abducere non
 om̃is enim ex-
 tero māsue-
 as, intelligē
 olene statum, humanā, inquit, naturam;

καὶ ὁ βέλους δισσεύου-
 λε διατέλλοντες ὅτι τῷ πά-
 θει πολλὸν φέρουσιν ἡδύ-
 νην ἐκείνου καρπὸν ὅτι
 ἡ τῆς φύσεως τῆ ἀπογνα-
 τὸς ἐστίν, ἀλλὰ τῆς νοήσεως
 διαβολῆς, τὸ ὅτι τῆς ἀλογίας
 ἐκείνου χρεῖται. οἷον ἐν δὲ
 τῷ βορέειν καὶ τῆς κόπης, ἡ
 τῷ βορέειν καὶ τῆς κόπης τὸ
 αἶμα, ἀλλὰ τῆς ἀλογίας
 τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν
 αἰσθητῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων
 λογίῳ. ἡ πῶς ἀνὴρ ἐκείνου
 τὸς νοῦν διακρίνεις; εἰ ἐν-
 λαθεῖν ἡμῖν ἀνοήτοι τὰς ἀ-
 καλὰς, καὶ ἀπλάσι τὸν διὰ-
 νοῦν, καὶ ἀπλάσι τὸν λογί-
 μον. τὸ μὲν ὅτι ἀλογα με-
 τεισθῆναι τῆς ἀκατάστατος δια-
 τελέως ἢ ἀταξίας ἐκείνου.
 λογισμὸν ὅτι ἐκείνου ἐστίν, τὸ
 δὲ ἡμετέρων τὸ τὸ ἡμῶν.
 καὶ λογισμὸν καὶ λόγον τῶν
 μακρῶν, τὸν ἀνθρώπων
 λόγον φύσιν, εἰ βυλεθῆναι, ῥῆ-
 δὲς τε καὶ ῥῆδων ἐκείνου
 οἷον ἐκείνου, humanā, inquit, naturam;
 καὶ

καὶ τῷ βελώνῃ καὶ τῇ δου-
δίᾳ ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ τῇ βελ-
λονίᾳ ἐπὶ τοῦ αἵματος ἐκεί-
νου. διὰ τὸ γὰρ ὅτι πλεονέχει
δυναμὴ πειρασμῶν δυνά-
μις δυνάμει, διὰ τὴν ἡδονὴν
πάντων τῶν ἀπὸ τῶν τε-
λεσθῶν; διὰ τὴν πικρίαν, καὶ
τὴν δυσφορίαν τῶν ἀπὸ τῶν
διὰ τέρας διεσπείντων;
διὰ τὸ δυνάμει τῆς λυπῆ-
ρας ἀμύνεσθαι, καὶ πᾶσι
εἶναι φοβούμενοι, ὅτι γὰρ ἐν τῇ
ἐξουσίᾳ ἔχει ἐπιπλεῖν. ἀλλ'
ἢ ἡδονὴ καὶ καλὰ καὶ κακὰ
ἐστὶν, καὶ πικρία, ὥστε γὰρ ἐν-
φρόντισεν, ὥστε συνεπίσπευ-
σεν, ὥστε ἐπιμακάρισεν, ὥστε συ-
τάττειν πάντας ἐπὶ πλεονέ-
κειαν εὐδαιμονίας, ὥστε γὰρ ἐν-
λαλὲς δυνάμει, ὥστε γὰρ ἐν-
τονα, ὥστε γὰρ ἐμμένειν, ὥστε
δυναμὴν ἀνίστασθαι, ὥστε γὰρ
ἐκείνους παιδεύειν, ὥστε γὰρ ἐν-
τονα, ὥστε γὰρ ἐμμένειν, ὥστε
τῆς ἀρετῆς ἐν τῇ ψυχῇ
ἰσορροπία καὶ καταρτισμός.

si velit, facile est valdeque
expeditū, cuncto & graveo-
lentia, stercore & sorditate
illa liberare. Quare enim o
homo, diuitias tibi magno-
pere expetenda videntur?
propter voluptatē omnino
quā ē mētē hauritur? pro-
pter honorem & comita-
tum eorum, qui hic rebus
te colunt? propter potestatem
vliciscendi qui te offende-
rint, & ut omnibus sis ter-
rori? neq; enim alias causis
fas afferre poterū, quam vo-
luptatem, adulationem,
terrorem & ultionē. nam
neq; sapientiores, neq;
temperantiores, neq; mi-
tiores, neq; prudentiores
omnino diuitia efficere so-
lent; non benignum, non
humanum, non a potentē,
non ventri imperantē, non
voluptatib; superiorem; non
moderationem docent, non
contractionem, non aliquā

Neg. dicere poteris, obquid
 nā ex istis eorum adeo stu-
 diosius es & cupidus. Nam
 non modò nō nōrunt plan-
 tare aut ferere quidquam
 honorū, sed etiam si recon-
 dica inueniant, vastant,
 impediunt, & vt emarces-
 ciat, efficiunt. quādā enim
 euellunt, iūq; cōitaria in-
 ducunt, luxum immede-
 ratum, confidentiam im-
 portunam, iram iniustam,
 recordiam, superbiam, a-
 mentiam. Verū de his nō
 dicā. Qui enim hoc morbo
 correpti sunt, non sustine-
 rēt audire de virtute & vi-
 tio, si accusarētur finim &
 conuincerētur, cū in vo-
 luptate toti sint, adeoq; eius
 facti serui. Agē igitur in ista
 interim de his disputatio-
 nē, quae reliqua sunt, in-
 terdium adferamus, ac vi-
 deamus, num quā diuitia
 voluptatē habeāt, num quē
 honorē, omnia enim cōtracta vides.

ὡς δὲ αὖ ἔχουσιν εὐνοῖαν διὰ τὴν
 τήνδε ἀρετὴν ἀποβύσασθαι
 σκεχρὸν ποδῶνδε ὅτ' οὐκ ἔστι
 δὴ μόνον ἡ δὴ οὐδὲ φιλοδοξία
 χαριζομένη τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ
 καὶ ἀποκρίματα ἔχουσα, ἀν-
 μαρτυρεῖται καὶ καλῶς καὶ ἐκ-
 τιμαρτυρεῖται· ἔτι δὲ καὶ ἀνα-
 σκῆψις καὶ τὰ ὁρατὰ τήνδε
 ἐπινοεῖται, ἀπολαβὴν ἀμει-
 τῆστον, θυμὸν ἀκαρῆστον, ἡρώ-
 δῆ διον, δαμόκρατον, ὑπερηφανί-
 ναν, ἀπολαβὴν. ἀλλὰ καὶ εἰπω-
 μεν τίνων. οἱ γὰρ τῇ νόσῳ
 πάντῃ ἡλωκότες ἔα ἀνά-
 χροστον ποιεῖ ἀρετῆς καὶ καλῆς
 αἰδέας, τῆς ὁδοῦς ὄντος
 ὁλοῦ, καὶ διὰ τὸ αὐτῆς γε-
 σθῆματος δύναιτο, καταγομφί-
 νων αὐτῶν ἑμὲ καὶ ἡλαττο-
 μέντων. οἷον ὅτι τίς τῶν σκε-
 χρῶν τήνδε νόσον ἀφῆλτες, τὰ
 λοιπὰ οὐκ μένον ἀνάγκη, καὶ
 ἰδομεν, εἰ πᾶσι ἡδονῶν ὁ
 πλεονέκτης ἔστιν, εἰ πᾶσι πλεονέ-
 κτεται· οἱ δὲ πᾶσι ἔστιν. καὶ εἰ
 βέλτεροι, πρῶτον τὰς τρεῖς
 πρῶτον

φέροι τῶν πάντων καὶ
 περιστάσεων ἐκτελέζωμεν, καὶ
 ἀρνούμεθα τὴν ἐπιβολήν, τῶ-
 ντος μάλιστα εἶναι οἱ καρπὸν
 καὶ γὰρ οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδε
 νῦν οἱ σὸς διαμαρτυρημέ-
 νων τῶν ἡμεῶν ἐστὶ τῶν ἐ-
 λείων καρτερούμενοι, καὶ τὰ
 εὐήγητα τοῖς αἰετοῖς ἀνέπα-
 ροι, καὶ τῶν γαίοντι δι-
 αβρυγόντες, καὶ τὰς αἰδέ-
 σεις πενήτες, καὶ τῶν ὑπε-
 ρβίων τῶν ἐλισσάτων φορ-
 τῶν τὸ πλοῖον καρτεροῦν-
 ζοντες, καὶ ὑπὲρ πολλοὺς πε-
 νῶντας τῶν αἰών, καὶ καρπὸν
 ἐν παντί τῶν σώματι κα-
 τακλίζοντες αὐτῶν, καὶ πεί-
 ρας, καὶ χειρὸς πείρας, καὶ γλαυ-
 σσπέρας ἐπιφέροντες, καὶ ἀ-
 παρ αὐτῶν καρτεροῦντες
 τὸ σῶμα, ἀλύτῳς παθόντες
 χαλεπότητων ὁμοῦ τῶν τῶν
 μέσων καὶ τῶν τραυτῶν, καὶ μή-
 τε ὕπνον αἰνέμενοι γόσποι
 καὶ εὐλαμπῆ, μέτε ὁμοῦ
 τῶν ἀσπασαζόμενοι φοβί-
 κῶδωσι, καὶ ἀνδρείῳ

in mensas diuitum & pauperum inquiramus, dicamusq; videntes quinā maximē pura & liquida perfruantur voluptate? qui ad dimensum diem super totos accumbunt, cenas cum prandiū capulāt, ventrem disfrumpunt, sensus deprauāt, immodico eduliorum onere nauigiū demergunt, festinam inexhaustam & exundantem reddunt, & tanquam in corporis naufragio nauem vidū obtrunt, pedicas, manicas, & lingua vincula nectunt, totumq; corpus suum vincunt vinculo ebrietatis & luxus grauiore quā ferrea catena, ac nec sincerum & purū capiunt somnū, neq; ab horribilibus insomniis liberi sunt, furentibsq; miseriore, voluntariū quendā demonem in an-

inim inducunt, risu spectantium famulorum expositi, imò verò etiam ludis & lacrimis meliorum inter eos; nihil rerum praesentium sciunt, neque discernere quid, neque audire possunt, sed inter gestantium manus à tori ad lectulum feruntur? an verò sobrii, vigilantes, quique modum necessitate definiunt, secundùm ventu navigant, ac pro maximo oblectamento tam in cibo quàm in potu famem & sitim habent? Nihil enim ita & ad voluptatem & ad sanitatem facit, ut esurientem ac sitientem, ita demum, quae apponuntur capessere, solam necessitatem pro satietate ducere, neque, eum limine transilire, neque corpori maius quàm ferre possit, onus imponere. Quid si orationi meae non habes fidem, con-

καὶ τὸν ἐν ἑαυτῷ ψυχῇ, ὃν καὶ
 μετ' αὐτῶν αὐτὸν διατηροῦντες
 συμμέτρως (μὴ γὰρ μοι τὸ
 πλεονέκτης συμβαίνειν εἴπῃς,
 καὶ εἰ πῦρ ἀδυνάει ἐν ἑαυ-
 τῷ πεισάσθαι ἐπείδει πῦρ,
 ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἐν ἑαυτῷ συνεχῶς
 συμβαίνοντων τὰς ψυχὰς
 λάμβανει) ὅτι τῶν μὲν συμ-
 μέτρως ἐκτιμώμενων ἑυνοῦσι
 τὰ σώματα, καὶ τετρα-
 μέναι αἰσθησάμενοι τὸν οὐκ ἐ-
 αν ἡσέας πληγῶν μετὰ
 πολλῆς τῆς ἐυκαλίας ἐκεί-
 νης δὲ πλεονέκτης καὶ πενίας
 καὶ μαλακίας, καὶ ἰσχυ-
 ροτήτων πολυρρήμων;
 καὶ γὰρ καὶ ποδῶν ταχέως
 αὐτῶν ἰσχυρὰ καὶ τῶν
 μὲν ἀσθενῶν, καὶ γὰρ αὐ-
 τῶν, καὶ κεφαλῶν καὶ
 διαστάσεων, καὶ σπλάχνων ἀ-
 γνάτων, καὶ ἐξέχουσιν ἀσθεν-
 εῖς, καὶ διανεκῶν ἀσθενῶν ἰα-
 τῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἀσθεν-
 ῶν, καὶ κατὰ μέαν τῆς
 διαστάσεως, τὰς αὐτῶν ἀσθεν-
 εῖς μοι. Καὶ τίς αὖν εἴποι

& singulorum animam,
 Nōne ita moderatē viuen-
 tiam (ne enim mihi, quod
 raro contingit, dicar, & si
 quis ex alia quadā circum-
 stantia agri sunt, sed ex illis,
 quae semper & continenter
 eueniunt ser sententiam)
 nōne, inquam, moderatē
 refectum bene firma sunt,
 ac sensus integri quique, ma-
 gna cum facilitate vicem
 suam impleant; illorū verd
 nimio humore vitata om-
 niscera molliora, & agmine
 morborum obfessa. Nam
 & podagra celeriter inua-
 dunt, & timor importu-
 nus, & senectus imma-
 tura, & capitis dolores,
 distensiones & stomacho-
 rum depravationes, ap-
 petitus amissio; perpetuis
 indigent medicis, conti-
 nuū medicamentū, & cu-
 ratione quotidiana. Hec
 igitur voluptuosa sunt?
 dic mihi, Equis sciens
 C 3 dicet

quid tandem sit voluptas,
dicit esse voluptas enim
percipitur, cū præcunte cu-
piditate fructus sequitur:
quod si fructus quidem ex-
tet, cupiditas verò nusquā
appareat, voluptas evane-
scit & extincta est. Qua-
propter etiam agri quan-
quā suavisimos appositos
cibos, cū nausea degustant,
sibiq; molestiam exhiberi
opinantur: quoniam abest
cupiditas quæ fructum in-
cundissimum reddit. Neq;
enim ciborum natura, neq;
potus, sed vescitūm appe-
tus cupiditatem parere so-
let, & ut voluptatem affe-
rat à natura comparatum
est. Idcirco sapiens quidam
vīr, quī voluptatem accu-
ratè cognitam habuit, neq;
hæc disceptare potest, dice-
bat; Anima saturata cat-
cabit fouum; ut ostenderet
non in natura cibi, sed in
vescētium affectione volu-

τῶν εἰδότην, ἢ πρὸς τὴν
ἡδονὴν ἡδονὴν γινέσθαι τὴν
ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ἡγομένης
ἀπολαύσεως ἐκείνης· ἀλλ' ἐ-
πιλαύσεως μὲν ἔστι, ἐπιθυμίας δ'
καὶ δόξαν φαίνεται; τὰ τῶν
ἡδονῶν εἶχεται ἐν ἡρώδους
διδοται τὸ τοιοῦτον οἱ νεώτεροι,
καὶ τοὶ ἐπὶ τῶν περὶ αὐτοὺς
αὐτοῖς ἐργασμένοι,
καταπνόντες, καὶ ἐσθλὰ καὶ
διδόντες, ὥστε αὐτοὺς ἀπο-
γέσθαι· ἐπειδὴ ἐπιθυμία
καὶ ἔστιν ἡ τῶν ἀπολαύσεων ἡδονή-
σων παροῦσα, ὥστε γὰρ τῶν πε-
ρὶ αὐτοὺς, ἀλλ' ἡ τῶν ἐργασμένων
ἐραστῶν τῶν ἐπιθυμίας πικρὰ
εἶναι, καὶ τῶν ἡδονῶν ἐργα-
ζεσθαι παροῦσα. διὰ τούτου καὶ
περὶ τοῦ ἀνθρώπου τὰ πρὸς τὴν
ἡδονὴν ἀκρίτως εἶδός ἐστι πε-
λοσθεῖν τῶν καὶ ὁσίων μερῶν,
ἐλαγὰ· ψυχὴ ἐμπειρία καὶ
κρίσις ἐμπειρία· διὰ τούτου
ἐν ταῖς ἐν τῇ φύσει τῆς τρο-
φῆς, ἀλλ' ἐν τῇ διανοίᾳ
τῶν ἐργασμένων τὰ τῶν ἡδονῶν

clarum est, puram, liqui-
dam, & ingrem volupta-
tem esse in mensis paupe-
rum? in mensis autem di-
nitum, molestiam, fastidi-
um, spurcitiem? atq, ut sa-
pleus ille vir dixit, etiam
dulci molestiam prebere
videntur. At diuitia, dices
quissiam, faciant ut pos-
sesse eorum honorentur,
atq, inimicos vleisci faci-
le possint. Propterea ne igi-
tur, dic mihi, expetenda &
omnibus opibus ac viribus
comparanda vobis viden-
tur diuitia, quod grauissi-
mus nutriant in vobis a-
griuidines, dum ipsas ad
effellum perducunt, insa-
nabili glorie amore in quasi
quasdam bullas in maiorem
tumore effervunt, ad fugi-
tiosam viam excutit & ex-
stimulat? Hae ergo maxime
ob causas ea non retrorsa
facie fugienda sunt, quod feroces quasdam asinae bestiae
in animum nostrum introducunt: ac vera quidem, & qua

ὅτι παρὰ τῆς τῶν πινέταις
τεταπείλαις ἡ καρδιά καὶ ἐν-
λευμένη ἐν (σοφία) ἡδονῇ, καὶ
ὅτι τῶν πλουσίων ἀνδρῶν
καὶ βέλους, καὶ μελιν-
χολία καὶ ἡδονῆς ἵπτον ὁ σαρξ
ἐκείνη ἀνδρῶν, καὶ τὰ ἡδονα
παρηνχλόν δοκῇ. Ἀλλὰ π-
μαδου παρηνχλόν τῆς
ἐχρησῆς ὁ πλῆθος, καὶ
ἐχρησῆς ἀνδρῶν καὶ ὁμο-
λίας, διὰ τὸ ὅτι ἐν αὐτῇ μη-
ποδοῦντες ἡμῖν καὶ πλεονα-
χία ἵπτον δοκῇ, ὅτι τὰ χα-
λαπῶτα ἐν ἡμῖν ἀνδρῶν
παρηνχλόν τῶν αὐτῶν ἀν-
δρῶν, καὶ τῆς δοξολογίας τῶν
πομοδολογίας. ἵπτον μοιζοῦσα
ἐχρησῆς ἐν αὐτῶν, καὶ ὁμο-
λίας ἀνδρῶν τε καὶ δια-
γινώσκῃ τὰ τῶν αὐτῶν
καὶ ἀμεταπειθήν ὁ δόξον ἀν-
δρῶν καὶ, ὅτι ἡδονα πινέ ἀνδρῶν
καὶ χαλαπῶτα ἐν τῶν δια-
γινώσκῃ τῶν αὐτῶν τῶν
μὲν ὄντων πρὸς τῆς παρὰ
πάντων

πέντων ἀποστρέφω· τίω δὲ
 ἐναρτῶν ἐκείνους, τοῖς ἐκεί-
 νης χρομασιν ἀπαχρονύς,
 ἃ ὕτω προσώγωνταις ἡπε-
 ταμένοις, καὶ ἀντίδωρ ταύ-
 τῶν ἐκείνων ἐνδοξανομίζον
 οὐκ ὅσον τῇ φύσει· ἀλλὰ
 τῇ ὁφθαλμοῖς δοκῶσα εἶναι. Καὶ
 διὰ τοῦτο γὰρ τὰ ἐλάττω τῶν
 ἡταιριζομένων γυναικῶν ἐ-
 νιστεῖται καὶ ἡ ὑποχαρὸς
 συγκαίμενα, καὶ ὁ μὲν ἀ-
 ποστρέφεται, τίω δὲ ἀπὸ τῶν
 ἡψιν, τίω δὲ συνηθὺς χαλῶται καὶ
 ἐκείνη δὲ πᾶσι παρὰ τοῖς
 ὕπ' αὐτῆς ἡπαταμένοις, ὡς
 ὕψων καλῶν ὕτω δὲ ἡ ὁφθαλ-
 μῶν τίω καλὰ καὶ βλάζου-
 σα πρὸς πᾶσι δοκῶναι, καὶ
 γὰρ μὴ τὰς ἐν τῷ φανερῷ
 διὰ φέρον καὶ δοκῶναι γινώ-
 ρόντες ἐμφυμῶς ἴδωσι (ἀντα-
 γὰρ οἷα τὰ χρομασιν, καὶ αἱ
 ὁφθαλμοὶ) ἀλλὰ τὰ ἐκείνων
 φανεῖς τῶν τῶν τοιαύτῶν
 παλαιόθεν ἀνέπυξον,
 καὶ ὅφθαλμοις ἐνδοξανομί-
 ας οὗτοι οὐ κατακρίνεται, καὶ

apud uniuersos conciliari
 solet, gloria nos fraudans,
 eiq; contrariam coloribus
 illius fucaram deceptis of-
 fert, ac suades ut hanc il-
 lam esse existimemus, cum
 ex natura sua non sit, sed
 specie tenus esse videatur.
 Ut enim pulchritudo me-
 retricum fucis & pigmen-
 tis comparata, pulchritu-
 dine destituta, turpem ac
 deformem faciem, pul-
 chram & formosam esse
 facit apud illos, qui tā de-
 ciipiuntur, cum pulchra
 non sit: ita etiam diu-
 itie adulationem, à qua
 honorem extorquens. Ne
 enim apertius & ex me-
 tu blanditiisque profecta
 laudes insueatis (haec enim
 sunt colores & pigmen-
 ta) sed eorum, qui ita
 sibi adulantur, cuius-
 cuiusque conscientiam a-
 periri, & videbis intus in-
 finitor accusatores, qui

contrarie vociferarentur, τοῦ
 ἰσχυροῦ αὐτοῦ σεναι, & οὐδε-
 ρισι, quam inimicissimis
 & infississimis quique. Ac
 si quando indutus ex isto
 mersu latuam superueniens
 mutatio rerum suffuleris
 ac detexeris, cum clavē vi-
 debis ce omni superiuri rem-
 pare in maximo fuisse con-
 tempta apud eos, qui te co-
 labant, tibi que visum esse
 honore affici ab illis, qui te
 maxime oderant, infinitisq;
 apud animū conuictis pro-
 scindebant, & in extremis
 calamitatib; videre cupie-
 bant. Honorem enim nihil
 est a conciliare solet, ut vir-
 tuti; honorem nō coactum,
 honorem non fictum, ne-
 que latua aliqua fallacia
 tellum, sed verum & go-
 pinum. quib; nulla cuius-
 porum difficultate refute-
 tar. At vltis vi, qui te of-
 fenderunt, hanc ipsam ob
 Ἀλλ' ἀμύνειν βλάξ τὸς λαλ

τῶν μέλει ἐν ἑβρῶν, καὶ το-
 λαμίων μάλλιν ὑποφισμα-
 νει, καὶ μισῶνται, καὶ ὡς το-
 τε τὸ ἐν τῷ εἶδεν τὸν συγ-
 κείμενον οὐδ' αὐτῶν μετο-
 βολὴ παραγμάτων ἐπιβό-
 σαι ἀφαισινίς τε καὶ διαλύ-
 ξει, καὶ διὰ τὸ τὸς ὄψας ἰ-
 κύντας ἅλθ' ὀφθαλμοῖς
 ἀπὸ πᾶσι, τότε ὄψας κα-
 λῶς ὅτι παρὰ πάντα τὸν
 ἱμνοῦντι χεῖν ἐν ἑβρῶν
 μὲν ἦς ἀπὸ μὲν παρὰ τοῖς θε-
 οῖς περὶ τὸν, πρὸς δὲ ἐν ἑβρῶν
 ὑπολαβὴν ὑπὸ τῶν μέλει
 μισῶντων, καὶ μισῶντας
 κατὰ διάνοιαν ὀφθαλμῶν
 λαοφιλίας, καὶ ἐν ἑβρῶν
 συμφορῆς ἐπιδομῶν ἐν
 οὐδ'. πρὸς γὰρ ἰδὲν ὅτι
 αἰσθῆται, ὡς ἀπὸ τῆς, πρ-
 μὸς ὁ κατὰ κατὰ μὲν,
 πρὸς ὁ κατὰ μὲν ὡς
 οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ'
 κατὰ μὲν, ἀλλὰ ἀλλὰ
 καὶ ὡς οὐδ', καὶ ἐν ἑβρῶν
 οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ'

τοιοῦτά μοι, καὶ ἄτερ ἰσθίου
 ὦπὼν. φεκάτεις ὁ πλάττω.
 κατὰ γὰρ σουτὴν τὸ εἶφθ' ὁ-
 δῶν ἐπὶ παρασκευάζει, καὶ
 βαυτίσας τὰς ἐστὶν μάλ-
 λατὴν σοὶ καὶ δίσκον ὀυζύνας,
 καὶ ἀφιεῖντας ποιεῖ τὰς π-
 μυρίας. τοσούτων γὰρ ἐκδότ' τὸ
 ἀμύνασθαι, ὅπ' εἰ δὲν φιλον-
 εῖσθ' ἵπας ἀνιχνύσκειτο, καὶ
 δειδύκας ἥδη ἀμάρτυράτων
 ἀπείρου συγχρόνου ἡλύ-
 ρουσι. ὁ γὰρ μέγας λαβὼν
 τελευτῶν τὴν ἀρετήν, καὶ ἀν-
 ψαλὴς παρακλήσιος, το-
 σούτης ἀπολαύσεως δορυῖας,
 ἐπειδὴ ἐστὶν ἐν δαείων ἀ-
 παύσιν ἐπιπύκτα παρὰ τὴν
 συνδύαν, τὰ ἐστὶν, ἐπειδὴ
 τῶν εἰς αὐτὸν ἀνιχνύμενων
 ἀπὸ τῆς δίκης, ἐν τῇ
 ποιότητι ἐμὴ δόξαν ἐπαρ-
 ται, καὶ ὅτι αὐτὴν πᾶσι κατὰ
 δίκην ἐξήκουσε, καὶ δὲ ὅτι ἐν
 μὲν ἑστὶν, διὰ τῆς ὁμοίας καὶ
 τοῖς βασανιστοῖς ἀνιχνύσκειτο,
 καὶ ἐπὶ ἐκδότ' καὶ τὴν μυσία πύ-
 λακτα ἀπαύσιος ἐκδομένη.

caussum maxime, quem-
 admodū ante dixi, fugien-
 da sunt diuina. Efficiunt
 enim ut enses in teipsum
 adigas, & grauiorē in fu-
 turas rationes tibi reddunt,
 & intolerabiles pœnas pa-
 rant. Tantū naniq, ma-
 lum est vltis, ut etiam Dei
 benignitatem te uocauerit,
 & iam datam infuitorum
 peccatorum veniam fece-
 rit irritam. Nam qui deci-
 es mille talentorum conda-
 nationem adeptus, solique
 obtestatione tantam gra-
 tiam cōsecutus fuerat, cum
 centum denarios exigeret
 à conseruo, hoc est, cum de-
 lictorum aduersus se ad-
 missorum pœnas reposce-
 ret, fauoria erga conser-
 uum suum, seipsum dam-
 nauit. Neque ullam ali-
 am, nisi hanc obrem tor-
 toribus traditus, & cru-
 ciatus, & decies mille ta-
 lenta reddere iussus est.

cul-

poserat emollire.) tamen
neg, hoc hominē illum ad
eam paupertatem leuan-
dam permouit: sed ille lan-
guisimā apponebat mēsam,
crateras habebat plenas,
merū semerē leuiterq, ex-
hauriendū, nitidos coquo-
rum exercitus, parasitos &
adulatores prima luce, &
eboros canonicum, vina
infundentium, risu mo-
uentium: omne genus bel-
luationis excogitabat, in-
ebriabatur, ingurgitaba-
tur, in luxu vestium, men-
sa, aliarumq, plurium rerū
perpetuū vivebat. Istū ve-
rò, quē grauis fame, morbo
acerbissimo, obsidione tot
vicerū, solitudine, & malis
inde consequentibus in dies
singulos premi videbat, no
in animam quidem ali-
quando admisit: parasiti
& adulatores nimis epulū
pene disrumpbantur; at
iste pauper, & adeo pauper,

ταμαλαξεν ψυχῇ) ἐξ ἡμε-
τέρας τῆς ὁπωριότητος τῶν ἀ-
πάθρων ἡμῶν εἰς τὴν
τῆς παρῆντος ἐκείνου ἀντίλα-
ψιν. ἀλλ' ὁ μὲν συρρικνωτὶς
παρῆντος τρέπεσθαι, καὶ
κρατῆρας εἶχεν ἐστειμένους,
καὶ ἄκρατον ἀπλῶς ἐκχυ-
μενον, καὶ κρατόμενος μα-
γείων λαμπερῶν, καὶ παρ-
σίτας καὶ κλέακας ἄμα ποιοῖ,
καὶ χορὸς ἀδόντων, οἱ χορῶν-
των, γλωττοκόπων, καὶ
πάντες δεινῶν ἀσπιδας,
καὶ μέδους καὶ κρατῶντες,
καὶ σὺλῃ καὶ τραπέζῃ καὶ ἑτέ-
ροις πλείον τρυφῶν ἀπα-
τα διπλῇ τὸν χρόνον. τῶτον
δὲ λιμὸν χαλεπὸν καὶ ἀρρω-
στίαν περικυτῆν, καὶ πολιορ-
κίαν τοσούτων ἰατρῶν, καὶ ἰση-
μίαν, καὶ τοῖς ἐκ τῶτων χερσὶς
ἰσθῶν καὶ ἰσθῶν χεῖρας τε-
τάρταν τὴν ἡμέραν, ὅτι εἰς
τῶν περικυτῶν ἀλλήλων ἀλλ' οἱ μὲν
παρῆντοι, καὶ οἱ κλέακες καὶ
ἰσθῶν τὴν χροῖαν διαρρέζου-
ντες ὁ δὲ πένης, καὶ ὅτι πέντης,

extrema iacebat solitudi-
ne, fame radescebat acer-
bissima, illi omnia tanquā
ex fontibim affluere vide-
bat, omni humo solatio
definitus, canum lingua
ceu perpetua quadā mensa
propositum (ita enim omnia
eius mēbra luxata ac disso-
luta erant, ut nec illos ar-
cere posset) quā iniquo a-
nimo fuisset, nisi valde ge-
nerosus ac sapiens extitif-
set? cernit, qui se non ledat,
etsi ab omnibus ladatur,
nihil mali perpeti? repetā
enim eandem orationem.
Quid namq, aduersa vāle-
tudo? quid solitudo eorum
qui astarent? quid accessus
canum? quid mala diuitis
vicinitas? quid magnus lu-
xus, superbia & recordia
illius huic nocuerunt? num
eum ad suslinenda pro vir-
tute certamina reddide-
runt molliorem? quid verò

πάλιν ἐξάκτορ ἐν ἐχέτρῳ
καίμεν; ἐν ἡμέρᾳ, καὶ λιμῇ
ταλαιαν; πικροτάτῃ, καὶ
πένθει ὄντι ἐκείνῳ ἐξάκ-
τορ ἐκ παλαιῶν ὀπιρίοντες,
καὶ ἀνδραποίνης μὲν ὕδατος
ἀπολαύον παρεμυνδίας,
ταῖς δὲ τῶν κυνῶν γλώσσας
συναίμεν; τρεπόμενα δὲ
τακτὴς (ὅτι γὰρ οὐ τὸ σῶμα
παρεμύει; καὶ διαλαλυμέ-
νῳ, ὡς καὶ ἐκεῖνος ἔδοξε
ἔχειν διωσάμεν) τί νῦν ἀνέτα-
ξεν, εἰ μὴ ὁρῶντα φωνάζει
καὶ φιλοσοφῶν; ὡς ἔφη ὅτι ὁ
ἐκλυτὸς μὴ ἀδικῶν, καὶ πα-
ρὰ πάντων ἀδικῶν, ὅστις
πάχει θανάτον; πάλιν γὰρ τὴν
αὐτὴν λέξομαι λέγον, τί γὰρ
ἢ ἀβυσσὸς; τί γὰρ ἐν ἡμέρᾳ τῶν
συνασσωμένων; τί δὲ ἢ ἔφο-
δος τῶν κυνῶν; τί δὲ τὸ γαι-
τόνημα τῷ πλεόντι τὸ πονη-
ρὸν; τί δὲ ἢ πολλὰ χυλὸν καὶ
ὑπερβαλόν, καὶ ἢ ἀπόβροτα
ἐκείνῳ τὸν ἀβυσσῶν τῶ τῶ
παρὲν ἑλκεφαι; μαλακώτε-
ρος περὶ τὸ ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς ἐκείνου σκάρμματα; τί δὲ αὐτὸν
οὐκ

τὴν αὐτὴν ἐλευμῆστον·
 ὅθεν ὁ θεὸς, ἀλλὰ καὶ μὲλ-
 λον αὐτὸν ἐκβῆρσται καὶ μυ-
 εῖον αὐτοῦ σφάλλον ἐπὶ ὁδο-
 σι γέροντες καὶ σφαιρὴν ὁρᾶ-
 σάντων, καὶ πλεονασμὸν ἀν-
 τοδότητος, καὶ μετῴντων ἀμα-
 ριῶν ἐπὶ τοὺς, τῶν θεῶν τὸ
 σφαιρὸν ὁρᾶν, καὶ ὅτι σφαι-
 ρῶν ὁρᾶν. καὶ ὅτι διὰ τὴν
 τὴν αὐτὴν ἐκφραστὴν με-
 νον, ὅθεν διὰ τὸν ἀμαρῶν, ὅθεν
 διὰ τὴν ἑλκὴν, ὅθεν διὰ τὴν
 ἡλῶσας τῶν καρπῶν ἀλλ' ὅ-
 τι τῶν τῶν γέροντων ἔχον, καὶ
 ἐκδ' ἐκείνων ἐρῶμεν ὅτι
 αὐτοῦ τὴν ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐκ-
 ρῶμεν ὁρᾶν καὶ, τῶν
 ἡννοκαί ἡννοκαί τὸν σφαι-
 ρῶν, καὶ μετὰ πολλὰς τῶν
 καρπῶν, καὶ τῶν σφαιρῶν καὶ
 τῶν ἀφῶστας, καὶ τῶν ἡννοκαί,
 ὅθεν καὶ, ἀλλὰ καὶ ὁρᾶν
 ἐλευμῆστον ἐκφραστὴν
 τὴν τὴν ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐκφρα-
 σὶς Παῦλ', ἐπὶ μαρτυρίαν
 καὶ ἐκείν' ἐπὶ τὴν ἐκφραστὴν
 καὶ τὴν ἡμῶν. καὶ ὅτι ἐκφρα-

constantiam eius laetit̃ nihil vsquam, sed cum etiam magis corroborātunt, & infinitarum ei materia coronarum, accessio pramiorum, incrementum mercedis, seges maioris remunerationis exiit illa malorum multitudo, diuitiū crudelitas. Neque enim ob paupertatem coronatus est tantum, neque ob famem, neq; ob vlcera, neq; ob linguarū canit̃, sed quodd̃ talem vicinum cū haberet, à quo in dies aspiceretur & despiceretur perpetuo, eam tentationem generoso tulerit animo, magnaq; constantia, qua quidem tentatio & paupertati & aduersa valetudini, & solitudini nō exiguum, sed acerrimam flammam addebat. Quid verò beatus Paulus, dic mihi? nihil enim prohibet iterum meminisse viri. Aa non

infinite tentationum tan-
quam niuium imbres fusti-
nuit: quid ergo inde damni
accepit? an non propterea
maioribus donatus est co-
ronis, quod esuriisset, quod
algore ac nuditate conse-
ctus, quod verberibus sepe-
numero concisus fuisset? At
ille Paulus erat, inquit. &
vocatus à Christo. argui
Iudas quoque vnus erat ex
duodecim, vocatus etiam
ipse à Christo. verum neg,
quod esset ex duodecim, ne-
que vocatio Christi quid-
quam ei profuit, quoniam
animum ad virtutē para-
tum nō habebat. Sed Pau-
lus quidē & cum fame lu-
clans, & necessarie gens a-
limento, & sancta in dies
singulas perferens, magna
cum alacritate viā qua ad
cælum ducit, currebat. At
ille & ante hunc vocatus,
& iisdē, quibus ipse, bonis
fruitur, suprema philosophia

ἐδίξατο περιεσπῶν νίφα-
δας, πῶς ἐν ἐπορεύει ἐβλάσῃ;
ὁ δὲ ἐπορεύων μὲν ὦν καὶ μη-
ζήσας ἐσθράντο; ὅτι ἐλ-
μυσίαν, ὅτι κρυμῶν, καὶ ῥυ-
νύται κατεπίκατο, ὅτι μέγ-
ξι σιναλῆς κατεξείντο;
ὅτι λίθους ἐβλάστας ὅτι γε-
σπινθίζοντο; ἀλλ' ἐκεῖνος
Παῦλος ὡς φησὶ, καὶ κλη-
τὸς τῷ χρί. καὶ τὸ καὶ ἰδίως
εἰς τῶν δώδεκα ὡς, καὶ κλη-
τὸς καὶ αὐτὸς τῷ χρί. ἀλλ' ὅτι
τὸ εἶναι τῶν δώδεκα, ὅτι ἡ
κλησίς αὐτὸν ὠνόμαζεν, ἐπὶ δὲ
γενόμενα ὅτι ἔρχετο πρὸς ἀγ-
γέλῳ παρακαλεσμένῳ, ἀλλ'
ὁ μὲν Παῦλος καὶ λιμῶν σκα-
λαίων καὶ τῆς ἀναγκῆς ἀ-
πορροῇ τρεφῆς, καὶ τοσούτοι
καὶ ἐκείνῳ πάσῃ τῷ ὁ-
μίῳ, καὶ πολλῆς τῆς πει-
θυμίας τῷ εἰς ὕψος φέρου-
σαι ἔτραχεν ἰδόν. ἐκεῖνος δὲ
καὶ πρὸς τῆς κληθείς καὶ
τῶν αὐτῶν ἀπολαύσεις ὡς
πορ καὶ αὐτὸς καὶ μηδὲν
τῷ ἀνωτάτω φιλοσοφίας,
καὶ

καὶ τραπεζῆς καὶ ἀγορῆς
ἐν τῶν περικουφέντων ἐκεί-
νων δίδόντων, καὶ χάριν λα-
ζὸν τοσούτων ὡς καὶ νεκρὸς
ἐγείρειν, καὶ λατρὸς καὶ δού-
λου, καὶ δούλους ἐλευθεροῦν·
καὶ τὰς πλεῖς ἀκαταστάτους
πολλὰς ἀνάσας λέγων· καὶ
αὐτῷ τοσούτοις χεῖροι συγχα-
ρίμενοι τῷ χριστῷ, καὶ τῷ
τῶν πονήτων τὰ χρέματα
πιστεύουσιν, ὥστε τὸ πᾶν
ἐκείνους ἔχον παροικίας
(καὶ ᾧ κλέπτειν βού-
λονται ἐξήκοντα βελήων, καὶ τοι-
σοῦτης συγκαταβάσεως
ἀπολαύσας, ἐπειδὴ ᾧ ἔστι ἡ
χερὶς ἐπὶ φιλάργυρος βού-
λῃ διὰ χρημάτων ἐρωτικῶς μα-
λακῶν ἀπολλύειν, ὁ μόνον ἀνὴρ
ὃς ἀπόστα τὴν δίκην τό-
τε, ἀλλ' ὥστε αὐτὸ καταλεί-
ναι τὸ πᾶν, καὶ τὰ χρέμα-
τα αὐτῷ τῶν πονήτων ἐπι-
στέλλειν, ἵνα ἔχον ὅτιον καρδο-
νίῳ φιλοχρηματίαν, μὴ χρε-
ταπίσῃ τις τὸ περικουφέν-
καὶ το βέλτερον· ἐλάττω κακῷ τὸ μῆζον πονηρὰν ἀν-
αίσθη-
τον

initiatum, participem men-
sura ac tremēda illius ex-
pensa, tantam gratiam ade-
ptum, ut etiam mortuos ex-
citaret, leprosam purgaret,
et demones expelleret; tre-
bris de paupertate sermo-
nibus auditum, tam diu ver-
satum cum Christo, cuiusque
pauperum pecunie credita
fuerant, ut inde agniti-
onis solatium caperet (fur-
enimerat) ne sic quidē fa-
ctus est melior, quanquam
tantam expertus indulgē-
tiā. Cum enim sciret Chri-
stus eum avarum esse, et
amore pecunia peritutum,
non modo eius rei cum ab eo
poenas non repositis, verū
ut ipsius agnitionem deli-
nires, et minori malo pra-
caueret maius, etiam pau-
perem ei pecunie credidit, ut
cum haberet unde pecunia
eupiditatem satiare, ne in
horribile illud baratrum

corrueret. Adeo nusquam
quisquam ladere, poterit
eum, qui seipsum ladere no-
lit; ei verò qui vigilans ac
sobrius esse, suamq; aperam
conferre velit, nemo un-
quam proderit. Propterea
tibi mirabilis quoq; Scri-
pturarum historia velut in
effigie quadam sublimi ma-
gnâ, & in magnam lati-
tudinem extensa, veterum
vitas descripsit, narratione
ab Adâ vsq; ad Christi ad-
uentum produlta: osten-
ditq; tibi tam supplantato-
res, quam coronatos, vt
omnium exemplis ta da-
ceat, eum qui seipsum non
ledat, à nemine alio ladi
posse, etiamsi totus orbis
graue caecata illum concit-
et bellum. Nos, enim diffi-
cultas rerû, nec temporum
mutationes, nec potentium
iniuria, neque insidiarum
saepequam niuium imbres,
neq; calamitatum multitu-

λων, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅστις τὸν μὴ
ἑαυτὸν μὴ βουλόμενον ἀδι-
κῶν, ἡδὲς ἔπειτα ἀδικῶν
διωκόμενος τὸν ὅτι ἐκ ἐξέλιον-
ται τήρην καὶ τὰ παρ' ἑαυτοῦ
συνεφερέων τίκτουσιν, ἡδὲς
ἡδὲς ποτὶ ἀφελίσει. διὰ τῆ-
τό σοι καὶ ἡ θαυμασία τῶν
χαρῶν Ἰσραὴλ καὶ δάσπερ ἐν
εἰκόνι τοῦ ὁψαῖν καὶ μαχά-
λρ καὶ πολὺ τὸ ἵεναι ἐχούσιν
τῶν θαλασσῶν ἀνιχνεύσας
τὸς εἶναι, καὶ τὸ Ἀδὲμ μίχρ
τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας. ἐκ-
τείνασα πάλιν διήγησιν, καὶ
δείκνυσί σοι καὶ τὸς ὑποστα-
λιζόμενους, καὶ τὸς στεφανο-
μέτους ἥ αὖτε διὰ πάντων
παιδευόμενος ὅτι τὸ παρ' ἑαυ-
τοῦ μὴ ἀδικόμενος ἡδὲς ἔπι-
εστὶ ἀδικῶν διωκόμενος, καὶ
πᾶσι ἡ νικημένη πρὸς αὐτὸν
χαλατὸς ἀνὰ ἡμετέρας τέλει-
μον. ἔτι γὰρ δυσκολία παρὰ
μάταις, ὅτι καὶ αὐτὸς μεταβο-
λαί, ὅτι διώκας δόκτων ἐ-
κείνων, ἔτι ὅτι βελῶν τι-
φάδες, ὅτι συμφορῶν ὅχι-
λα.

magno impetu irrumpentia,
 neque sanispiritus vehemen-
 ti cum insultu adorta, par-
 tem villam domus illius la-
 besactis uuit: sed mansit &
 inexpugnabilis, & immo-
 ta: ut discas, qui se ipse non
 prodatur, cum uulla tenta-
 tione posse labefactari. At
 illa alterius facile euerfa
 est, non ob tentationum
 impetum (alioquin alteri
 quousque idem accidisset) sed
 ob ipsius vecordiam, non o-
 nim quia uenit affleuit,
 ideo cecidit, sed quidā super
 arenā, hoc est, super igna-
 uiam, & nequitiam edi-
 ficata fuit, ruinam fecit.
 Nam prius etiam, quam
 illa tempestas ingrueret,
 infirma erat, & ad casum
 parata. Huiusmodi enim
 edificia, etiam nemine in-
 fessante, dum subtrahi-
 tur ac diffuit fundamen-
 tum, sua sponte corrunt.
 Alique ut aranea vltre,

πολλὰ ῥαδίον ἀναστρέ-
 φει, ὅτε τὰ πνεύματα τὰ
 ἀγρία μεταβροῦσιν τῆς ἰ-
 κτης περιβάλλοντα, παρα-
 σκευάζουσιν τῆς οἰκίας ἐκεί-
 νης· ἀλλ' ἔμνηται καὶ ἀχέραι-
 τος, καὶ ἀκέραιος ἵνα μέ-
 θας ἴπὶ τὸν ἑαυτὸν ὁ ἀν-
 θρώπων ἢ ὡς περὶ τοῦ
 παρονομήσαντος διώσται, ὃ
 δὲ τὸ ἑτέρου κατεφύγετο ἰ-
 σχυρῶς, ὃ δὲ πῶς τὸν πειρασ-
 μὸν ἐκείνου (ὃ γὰρ ἀπὸ τοῦ
 ἑαυτοῦ τὸ αὐτὸ ἐπαδόν) ἀλ-
 λὰ διὰ τὴν ἀκαρίαν ἄνοιαν,
 ὃ γὰρ ἐκείνου ἀνεμῶς περι-
 πνέσκει, διὰ τοῦτο ἵπταται,
 ἀλλ' ἐκείνου δὲ τῆς ἰσχυρο-
 τῆς οἰκοδομητικῆς, τὸν ἑαυ-
 τοῦ ἰσχυροῦ καὶ παντοκρά-
 τος πέντε καὶ γὰρ καὶ
 πέντε ἢ τὸν χειμῶνα περι-
 σκευάζουσιν ἐκείνους, ἀδελφὲς τοῦ
 καὶ καὶ τοῦ πέντε ἵπταται
 καὶ γὰρ τοιαῦτα οἰκοδο-
 μῶν, καὶ μετὰ τὸν ἐνοχλῶν-
 τος, ἐντολήματα κατεφύ-
 γον, ὡς περὶ τὸν αὐτὸν
 τὸν

τῆς ἐκπίδου καὶ πέντης δι-
 κρινόντες. καὶ ἐξούσιον αἱ μὲν
 ἀσέχου ἀντόματοι δια-
 πύονται, μηδὲν δὲ αὐτοῖς ἐ-
 τοχλύνει, ὅτι δὲ ἀδύνατος καὶ
 παρήμενος ἀδιδόλως μὴ-
 ρος ὅτι καὶ εἰ μὴ ἐαυτὸς
 ἐδικύντες, καὶ ὑπὸ μανείων
 παύονται, ἰσχυρότεροι γί-
 νονται· οἱ δὲ ἐαυτοὺς περὶ
 φόβου καὶ μανίας ἐτοχλύν-
 ῃ, ἀντόματοι φέρονται, καὶ
 διαφύονται, καὶ ἀπολλύονται,
 ὡς καὶ Ἰούδας ὁ μένος ἰδε-
 ῖν ἐνοχλήσωντος· περὶ
 μὴ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς
 ἀπολλύουσιν τῆς διεσπείας,
 ἀπώλετο. βέβαιον οὐ τὸν καὶ
 ὅτι δόμων ἐνοχλήσαν διόξω
 διαλέκοντα τὸν λόγον;
 πείσης ὁ Ἰουδαίων δόμος· ἀ-
 πώλεται περὶ πείσης; ὁ πείσης
 ἢ ὁραμένη καὶ πείσης περὶ πεί-
 ρισιν αὐτῶν παρὶς ἀνέξω-
 το; καὶ καμὴς περὶ αὐτοῖς καὶ
 ξένος εἰς πάλιν διαγωγῆς βί-
 τος; ὁ δὲ γὰρ εἰς ἀνέξω
 ἐξέκαλλον καὶ ὅτι τῶν ὁρίων

nemine ipsis infesto, di-
 strahuntur; adimae con-
 tra etiam percussus non
 frangitur: sic etiam qui
 semetipsi non laedunt, et-
 si ab infinito feriantur,
 fortiores evadunt: qui ve-
 ro semetipsi produnt, et-
 si nemo sit infestus, sua
 sponte deolvuntur, dis-
 flunt ac pereunt. Quem-
 admodum Iudas quoque
 non modo nulla in-
 festate huiusmodi tenta-
 tione, sed magna etiam
 curatione adhibita, pe-
 ruit. Vis integratum gen-
 tium exemplum hanc ora-
 tionem illustrare? quan-
 ta Iudeorum, genti con-
 rigit promissa? an non to-
 ta quae videtur, creatu-
 ra ad eorum obsequium
 fuit comparata? & no-
 ua quaedam ipsis, ac mi-
 ra vivendi ratio introdu-
 cta? neque enim ad forum
 mittebatur, itaque non

[illegible]

discernit ab eo flammam nubes undique impendens, & omnibus illi famulus gestatoris tecti instat erat. Neque verò noctu face indigebant, quia tenebras discuteret, sed erat eis columna ignis, fons lucis ineffabilis in duplicem usum, tum ut laceret, tum ut iter dirigeret. Neque enim lucida dumtaxat erat, verum etiam omni via duce certius infinitum illum populum per solitudinem illam ducebat. Ibant non terram solum, sed etiam mari quasi terram. Ausi sunt transcedere fines nature, cum sanum illud pelagus ambularent, quasi per solidam ac firmam petram iter facerent, eamque illi substratum esset elementum illud, solidam terram, campumque supinos, & agros imitabatur: cum verò iam totum viderent, et maria, & flumina, et agros, & montes

διετόχετο γὰρ πᾶν φάσμα νεφέλη πάντοθεν αἰσχυμένη, καὶ περιεργατὰ γινόμενα ἐγγὺς τοῖς ὁμίαις ἄπαντα ἐκείνοις. ἀλλ' ὅτε ἐκρυκτὴ λαμπρότης ἐκείνου τῆς διαφύσσας τὸ σκότος, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς ἐς σὺλμα τῷ πυρὶ, ἀπὸ παντὸς ἀπ' αὐτοῦ, διὰ ἧς αἰσῶν παρῆλθεν. πᾶν γὰρ ἀπὸ τοῦ φαίνοντος, πᾶν γὰρ ἀπὸ τοῦ κατὰ δύναμιν αὐτοῖς πᾶν ἀποδομῶν. ὡς γὰρ φαίνεται ὡς μόνον ὡς, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ πᾶντος ἀπερίεργον ἔχει ἐργασίαν κατὰ πᾶν ἔργον ἐκείνου τὸν ἀπὸ τοῦ ὁμίαις ἐκείνου, ἐκείνου δὲ, ὡς ὅτι γὰρ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὡς ὅτι γὰρ. καὶ τῶν ὁμίαις τῆς φύσεως κατὰ τὸ δόγμα, τὸ χαλεπὸν ἐκείνου περὶ τοῦ πᾶντος ἀπὸ τοῦ πᾶντος, ὡς διὰ τῆς φύσεως καὶ ἀπὸ τοῦ πᾶντος πᾶντος ἐκείνου, καὶ ὅτι μὲν αὐτοῖς ὡς ὅτι, καὶ ὡς αὐτοῖς ὡς ὅτι, καὶ ὡς αὐτοῖς, ὅτι δὲ τοῖς ἐκείνου

ἐχθροὺς ἀτέλειαι, τὰ δὲ ἀλλέ-
της περὶ τὴν ἀρετὴν καὶ αὐτοῖς
μὴν ἐχθροὺς ἔχματα, τοῖς δὲ
πολεμικοῖν ἀνδρῶν, τὴν δὲ
τὸς μὲν μοῖρ' εὐκαλίας πα-
ρεπέμψαται, τὸς δὲ μετὰ
πολλῆς τῆς βροχῆς τῆς
καταπορτίστου καὶ ἀτακ-
τῆς τῶν ὑδάτων ῥύμη, ἀ-
δρῶν λογιῶν καὶ συντω-
πάτων ἐπιτάξεις καὶ ὑπα-
κοῇ ἐπαδιδαντο, οὐκ μὲν
φύλακται, οὐκ δὲ διμὴν τί-
ξιν ἐπέχουσιν, καὶ ἐὰν μὲν
μὴ τὰ ἐκ νῆος ἀνδρῶν ἐπα-
διδανμένῃ, τί ἂν τις εἴποι
τὰς πύργους, αἱ ποταμὸς
ἠρίσκειν ὑδάτων; τί δὲ τὰ ἐ-
ρητῶν ὀρεῖαι, οἱ τῶν πλε-
θρῶν ποταμῶν τῶν ἡμῶν
ἀπὲρ κρυφάν ἀπασιν; τί τὰ
ἐν Λιβύῃσι θαύματα; τί τὰ
ἐν ἐρήμῳ παρὰ δόξα; τί τὰ
τέραςα καὶ τὰς εἰκας τὰς
ἀεαυμὸν τὴν γενέσθαι; οἱ γὰρ
πορεύοντες, ὅς ὡς σλα-
μῶντες τὸς ἀντιπρόσωπος
ἐχθροῦντο. καὶ τῶν μὲν εἰκόνων

hostes excepisset in aris nu-
nus exequabatur: illis suis
vehiculum, hostibus ipso-
rum sepulchrum; illos fa-
cile transiit, hostes magna
cum vehementia subver-
sit. Inordinatus aquarum
impetus, virorum ratione
praditorum atq; pruden-
tissimorum ordinem & o-
bedientiam praeseferbat,
cum iam custodiam car-
nificum vicem obtineret, v-
nosq; die contraria repente
prestaret. Quid commemo-
re petras, qua fluvio effu-
derunt aquarum? quid nic-
bes volucrum qua corporum
multitudine totam terram
texerunt? Quid miracula
patrata in Aegypto? quid
prodigia que contigerunt
in solitudine? quid tropaeas
& incruentas victorias?
Tanquam enim eboreas du-
cerent, non bellum gere-
rent, ita adversarios domue-
runt, ac dominos quidem
sua

suos sine armis superabant,
qui verò exiit *Aegyptum*
cum ipsis pugnabant, eos
tubis canendo, psallendō-
que vicerunt: et sic illa
chorea potius erat quam
bellum, initiatio potius
quàm pugna. Omnia nam-
que ista prodigia non ob id
solum acciderunt, ut eis
necessarium ferrent sub-
sidium, verum ut doctri-
nam quoque cognitionis
Dei, qua eos *Moyse* in-
stituerat, certius conser-
uarent. undique voces e-
debantur, qua Dominum
depradicarent. Hac e-
nim mare declamabat,
cùm nunc pedestri itine-
re transiretetur, nunc ad
ingenium rediret; hanc
vocem edebant vnda Ni-
li in sanguinem mutata;
rana, locustarum ille ex-
ercitus, eruca, & rubi-
go, hac omni populo lo-
quebantur: prodigia quo-

δοκούντες χάρις ἔπλην ἐ-
κράτουν· τῶν δὲ μετὰ τὴν
εἰρημὸν μαχημένων αὐτοῖς,
σπλιτίζοντες, καὶ ψάλλον-
τες, ὅτι σπερμαθροῦντο, καὶ
ἐν χορῇ μᾶλλον ἢ σόλα-
μοι τὰ γόνατα, μουσικη-
γία μᾶλλον ἢ μάχη. καὶ γὰρ
πάντα τὰ τέλεια πάντα ἐ-
διδάττο ἐξήγατο μέγας ἱε-
ρεὺς χεῖρας αὐτοῖς σπληνί-
σας, ἀλλ' ἵνα καὶ τὴν διδα-
σκαλίαν, ἐν ἐκείνοις ἀν-
τοῖς ἐ Μωϋσῆος τῆς διαγο-
νίας ἀκριβέστερον διατηρήσω-
σι καὶ φωνὰν παραχρῆδιν
ἐφ' ἑστῶτος δὲ δακτύλου ἀνα-
κηρύττειν. καὶ γὰρ ἡ δόξα αὐ-
τοῦ πάντα ἐβόα, οὐκ μὲν πε-
ζομένην, οὐκ δὲ δάκρυα
χορομένην, καὶ τὰ τοιαῦτα τό-
ματα πάντων ὁρίων τῶν πε-
νὴν οὗτος αἶματι μοιτε-
βαλλόμενα φέρον· καὶ οἱ βά-
τες αὐτοῦ, καὶ τὰ τῶν ἀκρίδων
σπατόπουν ἰακύνθην, καὶ ἡ χέ-
μη καὶ ἱερὸς αὐτῶν δόρυ
καὶ τὸ δόρυ παρτί, καὶ τὰ
ὄντι

ὅτι τῆς ἐξέτης πλεονεξία, τὸ
μᾶλλον, οὐκ ἔστι, ἢ τοῦ ἀλλοῦ
ἐπιτρομέστρα, καὶ ἄλλα πάν-
τα ἀπὸ τοῦ βιβλίου τούτου αὐτοῖς
ἐβόητο καὶ γραμμάτων ἐξέ-
στη ἐξαλειφόμενα, ἵνα να-
λοι καὶ ἐκείνων ἡμῶν πα-
ροχόμενα αὐτοῖς τὴν μὴ-
μίαν, καὶ ἐπὶ ἅπαντα αὐτῶν τὴν
διάνοιαν, ἀλλ' ὅμως μετὰ
τοσαύτῃ καὶ παλαιότητι
πρεβόλαι, μετὰ τῆς ἐυο-
ργίας τὰς ἀφ' αὐτῆς ἐκείνας,
μετὰ τὸ μέγεθος τῶν θαυ-
μάτων, μετὰ τὴν κατὰ μὲ-
ρίαν τὴν ἀρετὴν, μετὰ τὴν
διδασκαλίαν τὴν δικαιοσύ-
νην, μετὰ τὴν κατὰ ἅπαντα τὴν ἀπὸ
τῶν ἱερῶν, καὶ τὴν πα-
ροχάν τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων,
μετὰ τῆς νίκης τῆς λαμ-
πρᾶς, μετὰ τὰ τέλει καὶ τὰ
παράδοξα, μετὰ τὴν τῶν
τετραπύλων ἀφ' ἑαυτῶν, μετὰ
τὴν διὰ τὴν τοῦ ναμάτων
ἐκείνων, μετὰ τὴν ἡγετον
δόξαν, ὡς περὶ ἄλλοις τοῖς παρὰ πάντι τῶν ἀνθρώπων
ἡγεῖται ἐπεὶ δὲ ἀνθρώποις ἦσαν καὶ ἀνὰ δόξαν, μέγιστος περὶ τῶν
ἐστὶν

καὶ διήλατον ἐργάω καταρ-
 σάσαι, καὶ ὡς αὖτε ἀπολα-
 γνῶσαι κακίας. εἴη γὰρ ὁ θεὸς
 ἡσυχῇ, ἐπὶ ἀπίστῃ ἕκαστῳ ἀπὸ
 τοῦ ἰδῆ αὐτοῦ πρὸς ποικίλεις, καὶ
 ἐπὶ τριπλῇ ἐπὶ τὴν κρείσσει,
 πρὸς ἀπίστῃ, ἐπὶ μοι, καὶ τοῖς
 μεγάλοις αὐτῶν ἡ κακία,
 ἀφ' αὐτῶν ἡ ποικίλεις, διπλάτα
 τὰ ἔλαττα, καὶ τότε διελθὼν ὁ
 ποικίλεις ἑλάνθῃ. Ἀνέβη ἡ
 κακία αὐτῶν ὡς τὸ ἕρπον
 τῷ διασπῆματι τῷ τόπῳ, τὸ
 μέγεθος τῆς κακίας αὐτῶν
 ἐνδείκνυμαι. ἀλλ' ὅμως
 πῶς τοσαύτῳ ποικίλεις,
 πῶς ὅτω κορυφωδίστη καὶ
 ἐλυστῆσαι ὡς καὶ ὡς τῷ ἐ-
 ρπον φάσμα, πῶς τῷ ἐν τει-
 ρῇν ἡμῶν, ἐν βροχίῃ καὶ
 γῆ βοτῇ διὰ ἡμετέρων ἐλ-
 λαν, ἀπὸ ἡμῶν ἡμῶν ἀν-
 δρώμεν, ἀγροῦν, ἕρπον, ναυα-
 γῆ γαβρημένον, ὅτω κατῆ-
 λυσαν, ὅτω ἡρατῶν, ὅτω
 ἐκ ποσῶν ἡ ποικίλεις, ὡς
 τοσαύτης ἀπολαύσεως φωνῆς,
 ὅτω εἴδαν ὁ θεός, ἐπὶ ἀπίστῃ

diminuit impendentem i-
 tam propulsarent, omnig,
 afflictione liberatetur. Vi-
 dit enim Deus, inquit, quia
 aversus est unusquisque de
 via sua mala, & conuersus
 est ad Dominum. Quomo-
 do conuersus est, dic mibi?
 atqui magna eorum erat
 malitia, ineffabilis nequi-
 tia, vlcera curatu diffici-
 lia. idē, ut indicaret Pro-
 pheta, dixit: Ascendit ma-
 litia eorum vsq, ad cælum:
 distantia loci, magnitudi-
 nem malitię ipsorū signifi-
 cauit. Sed tamen tantam
 nequitiam, vsq, ad eā elatā
 & exaltatam, ut ad cælum
 quoque pertingeret, tribus
 diebus, breui temporis mo-
 mēto, paucis verbis, quę ab
 vno hominē audierant, i-
 gnoro, hospite, naufragio
 passio, ita profligauerūt, ita
 absteruerunt, ita ē medio
 crearetur: Vidit Dgus quia

auerſus eſt vnusquiſque de
 ria ſua mala, & poenituit
 eum ſuper malitia, quam
 locutus fuerat Deus vi fa-
 ceret eiu. Videtſne ſobrium
 ac vigilantem non prodo
 ab hominibus non laſdi.
 verum etiam iram diui-
 nitus impendentem auer-
 ſore? qui verò ſemet ipſe
 prodat ac noceat, eſi inſi-
 nita accipiat beneficia, non
 multum lucrì facere? ſic e-
 nim neque illis proſuerunt
 tanta portenta, neque his
 obſuit iſſdem caruiſſe. Ve-
 rum cum natura ſerent
 candidi, exiguum nati mo-
 mentum meliores euage-
 runt, quanquam barbari
 & alienigenæ, inauditis
 omnibus diuini oraculis,
 longèq; à Paſſina diſiti.
 Quid verò illorum trium
 puerorum, dic mihi, virtuti
 ſuperuenientia mala of-
 fecerunt? an non adhuc iu-
 uenes, & admodū quidem

ἡλικίας ἀπὸ τῶς ἐδὲ αὐτῶν
 τῆς πνεύματος, καὶ μετενόη-
 σαν ἀπὸ τῶς κακίας ἧς ἔπαι
 ὁ θεὸς, ποιῶν αὐτοῖς, ὁρῶ
 ὅτι ἡ μὲν νῆψιν, καὶ ἐργα-
 ρὰς ἡ μόνον παρὰ ἀνδρά-
 των ἴδιον ἀδικεῖται, ἀλλὰ καὶ
 διήλαστον ὁρῶ ἀνατρέψαι
 ὁ δὲ οἰκδοῦν ἑαυτὸν σεβι-
 λῆς καὶ καταβλάψαι, καὶ
 μετέας εὐεργεσίας ἀπολά-
 βει, ὅστις μέγα κορυφαίοντα
 γυνὴ δὲ ἑκάστης ὠφελῆσαι τὰ
 τοσαῦτα σημεῖα, ὅσα αὐτῆς
 τέρας τὸ μὲν μετατρέψαι τὴν
 τῶν παρὰ βλάψαν' ἀλλ' ἐπει
 δὴ οἰκοδοῦν ἦσαν εὐχράμο-
 νος, μικρῶς ὀπτασθῆναι
 βουλή, βελτίον ἐκφύοντο, καὶ
 τοὶ βάρεασι ὄντες καὶ ἀν-
 λάβουσι καὶ πάντων ἀνθρώπων
 τῶν θεῶν χρησμάτων, καὶ πᾶσι
 ῥα πα τῆς παλαιότητος ἀ-
 ποικισμένοι. Τί δὲ τῶν παλαιο-
 των τῶν τειῶν, εἰπέ μοι,
 πῶς ἀρετῶν τὰ ἐπελδοῦντα
 κατὰ ἐλπίαντο; ὅχι ἐπὶ
 νῆσι ὄντες καὶ νῆσι κομῶν, ὡς
 ἡλικίας

tanquam in scopulum quendam ac precipitium. & pre-
lagus saxu petrisque sub a-
qua latentibus repositum,
introdusti sunt sine guber-
natore, sine protea, sine
nautu, sine velu sanum il-
lud mare navigare coacti;
atque in aula regis tan-
quam in carcere inclusi.
Cum enim philosophari
nōssent, & rebus seculari-
bus essent superiores, om-
nem quoque humanum fa-
stum conculcassent, aliaque
sibi leui reddidissent, ac-
tensionem malorum, etiam
illam commorationem ef-
se existimabant. Si enim
foris fuissent, & in domo
priuata, maiori libertate
fruturi erant: ac verò in-
trodusti in illum carcerem
(carcere namque omnem il-
lū splendorem & magnificen-
tia specie, & precipitii sco-
puli, nihil censebat esse
meliorē) continuò grauem

ἀεὶ εἰς σκόπελον τινα, καὶ
κρημίδα καὶ πείλαρος ἰσθμῶν
χρῆται καὶ σπλάγχνον, ὅπως ἐν
ἐκχέστοις χρεῖς καὶ στερήσεσι,
καὶ πτωχείᾳ, καὶ ταυτῶν, καὶ
ἰσθμῶν, ἀπεργαζέμενοι πῶς
χαλεπῶς ἐκείνους θάλαττα
ταῦτα πλέει καὶ κινεῖται, ὡς
διωκόμενοι τῶν βασι-
λέων ἀνὰ τὴν ἐπαπολαμπή-
ναι ἐπεὶ οὐδὲ γὰρ φιλοσοφῆν
ἤθισται, καὶ τῶν βιωπλῶν ἐν
αὐτῷ ἀνὸς τῆς ἀπεργαζέμεται,
καὶ τὸν τύχην ἀπαστα κα-
τεστάντα τὴν ἀνδριπτε-
ρον, καὶ κῆρον αὐτοῖς τὸ πει-
ρὴν εἰργάσαντο, σφραγίσαντες
καὶ τὸν ἀντιδιδότα
τειβῶν ἐνέμεινον εἶναι. ἔφη
μὲν γὰρ ὅτι, καὶ ἐν ἰδιω-
τῇ οἰκίᾳ πλείονος ἔμελλον
ἐπιλαδοσθῆναι τῆς ἐξουσίας
εἰς δὲ τὸ διωκόμενον ἵστα-
ντο ἐκείνους (διωκόμενοι
γὰρ τῶν πανταφάντων ἀπαστα
δικιῶν καὶ κρημῶν καὶ σκο-
πέλων ὅθεν ἀμνηστοὶ εἶναι
ἐνέμεινον) ἰσθμῶν ἀνεκλήσει
ἐπὶ

ἐπιμνηται χαλκῶ· ἡ μὲν
 γὰρ βασιλεὺς ἐκείνουσιν κοι-
 νοῦν ἀπὸς τῆς τραπεζῆς
 εἶναι πῶς ἐαυτῷ, πῶς τοῖς βασι-
 πικῆς ἐκείνης, καὶ ἀνδρῶν
 καὶ βελόων, αὐτοῖς δὲ ἀπα-
 γορεύετο τὸ τοῦ, καὶ οὐκ ἄν
 χαλεπώτερον ἦναι ἰδοίην·
 ἢ μῖνοι χαλκῶτος ἀργία λυ-
 κων μεταξὺ τούτων ἵσταν
 ἀπολαύμενοι, καὶ ἀνάγκη
 ἴδω· ἢ λιμὸν πικρῶς (μᾶλλον
 δὲ καὶ πῶς δὲ δόξατον ἀγα-
 θῶν) ἢ τῶν κεκαλιμένων ἀ-
 πτωγῶν ἐλπίσιν, τί
 ὦν ποιοῦσιν οἱ τοῖς, εἰ ἐν ἱερῶ-
 νισ, οἱ αἰχμαλώτοι, οἱ ἐξένοι,
 οἱ διέλοι, τῶν ταῦτα καλο-
 ῦντων; ὅς ἐνέμειν ἀρκούν
 αὐτοῖς εἰς ἀπολαύσαν, πῶς
 ἀνάγκη, εἰ δὲ πῶς τυραννί-
 δα τῷ πῶς πᾶσι ἐχρῶντο·
 ἀλλὰ πάντα μηχανῶνται,
 καὶ πωλεματεύουσι, ὥς
 πῶς ἀμαρτίαν φυγεῖν, καὶ τοῖς
 σαρταρχῶν πωλεματεύουσι.
 ὅτι γὰρ χρημασι πᾶσι δὲν ἡ-
 δυνάτο· πῶς γὰρ οἱ αἰχμαλῶται, ἡλικία καὶ συνήθεια

difficultatē sustinēre. Rex
 enim eos illius voluptuosae
 impurae, & prophanæ men-
 se suae iussit esse socios, id
 quod eis interdictum erat,
 & morte grauius videba-
 tur ac soli velut agni in
 medio tot luporum evant
 inclusi. Necesse erat aut sa-
 me tabescere (imò verò ad
 mortem trahi) aut prohibi-
 ta edulia degustare. Quid
 ergo faciunt iuvenes, or-
 phani, captiui, peregrini,
 serui illorum qui hæc
 impetrabant? non existi-
 māvunt necessitatem sibi
 ad excusationem sufficere,
 neq. tyrannidem eius, qui
 urbem obtinebat; sed om-
 nia machinabantur mo-
 liebanturq., vt peccatum
 effugerent, omni licet ex-
 parte deserti. Neque enim
 pecuniis persuadere pote-
 rant, utpote captiui; non
 amicitia & familiaritate,

vipote peregrini, non po-
 tencia superare, vipote ser-
 uo; non multitudine vin-
 cere, vipote tres tantum.
 Accedunt igitur ad eun-
 chum, qui eam potestatem
 obtinebat, eiq; verbis per-
 suadent. Cum enim inue-
 nissent eum trepidum ac
 timidum, deque salute sua
 sollicitum, & metus mor-
 tis intolerandus animum
 eius concuteret: Timeo e-
 nim ego, inquit, dominum
 meum regem, ne quādo vi-
 deat vultus vestros maci-
 lentiores praeteris adole-
 scenculis coeui vestri, &
 condemnetis caput meum
 regi: eo timore liberatum
 inducū, vt daret ipsis eam
 gratiam. Ac postquā omne
 officium suū fecissent, Deus
 quoque deinceps fecit sa-
 uum. Neque enim solius Dei
 erat praeclearum illud faci-
 pus (nam quid illō mer-
 cedu loco offens acceptu-

πῶς ὁ οἰεῖστος; ὁ δὲ σωσεί-
 πει· ἡ δὲ πῶς ὁ οἰεῖστος·
 λοι; ὁ πῶς ὁ κρατῶν· πῶς
 γὰρ οἱ τρεῖς μέντοι; περὶ αὐ-
 τῶν τῶν πῶς ὁ οἰεῖστος τὸν
 οὐτὸν ἐκείνους λόγους, τὸν
 ταῦτ' αὖτε ἔχοντα τὸν ἐξουσίαν
 ἐπὶ τοῦ ὁ οἰεῖστος αὐτὸν πῶς
 εἰδὼν καὶ τρέφοντα, καὶ πῶς
 εἰ τῶς οἰκίας οὐταρίας ἀπο-
 πῶντα, καὶ οὐδ' ἀφ' ἑαυτοῦ
 ὡς ὁ οἰεῖστος τὸν δυνάστη κατε-
 σίον αὐτὸν τὸν φοβῶν. Φο-
 βῶμαι γὰρ ἐγὼ εἶπον τὸν καὶ
 εἶδον μὲν τὸν βασιλέα, μή πο-
 τε εἶδ' ἂν πῶς ὁ οἰεῖστος ἡμῶν
 αὐτοῦ παρὰ ὑπὲρ τὰ πῶς ὁ οἰ-
 εῖστος τὸν ἐν ἡλικίᾳ ἡμῶν, καὶ
 κατεδικάζοντα τὸν κεφαλῶν
 μὲν τῶν βασιλέων ἀπαλλοτρίων
 πῶς ὁ οἰεῖστος τὸν τὸν οἰεῖστος
 οὐκ εἶναι τὸν χεῖρον καὶ
 ἐπὶ τοῦ πῶς ὁ οἰεῖστος τὸν πῶς ὁ οἰ-
 εῖστος ἡμῶν γὰρ, καὶ ὁ οἰεῖστος
 τὸν πῶς ὁ οἰεῖστος τοῦ οἰεῖστος
 οἰεῖστος. ὁ δὲ ὁ οἰεῖστος τὸν
 κατεδικάζοντα ὡς ὁ οἰεῖστος τὸν
 οἰεῖστος. ὁ οἰεῖστος τὸν οἰεῖστος
 οἰεῖστος.

γενεῖ, ἀλλὰ τὰς ἐκείνων γενε-
 ας ἡ ἀρετὴ καὶ τὰ σοφίσματα,
 ἡ παρὰ τὸν νόμον ἀνδρεία καὶ
 ἀνδρεία, ἐπεσπέρητο τῷ
 θεῷ τῷ ἰσχυρῷ, καὶ οἱ τέλει
 ἤσαν, ἔπερ ἐπέδωκεν. ὁ-
 γὰρ ὅτι τὸν μὴ ἐκείνῳ ἀν-
 κύντα, ὡς οἱ ἐπεσπέρητο παρὰ
 ἐλάττω δυνάμει, οὐκ ἔστιν
 καὶ τόπος καὶ αἰχμηματώ-
 καὶ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπεσπέρη-
 τείας ἀπαγωγῆς, καὶ μὴ ἐ-
 στες, καὶ ἐρημία τῶν σωτη-
 ρίων, καὶ ὁππῶμα χα-
 λικτὸν, καὶ ὁρῶντες ἀντι-
 πολεῖς ἐπιτιμῶν τῷ ἐνέ-
 χυν τῷ δυνάμει, καὶ πένια,
 καὶ ἐλαττώσις, καὶ τὸ ἐν μέσῳ
 βωβήρων εἶναι, καὶ τὸ τῶν
 ἐχθρῶν ἔχοντες ἀπὸ τοῦ, καὶ τὸ
 εἰς αὐτοὺς ἐκδιδοῦν τὰς χε-
 ρας τὰς βασιλικὰς, καὶ τῶν
 οἰκείων ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐχθροῖς-
 μος, καὶ ἐρείων καὶ σφετη-
 τῶν, καὶ τῶν ἐλλοίων τῶν δυν-
 μιλεμένων αὐτῶν ἐκδιδοῦ-
 στες, καὶ σπονδῶν καὶ δουρίων
 ἱπποῦν γέρεβαν, alienatio, nec libationū & sacrificiorum

ti) sed principium & ex-
 ordia proficisciebantur ab
 illorum animo quem cum
 praeiitissent generosam ac
 fortem; Dei favorem sibi
 conciliaverunt, & ad finem,
 quod moliebantur, perdu-
 xerunt. Vides, qui seipso no-
 ladit, ei neminem alium
 posse nocere? Ecce enim nec
 inveniuntur, neg, captivitas,
 neg, orbitas, neg, abductio
 in regionem alienam, nec
 solitudo & destitutio eo-
 rum, qui ab ipsis statim, nec
 mandatum graue, nec ma-
 gnis mortis timor, qui eu-
 nucbi cingebat animū, nec
 paupertas, nec paucitas,
 non quiddam in medio barba-
 torum essent, nō quiddam ho-
 stes haberent domines, non
 quiddam ipsius regis manus
 essent traditi, neg, cognato-
 rum omnium separatio,
 neg, sacerdotū & propheta-
 rum & aliorum, qui contra

cessatio, neque templi & psalmarum adeptio, neque, quidquid horum ei nascitur, sed tum in maiori gloria fuerunt, quando cum in rebus in patria sua fruerentur. Hoc primo certamine per-
fecto, insigni corona redi-
misti, lege in aliena quoque regione servata, conculca-
to tyranni mandato, victo
demoni terrore, neque villo
villa ex parte damno as-
felli; quasi domi sederent,
& omnibus illis frueren-
tur, opere ita liberè per-
fecto, ad alios rursus agones
sunt vocati. Iterum erant
isdem, & certamen priore
difficilius ipsis proponeba-
tur (animus incende-
batur, barbaricus adversum
eos exercitus cum rege in-
struebatur velut in acie,
tota Persica potentia inci-
gebatur, omnia ad frau-
dem ac vim ipsis afferen-
dam comparabantur; di-
cuntur & ἀπ' αὐτῶν αὐτῶν

ἔργα, καὶ καὶ καὶ ψαλμοὺς
ἀρραβάνους, καὶ ὅτι τινὲς
αὐτοὺς παρεβλάψαν' ἀνδρὰ
τῆς μεζώτης ἐνδοκίμου,
ὃ ὅτι τῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ
τῆς πατρίδος τῆς αὐτῶν,
καὶ πρῶτος ἔδωκεν ἀντι-
στῆναι τῷ, καὶ λαμπρῶς ἀνα-
δοξάμενος τὴν σφραγῆν, καὶ
τὴν νόμον καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ
πατρίδι, καὶ ἐπὶ τῇ μα-
κροκατὰ πῶτος τυραννί-
κῃ, καὶ φόβῳ νικῶντες τὴν
ἀλδύρεσιν, καὶ μηδὲν μηδε-
μίαν παρεβλάψαντες ὁ-
σων οἱ καὶ ἐκδιδόμενοι, καὶ πάλιν
τοὺς ἐκείνους ἀπολαύοντες.
ὣτως τὸ ἔργον μετὰ ἀδείας ἐ-
νύουντες, ἐφ' ἧτις πάλιν
ἐκαλεῖντο σάμακτα, καὶ
πάλιν ἦσαν οἱ αὐτοί, καὶ ἀ-
γὰς τῷ στυγερῷ χαλεπώ-
τερος αὐτοῖς ἐπιτίθετο, καὶ
ἐμμένον ἀνίστηντο, καὶ βαρ-
βαρικῶς πρὸς αὐτοὺς πρᾶτ-
εῖν μετὰ τοῦ βασιλέως
παρηνάτιστα, καὶ ἐπὶ σφοδρῶς
αὐτῶν δυνάμεις ἐμμενέτω, καὶ
μνησ-

μυνηται εἰς αὐτὸν ἀποφύγετε καὶ
 ἀλάστον ποικίλον τὸ πῦρ, καὶ
 ἀτμός, καὶ ἔφεσ πάτερ διὰ
 τοῦ φοβεροῦ, καὶ ἱερὰ καὶ ἄφωτος
 φοβερόν ἐστι, ἀλλ' ἵμενος ἔστι
 δὲ καὶ οὗτος ὁ φοβερός, ἀλλ'
 λὰ τὰ πᾶσι ταυτὸν φάντα
 σμασιν ἔχει, ὅστις ὁ θεὸς
 τοῦ περιλάβοντος, ἀλλὰ καὶ
 λαμπρὸς τίς τῶν φωστῶ-
 ρων ἀνέβησεν τὸν φοβε-
 ρον, ἔστι μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁ Να-
 buchodonosor, καὶ ἐνέβαλεν
 εἰς τὴν πύρρην, ὁ μὲν πα-
 ρέβλεψεν, ἀλλὰ καὶ μετέ-
 τρεν ὡς ἐλπίσεν, καὶ ἐξήγο-
 ρεσεν εὐχόμενος. καὶ ὅτε τὸν
 θεὸν (πάτερ γὰρ τὸ αὐτὸ
 ἔστι) ὅτε συνεσκέωτο, ὁ πα-
 τεὶς δὲ, ὁ χηρὸς, ὁ φοβε-
 ρὸς ἱερωτής, ἐν ἀλλοτρίᾳ καὶ
 βαρβαρῇ γῆρᾳ, ἐν αὐτῇ μὲν
 ὅν μείνη τῇ χερσὶν, μετὰ
 τὴν κρατοπιδὸν πάντες ἐκεί-
 νων, τῷ βασιλεὺς τῷ πᾶσι
 ἐργαζομένου διασπύοντο,
 λαμπρὸς ἀνέβησεν τὸν φο-
 βον, καὶ φεικνὸς ἐκείνῳ

varia cantionum genera,
 varia suppliciorum tormenta,
 minas, affectus omni ex par-
 te terribili, & verba affe-
 ctu terribiliora: sed tamen
 quoniam semetipsi nō pro-
 diderunt, sed omnem suam
 operam contulerunt, nihil
 tamen damni acceperunt:
 quin etiam cotanis quāvis
 priores fuerant illustri-
 bus redimii sunt. Vinxit
 enim eos Nabuchodonos-
 or, & in campum conie-
 cit, non tamen dampno,
 quin potius etiam comino-
 do affectis, & illustriores
 reddidit. Cumq; nec tein-
 plum (iterum enim eadem
 dicam) neq; altare, non pa-
 triam, non sacerdotes, non
 prophetas habens, in alie-
 na & barbara regione, in
 medio canini, solumq; illu-
 stis exercitus, rege hanc vetū
 auctoritate spectante, splendi-
 dum statuerunt et orbantur
 & insignem terrore hunc

victoriam, admirabili illa
& inopinata cantione de-
cantatis, qua ex illo estati-
um ybiq; terrarum can-
tatur, & cantabitur eti-
am in postera secula. Sic
ergo si nemo seipsum, la-
dat, ab alio ladi non pose-
ris, non enim cessabo hoc
dictum continenter decan-
tare. Nani si captivitas,
servitium, solitudo, patria
amissa, & omnium co-
gnatorum, mors, incen-
dium, tantus exercitus, ty-
rannus tam crudelis non
valuerunt tribus pueris,
luenibus, captivis, ser-
vis, peregrinis, in alie-
na regione versantibus
quicquam nocere quoad
suam ipsorum virtutem,
sed maioris etiam loquen-
di libertatis occasio fue-
runt illa insidia: quid so-
brius ledere poteris? non
est quidquam, etsi to-
tum orbem aduersarium

[illegible]

αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ θεὸς τότε, φησὶ, παρήγαγε αὐτοῖς, καὶ ἐξήρα-
σεν αὐτοὺς τῆς φλογὸς. μέλι-
τι μὲν ἔν, καὶ οὐ τὰ παρ' ἑαυ-
τῶ πάντα ἰδὼν παρέρχεται, τὰ
παρὰ τῷ θεῷ ἔχεται πάν-
τως. πάλιν ἀλλ' ἐξω τοῦτ'
παίδας ἰακόντας ἢ δὲ τὸ το
δαυμάζον καὶ μακροεῖζον, καὶ
ζαλοτὺς εἶναι φημι, ὅτι τῶν
φλόγα κατετάπτεται, καὶ τῆς
τῷ πυρὸς ἐκτορῆσεως κρείττερος
ἔχοντος· ἀλλ' ἐπὶ ὑπὲρ τῶν
ἀληθῶν ἰδόντων δογμα-
των, καὶ εἰς ἐξέμιναν ἐκβλή-
δων, καὶ τῷ πυρὶ παραδ-
δόντων. ἐνταῦθα γὰρ αὐτοῖς
ἔσαν τὸ τετρακταρὸν ἀπὸ τῆς
σφαιρῆς, καὶ ἡμῶν κατεμνησθῆναι
εἰς τὴν ἐξέμιναν, οἷον αὐτῶν ἡ-
παρτίται καὶ ὑπὸ τῶν ῥημά-
των ὁ ἰακόντων ἤρξατο πάλι-
κα εἶναι, καὶ οὗτος τῶν τῶν παρ-
μάτων ἰακόντως, ἃ μακρῶς
πολλῶς τῆς παρρησίας καὶ
τῆς ἐλευθερίας οὗτος ὁ
Βασιλεὺς ἀφ' ἑνὸς εἰς μέσην
ἤλθοι. Οὐ γὰρ ἐξομῶν ἡμεῖς πρὸς τὸ ῥήματ' αὐτοῦ

haberet. *At Deus cum,*
inquiu, eis assistit, eosque
ex flamma eripuit, maxi-
mè id quidem; tu quoque
si omnia, quæ à te requi-
runtur, prestitueris, divi-
nium auxilium sequetur
omnino. Verumtamen ego
pueros non ed miror, bea-
tosque ac felices aestimo,
quod flammam concule-
runt, & vim ignis vice-
runt; sed quod veterum
dogmatum causa vincit,
in caminum coniecti, &
igni traditi sunt. Hic e-
nim eis totum encephalum
absolutum est, & simul
atque in caminum conie-
cti sunt, imposita corona,
& ab illi verbis texti ca-
pta etiam ante rerum e-
uentum, quæ magna cum
fiducia libertateque, loquen-
di ad regem ducti in me-
dium protulerunt; Non
oportet nos de hac re re-

καὶ παρταχῶ χεῖρας τῆς χά-
 ρος τῆς ἐν Παλαιστίνῃ τῆς
 παροχρῆμης ἐκείνης, καὶ ἐπα-
 γαίῃ ἡγασσάμενος θυσιάζει καὶ
 ἵππερ ἀποπέμπει μείλα
 τολμήσαντες. ὅτοι δ' ἐν βίαι-
 ῶν μίσθῳ, ἐν πολεμίᾳ καὶ
 ἐχθρῇ γῇ, ἐς οἰκίαν τυραννι-
 κῶς φερόμενοι, πᾶσι δὲ ἐν τῇ
 οἰκίᾳ τῆς ὑπομαλίας ἐστραμμέ-
 νοι, ἀπαγορεύονται, καὶ κηρύσσονται,
 ὅ μὴν ἐσοῦντες ὅδῃ πα-
 ρεβλάσονται, ὅ μὴ κινῶν,
 ὅ μὴ ἀλλά καὶ μερίζοντες δι-
 λαμνῶσι, πάντ' ὅντινές εἰδότες, καὶ
 γὰρ τούτοις ἐκείναι συλλέγου-
 νται ὑπὸ τῶν θυσιάζοντων καὶ
 θυσιάζοντων χαρῶν, πολλὰν γὰρ
 ἔδει ἐν τῇ τοιούτῳ ἱστορίᾳ
 ματρὶ καὶ ἐπὶ διαφύκῳ σαρ-
 σῶσι πῶς ἔτιον, μήτε θυσι-
 αζάντων καὶ ὁ θυσιάζοντων,
 μήτε ἀνέγκων καὶ βίαν, καὶ
 τυραννίδα τῶν δυναστῶν
 τῶν τομιζάντων ἀρκῶν ἡμῶν
 εἰς ἀπολογίαν, ἥντις αὖ
 πλημμελῶμεν, ὅπως γὰρ ἀρ-
 χήμεθα εἰπὼν, εἰς τούτους

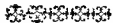
*Illu lege vetitis exectan-
 diu, factu in omni prope-
 modum agri Palestini loco
 factu, aliud, facinoribus
 infinitis absurdioribus per-
 pekrati. At verbi isti in me-
 dia barbaria, in terra ho-
 stili & inimica, in domo
 tyrannica versantes, omni
 illa cura destituit, ad sup-
 plicium abrepti, vss, non
 solum hinc lesi non sunt,
 non parum, non multum;
 verum magis etiam clari-
 erunt. Hu igitur cogniti,
 horumq, similibus & Scri-
 ptura diuinitus inspirata
 collectu (multa enim hu-
 iusmodi suppeditant ex-
 empla in diuersis etia per-
 sonis aliis) neq, difficulta-
 tem temporum aut rerum,
 neq, necessitatem & vim
 ac tyrannidem potius
 sufficere nobis existimemus
 ad defensionem; quando
 deliquerimus. Quod enim
 in principio dixi, in eo nunc
 quoq,*

quos, orationem termina-
bo; si qui damnum ac de-
trimentum accipiat, à sei-
pso provēit id, non ab aliis
accipere, etsi infiniti sint,
qui damna & iniurias in-
ferant. Nam si quidem hec
à semetipso non accipiat, si
totius terre marisq; incole
communi consilio irruant,
ne parum quidem ludere
poterunt enim, qui in Do-
mino vigilat ac sobrius est.
Simus ergo, quāso, sobrii,
& vigilemus semper, & a-
cerba omnia generoso ani-
mo feramus, ut aternis illis
& immortalibus bonis po-
tiamur, in Christo Iesu
Domino nostro, cui gloria
& imperium nunc & sem-
per & in secula seculo-
rum. Amen.

ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν ἀδελφῶν, ἐν
ᾗ τις βλάβη τοῦ καὶ ἀδική-
το, παρ' ἑαυτοῦ πάσις τῶ-
το πάθει ἢ παρ' ἑτέρων καὶ
μάλιστα οἱ ἀδικῶντες ἐν ἑπι-
σεύχῃ τοῦ ὄντος, ὅς ἡμεῖς μὴ
παρ' ἑαυτῶ τῶτο πάθει, εἰ
γὰρ ἀπάσων καὶ δόκλειων
οἰκόντων κοινῇ ἀπαρτίς, εἰ
ἐκκλησίαν, ἐν δὲ μὲν τῶ-
τον παρὰ βλάβην διακρίνο-
ται, τὸν δὲ χειρὶ χηρῶν καὶ
ἐν φόρῳ. Νόησαντες τοί-
νοι παρὰ πάλιν, ἐν ᾗ ἡμεῖς ὄ-
μιλῳ διὰ πάντας καὶ φέρωμεν
πάντα ἡμεῖς τὰ λυπη-
ρὰ, ἵνα τῶν αἰωνίων ἡμεῖς ὦμεν
καὶ ἀκρίστοι ὁμοτύχημοι
ἀγαθῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ
ἀρχεῖν & εἶναι καὶ αἰεὶ καὶ τοῖς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Αμήν.

Τὸ αὐτὸ ἀγία

ΙΟΑΝΝΟΥ

ΤΟΥ ΧΡΥΣΟ-

στόμου

ἐν τῇ προοιμίᾳ
λέγει·

ΤΙ μὲν πάντες
ἀγαθὴ κεφάλαιον
ἔστιν ἡ προσευχή,
καὶ σωτηρίας καὶ ζωῆς αἰώνης
πρόξενος, ἀποδοῖ τῷ ἑκάστῳ
τὰ ὅσα ἔστιν ἀναγκαῖον ὅπως
ἡμεῖς καὶ τὰ πνεύματα ἁγία
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἵνα τὰς
μὲν ἐκδοῦναι ᾖ ἐν προ-
σευχαίᾳ, καὶ τῇ λατρίᾳ τῇ
Θεοῦ προσέχοντες ὁρμηλῶς,
καὶ συνετίοντες ὁ ἕκαστος ἀπε-
ράσονται· οἱ δὲ βαδισόντες
βεβαιώματα, καὶ προσευχῇ
ἡμεῖς καὶ τῷ πνεύματι ἁγίῳ,
πᾶσι τε ὧς παραδεδόται· ἵνα
καὶ ἡμεῖς ἀντιμετώπισον, καὶ μὴ
προσπορευόμενοι ἑαυτοῖς

Eiusdem

S. IOANNIS

CHRYSOStOMI

DE PRECATIONE

oratio altera.

POMPONIO BRUNELLO
interprete.

Vanquam vides
neminem igno-
rare cum bono-
rum omnium caput, ac
fontem, tum salutis, im-
mortalisq; vite concilia-
tricem esse precationem; de
ea tamen, quae nostra feret
faculeas, dicenda sunt: ut
& qui mente tota, omniq;
animi studio in eam in-
cumbere consueverunt, ve-
hementius inflammentur, &
qui vitā abiecitore animo,
a precibusq; remoto et adu-
xerunt, praeteritis tempo-
ris instantiam agnoscant, sa-
lutemq; suam reliquo vi-
am-

tempore minime affligam,
ac desertam esse patiantur.
Principio igitur illud in-
primis de precatione dici
potest, eum, qui precatur,
cum Deo colloqui. Quan-
tum verò sit, hominem in-
diminum colloquium veni-
re, nemo est, qui nesciat.
Verum rei dignitatem qui
verbum assequatur? Etenim
huiusmodi honor etiam An-
gelorum amplitudinē facili-
ter superat, id quod illi, cum
prohè intelligant, omnes
ferè apud prophetas, cum
laudes, & cultum domino
adferunt, summo cernun-
tur timore correpti; dum
ora pedesq; pre veneratio-
ne regit: dum volatu, mo-
tuq; assidue, summam re-
ligionis ivapidationē prae se
ferunt. Quin etiam nos, ut
opinor, monent, ut precandi
tēpore humana natura ob-
livescantur, atq; veneratio-
ne, ac timore percussis, nihil

τῆς σωτηρίας τὰ λοιπόμενα
τῷ βίῳ μέσθῃ. Εὐδὲν τοῦτο
δαίμων μέγιστον πρὸς εὐχῆς
ἐπιχειρεῖ, ὅτι πᾶς σαρ-
κοζῶμεθα, τῷ θεῷ διαλέ-
γηται, ὅσον δὲ ἔστιν ἀνθρώπων
ὄντι τῷ θεῷ λαλῆν. ἀγνοοῖ
μὲν ὁ δῆς, πρὸς τῷ θεῷ δὲ ἀ-
γνοῖ τὸ πρῶτον, ὅτι ἅπτε δι-
νομένη. αὐτοῦ γὰρ ἡ πρῶτη ἐκ
τῶν τῶν ἀγγέλων ὑπερεί-
ξι μεγαλοπρέπειαν ὡς καὶ
ἐκείνοι ὁμοῦσάμενοι, πάντες
φάινονται πρὸς τὸν θεόν
ταῖς οὖν πολλῇ τῷ θεῷ τῶν
ὑμῶν καὶ τῆς λατρίας τῷ
θεῷ τῷ θεῷ, καὶ
ἀνθρώποις μὲν καὶ πρὸς τὸν θεόν
καὶ τῶν πᾶσι ἐκ τῶν πολλῶν
ἐν λατρίας, τῷ δὲ θεῷ καὶ
τῷ μὴ διώκοντι μένειν ἐν ἡ-
τοῦ, τὸν πολλὸν ἐν δεικνύ-
ματι εἶς ὅτι πᾶσι δόξοντες,
ὁμοῦ, καὶ ἡμᾶς ὁμοῦ λατρεύ-
οντες καὶ τῆς ἀνθρώπων
εὐχῆς ἐν χερσὶ πρὸς τὸν
θεόν, τῷ δὲ πρὸς τὸν θεόν καὶ τῷ
θεῷ ὁμοῦ, καὶ μὲν
τῷ

τῶν παρῶντων ὡς ἔσται, ἀλλ' ἐν
 μέσῳ τῶν ἀγγέλων ἑστάναι
 νομίζον, καὶ τῷ αὐτῷ ἐκεί-
 νοις λατρίαν ὀφειλάν. τὰ
 μὲν γὰρ ἄλλα πάντα πολλὰ
 χειροποιήματα τὰτε ἐκείνων
 καὶ τὰ ἡμέτερα, καὶ φύσις, καὶ
 διαίτα, καὶ σφίσι, καὶ σύν-
 σε, καὶ πᾶν ὃ, π' αὖν εἴπη τις.
 περὶ δὲ κοινὴν ἔργον
 ἀγγέλων ὁμῶς καὶ ἀνθρώπων·
 καὶ ἐκ τῆς μέσης ἰδέειν ἡμετέ-
 ρας φύσις, τὰ ἡμετέ-
 ρα, αὐτὰ ἐκείνων· αὐτὰ ἐκ
 ἐλθόντων, αὐτὰ ἐκείνων τοῖς
 ἀγγέλοις· τελέως δὲ π' εἰς
 τῷ ἐκείνων μεταστάσις· πο-
 λιτείας, καὶ βίον, καὶ διαίταν,
 καὶ πᾶν, καὶ ἐν ἡμέτερον, καὶ
 σοφίαν, καὶ εὐταγίαν, πάντα
 τὸν βίον ἐν περὶ δὲ καὶ, καὶ
 π' τῷ αὖν λατρίαν σπουδ-
 ζόν ἡμετέρας, π' δὲ αὖν
 σιώτερον ἡμετέρας τῶν ὁμι-
 λούντων δι' ὅτι· π' δὲ δικαιο-
 ῦς, π' δὲ κοινώτερος, π' δὲ
 σοφώτερος· εἰ γὰρ οἱ σφίσι
 ornatus, sapientius? Nam si illi, qui sapientibus, hominibus

ante oculos positum aspi-
 ciamus; sed in medio ange-
 lorum choro nos esse, & eun-
 dem, quem illi, cultum Deo
 nos persolvere arbitremur.
 Etenim cetera illorum om-
 nia, & nostra, ut natura,
 victus, sapientia, & quid-
 quid dixeris quippiā, longo
 intervallo inter se distant:
 precationis autem officium
 est hominibus commune cum
 angelis, neque est aliquid,
 quod sit intermedium in
 eis, quae ad precandum per-
 tinent. Hac segregari à pe-
 cudiis, hac te angelis iun-
 git, hac brevi sanè illorum
 reipublice, illorum vita,
 vivendiq; rationi, digni-
 tati, nobilitati, sapientie,
 intelligentia adiungitur,
 qui omnem sibi vitam in
 precibus ponendam para-
 bit. Quid enim sanctius vie-
 fiat, qui Dei consuetudine
 persuantur? quid iustius,
 F fami-

familiariter viuantur, ex
 assidua consuetudine, illo-
 rum prudentia participes
 celeriter fiunt; quid de iis
 dicendum est, qui diuina
 consuetudine fruuntur, &
 cum Deo ipso colloquuntur?
 Quanta sapientia, quanta
 virtute, prudentia, probi-
 tate, moderatione replet i-
 pso oratio, & obsecratio?
 Itaq, nō sātē u aberret, qui
 omnī virtutū, iustitiāq,
 materiem esse precationem
 affirmet; neq, posse eorum
 aliquid, quē ad pietatem
 conducunt, precatione, &
 obsecratione nudum ani-
 mum penetrare. Verū ut
 vrbis manib, minimē septa
 facile an hostium potestate
 venerit; quod ita nemo il-
 los propulsare possit; sic pre-
 catione animum non com-
 munitum facile diabolus
 in suam redigit potestatē,
 facileq,ue contaminat om-
 nium turpitudine flagitio-

ἀνδράσιν λαλῶντε, ὑπὸ τῆς
 κυριότητος ὁμιλίας ἐν ὁμοιό-
 τατα τῆς βασιλείας φρονήσεως
 καὶ δυνάμεως ταχέως, ἢ περὶ
 οὐκ ἐλαττωσιν σκελετῶν λα-
 λῶντων θεῷ καὶ θεοῦ σὺν ἡ-
 μῶν ὄντες μὲν σοφίας, ὄντες
 δὲ ἀρετῆς, καὶ κυριότητος, καὶ
 καλοκάγαθίας, καὶ σωφροσύ-
 νης, καὶ τέρπουσι ὁμοειδέας
 ἀναπνεύματα. αὐτοῖς ἡ περὶ
 σουχῆ καὶ ἡ δυνάμις, ὥς τι ἐκ
 αὐτῆς ἀμάρτοι, πῶς δὲ ἀρε-
 τῆς καὶ δικαιοσύνης ἀπορρέου-
 σιναι τῶν περὶ σουχῆ ἀπο-
 φαίνεται. καὶ μὴ δυνά-
 μιν τῶν συντελούντων εἰς
 εὐσέβειαν ἐκταλῶν ἐν σου-
 χῇ, περὶ σουχῆς καὶ δικαιοσύ-
 νης. ἀλλ' ὅπως ἀπείχε-
 ται ἀπὸ τῆς πολεμικῆς ἡρώϊστο, κα-
 τὰ πολλὰ τῷ καλοῦσιν ἐν
 ἐρημίᾳ. ἔτι καὶ σουχῇ
 μὲν τὴν καμίνην περὶ σου-
 χῆς, ἐκείνης δὲ διάδοχος ὡς
 ἐαυτῷ ποιεῖται, καὶ αὐτοῦ
 κενότης ἐν χειρὶ ἀναπνεύ-
 σαι.

πλῆσιν. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτ'
 ἂν ἰδῷ ψυχῷ περισσυχμέ-
 νῳ περισσευχῆς, ἢ τολμῇ
 ἡλίου πολλοῦ, διδόντες
 τὴν ἰσχύα καὶ τὴν δύαμιν,
 ἢ αἱ περισσευχῆς παύσιν,
 μᾶλλον τρέφουσιν ἢ ψυχῷ,
 ἢ τὰ σώματα αὐτῶν. αὐτὰρ
 οἱ περισσευόμενοι συνδίδως
 ἢ ὑπομένουσιν ἢ δὴ παρ' αὐτῶν
 τῆς περισσευχῆς ἀνέχουσιν,
 ἀλλ' αἰσχυόμενοι τὸν διδόντα,
 διελθόντες αὐτῶν, πᾶσαν ἀ-
 ποδύνουσι τυχίαν τῷ πολε-
 μῷ μηχανῶν, ἐκδυόμενοι
 παρ' ἑαυτῶν, ὅσων δὲ ἔχουσιν,
 αὐτῶν τῷ διῶ λαλῶσιν, καὶ
 διαδόντα πρὸς σωφρονέας
 καὶ ἐπίστατον, ἐκδόντες δὲ τὸν
 διάδοχον μετασῆναι, καὶ πα-
 ρελθεῖν αὐτοῦ τῷ ψυχῇ τῆς
 αἰσχρᾶς ἡδονᾶς, καὶ δύναι τῷ
 διαδόχῳ παρέχον ἐπὶ τὴν
 δαίνοισιν, ἢ αὐτῶν διὰς ἀπε-
 σαφῆστο, καὶ συγχωρήσας
 δαίμονας ἐμμετρεῖς εἰς ψυ-
 χας, ἐν αἷς ἢ τῷ συνδυαζο-

rum. Primum enim cum ani-
 mam precibus viderit cir-
 cumseptā, veritū robur ac
 vim, quā preces illi suppe-
 diant; qua animum ma-
 gi alunt, quam cibis cor-
 pora; propius nō audet ac-
 cedere: deinde, qui omni a-
 nimī cura preces adhibent,
 nō patiuntur aliquid pre-
 catione indignum in se ad-
 mittere, sed Deum veriti,
 qui cum modo colloquuti
 sunt, omnes repēte improbi
 hosti conatus repellunt; cū
 secum ipsi cogitent, quanto
 scelēre sit, eum, qui nuper
 & Dei colloquio fruebat, &
 pro temperantia & san-
 ctitate impetranda illum
 obsecrabat, ad diabolū
 repente transfugere, &
 obscenis voluptatibus ani-
 mū tradere constringen-
 dum; inq, mentem, quam
 Deus nuper inuisti, adi-
 tum diabolo patefacere;

gratia benignitate sum-
ma, ac providentia decora-
uerit. Id vero qua ratione
fiat, accipe. Fieri nullo mo-
do potest, ut homo sine di-
uini Spiritus ope diuinam
ferat consuetudinē. verūm
oportet hac praesente, & san-
ctos conatus prosequente,
rem aggredi, genua flette-
re, obsecrare, precari. Cū
enim, res humanas longē
superet diuinus congressus,
ingrediente in nos Spiritus
sancti gratia, cōfirmemur,
cerroboremur, honoris ma-
gnitudinem doceamur, ne-
cesse est. Itaque, cū tibi
esse cum Deo sermonem
intellegeris, teque preca-
turum sancti Spiritus effi-
cacitatem excipere, omnes
aditus diabolo in animum
iam diuino spiritu expia-
tum, intercludes. Vt e-
nim, qui sunt cum rege
colloquuti, & illius huma-
nitate, facilitati, honoris fructum ceperunt, a mendico-

χρείς πολλὰ ἐπιδείξασθαι
ἐλαττωπίας, & ἀντοιῶσαι,
καὶ ἵππες, ἄκοντες, ἀμύχανοι
ἀνδράτεσθαι διωκθῆναι θείας
ἐνεργείας ἐπιλείπειν ἀνδρῶν
ἐνεργείας τοῦ πνεύματος·
ἀλλὰ δὲ πάντες παύσας, καὶ
ὑποτασσάμενους τῷ ἀγίῳ
ἀνάντων, ὅπως εἰσαλαβῇ καὶ
ἐκμεύει γένεσθαι, καὶ διεδῶ-
ναι καὶ περιστρέψαι, ἐπὶ τοῖς
γὰρ κρείττοσι ἢ κατὰ ἀνθρώ-
πων λαλῆσαι θεῷ, δεῖ τὸν
χρεῖν τὸ πνεῦμα· ἐλθόν-
των εἰς ἡμᾶς, ἐκπύρῃσαι, καὶ
δαρρῖναι, καὶ διδόναι τῆς
πᾶσι τὸ μέγεθος, ὅτ' εἰ ὅν
μέγιστος ὅτι καὶ θεῷ λαλοῖς,
καὶ πνεῦμα ἐνέργειαν
ἐδέξω διαλέγεσθαι μέλλων,
ὡς μέλλων δόσεις τῷ διαβόλῳ
πᾶσι, δὲ τὸν τὸν ἑαυτοῦ τὸν
ἡμετέρῳ ὑπὸ τῷ πνεύμα-
τι· ὡς παρὰ τοῖς βασιλεῖσι δι-
αλεχόμενοι, καὶ λόγων ἡμέ-
ρων καὶ πᾶσι ἀπολαύσαν-
τες, ἐκ ἀξίῃ ἐλθόντες εἰς
ἐπιλείπειν

spoliaueris, perinde feceris,
ac si piscem ex aqua extra-
xeris: ut enim hic aqua vi-
uit, sic tu precationibus per-
has tanquam per aquam
euolare, orbis celestes supe-
rare, ad Deum propius li-
cet accedere. Vigetur san-
cta precationis robur osten-
datur, vel qua diximus sa-
tis sunt. prestabit amen-
fortasse, ut ad sancta volu-
mina accedentes ex Christi
verbis diuitius agnoscamus,
quas preces comparantibus,
qui omnem aetatem in ipsis
ponere velint. Dicebat autem,
inquit. Et parabolam ad il-
los, ut semper precandū esse
demonstraret. Iudex quidā
erat in quadā ciuitate, qui
Deum non timebat. Et ho-
minē non reuerbatur. Vi-
dua autem quēdā erat in
ciuitate illa, Et veniebat ad
eum dicens: Vindica me de
aduersario meo. Et volebat
per multū tempus. Post hac

συντὴν, ταυτὸν ποιήσεις,
ὡς περ αὖ εἰ τὸν ἰχθύν ἐκ τῆ
ὕδατος ἐξήγαγας· ὡς περ γὰρ
ἐκείνῳ ζῶν τὸ ὕδωρ, ὅπως
σὺ περσεύῃς. διὰ τούτου
ὥσπερ, ὡς περ δι' ὕδατος, ἀνα-
πνέουσαι, καὶ τὸ θεῶν ὑπερ-
βύουσαι, καὶ τῷ θεῷ ἡμετέ-
ρων. Ἰσχυρὰ μὲν ὅτι καὶ τὰ
ἱερὰ διδάσκει, διότι καὶ τὸν ἰσχυρὸν τῆς
ἀγίας πνεύματος ἀρχὴν, βλάπτει δι'
ἰσως, ἐπὶ τῆς θείας ἐκδόσεως
χρησάς, ἐκ τῶν ἀποφάσεων
τῷ Χριστῷ μαρτυρῶν τὸν πλῆ-
τον, ὅτι αἱ πνευματικαὶ θεοῦ
εἰσέλθουσιν τοῖς βυλαμένους ἐν
αὐτοῖς πάντα τὸν βίον χε-
ράζειν. Εὐαγγέλιον δὲ, ὅπως, καὶ
περσεύομεν αὐτοῖς, πνεύ-
ματι δὲ ὅτι πάντα πνευμα-
τικὰ, καὶ ἀνθρώπων μὴ ἐντρα-
πέμεν. ὅπως δὲ καὶ ἐν τῇ
πρόλει ἐκείνῃ καὶ ἡρχεται πνεύ-
ματι ἀνδραγάσει, ἐκδικήσας με-
τὰ τῷ ἀντιπάλῳ μου, καὶ ἐκ
ἡδονῆς ἐπὶ χερίων. μετὰ δὲ
ταύτα

ταῦτα ἔπειτα ἐν ἑαυτῷ ἐὶ καὶ
τὸν θεόν ὑποβύμας, καὶ ἀν-
θρώπων ἐκ ἐντρέπομαι, διὰ
καὶ τὸ παρέρχεται μοι κόπον
πάντοτε πάντων, ἐκδική-
σαι αὐτῶν, ἢ αὐτὸς τέλει·
ἐρχόμενος ὑποκρίσθαι με. ἔ-
πειτα δὲ ὁ κύριος, ἀκούετε τί
ὁ χρίστος τῆς ἐκδικίας λέγει, ὁ
δὲ θεὸς ὃ μὴ ποιῶν πάν-
το ἐκδικῶν τῶν ἐκλεκτῶν
αὐτοῦ, τῶν βιώντων καὶ ἐν-
τὸν αἰῶνα καὶ νεκτῶν, καὶ
μεκροθυμεῖσιν αὐτοῖς, λέ-
γει ὑμῖν ὅτι ποιήσει πάντοτε
ἐκδικῶν αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ. Μά-
θωμεν ἀλλήλοις πάντες κατη-
μνήναι σφίσι ἐν τοῖς λόγοις
τῷ πνεύματι, διερωτῶ-
μενοι κατὰ δυνάμειν ἡμετέ-
ρας, ὡς ὅτι ἔστιν, ἀλλὰ ὅτι
ἔστιν ἐφικτόν. εἰς αὐτὸν ὅτι τῇ
βασιλείᾳ ποιούμενοι τὸν βί-
ον, ἐπ' αὐτὸν κερπύοντες τὸν
κυδὸν, τὰς πολυπραγίας ἀ-
δυναστεύοντες ἐν τῇ γῇ, καμίζου-
σιν, ἡμεῖς δὲ τὸ πείλωμε-
θαὶ θεῶν χαρῶν ἱσχυρόσμεν.

autem dixit intra se; Etsi
Deus non timeo, nec ho-
minē reueor. tamen quia
melesta est mihi hac vidua,
vindictabo illam: ne in no-
bissimo venietis, supplet me.
At autē Dominus; Audite,
quid iudex iniquitatu di-
cit. Deus autem non faciet
vindictam electorum suo-
rum clamantium ad se die
ac nocte, & patientiam ha-
bebit in illu? Dico vobis,
quia cito faciet vindictam
illorum. Nos verò, fra-
tres, abisiam sapientiam
in sermonibus spiritus ad-
discamus, & pro facultate
nostra inuestigemus, non
quantum in ipsa sit, sed
quantum nobis assequi li-
cet. Atque illi quidem,
qui in mari vitam degunt,
ipsi pelagus penetran-
tes, gemmas adferunt ad
eos, qui sunt in terra. nos
verò diuinatum, litera-
tum, pelagus perlasse-

mus, & ad ipsum profun-
dū spirituali scientia, quan-
tum in nobis est, decurra-
mus, ut vobis thesaurum
præstantissimū adferamus,
qui animos ornet melius,
quàm capita regum prae-
clarissimū gemmis distincta
corona, namq; harum pre-
stantia huius vitæ cancellis
circumscribitur: qui verò
sermonib; spiritum coronat
animum, is & iam securus
vivit, & vitæ sanctus fideli
animo ad Christi tribunal
accedit, referens virtuti-
bus, & ab omni labe inte-
gerrimus. Ergo quem tan-
dem thesaurum, o sacro-
rum voluminum profun-
do vobis efferimus? non
ipsum sapientiæ profun-
dum attingentes; sed eo de-
lapsi, quo licet. Ad pre-
cationem Christus homines
cum vellet allicere, & eius
commendationis mentibus
proponere, iudicem inducit

παι, εἰς αὐτὸν τὸν βυθὸν τῶν
πνευματικῶν σοφίας, ὅσον
εἶναι ταπεινὰ ἡμῶν, ἵνα
κομίζομαι ὑμῶν ὑπομνη-
σάμενος κομῶνται τὰς ψυ-
χαὶ βέλτοι, ἢ τὰς κεφαλὰς
τῶν βασιλέων οἱ λιδοκόλλη-
ται στέφανοι, τὸ μὲν γὰρ ἐκεί-
ναι ἡλλοῦ, τῷ βίῳ τὸ τοῦ
ἀναπαύειν ὁ δὲ τοῖς λό-
γοις τῷ πνεύματι στεφα-
νοῦ πᾶν ψυχῶν, ἢ νῦν μετὰ
ἀσφαλείας πᾶσι διαπερ-
τὸν χρόνον, καὶ μετὰ πᾶν τὸ
βίον τελευτῶν διαβῶν περ-
σίνχεται τῷ βήματι τοῦ Χρι-
στοῦ, γίμων ἀρετῶν, καὶ ἐκδι-
κεύων πᾶσι καλίας, πᾶν αὖ
ὑμῶν ὑπομνησὶν ἐκ τῷ βυθῷ
τῶν χαρῶν κομίζομαι; ἢ
αὐτὸν δὲ βλάδων ἀβήματαί τῆς
σοφίας, ἀλλὰ τοσούτον καπ-
νῶνται, ὅσον ἐξαρῶν. Ἐπὶ πᾶσι
πνευματικῶν ἄγον τοὺς ἀν-
θρώπους ἐκείνους, ἢ πᾶσι καὶ
πᾶσι ἀφελῶν πνευμα-
τικῶν βυθῶν τῶν ἡμετέ-
ρας ψυχῶν, καὶ πᾶσι εἰσάγει
σοφίαν.

erat Christus id fecit: ut ne-
mo esset omnium, qui eum
precationis ignoraret. Cum
verò propterea in conspectu
iudicis acerbissimi viduam
confutisset, ipsamq; pra-
ter eius naturā humanam
ostendisset; à scelerato iudice
ad patrem suum orationē
traducit, optimum, man-
fuetū, initem, humanum,
scelera superantem; multa
peccata condonantem, quo-
tidianas in se contumelias,
demonis honores, in filium
maledictā, & sexcenta ne-
faria facinora perpetrātem.
quiq; cum tantis contume-
liis appetatur, his perferen-
diū ita se clementē, ac man-
fuetū praebeat. in verò, si nos
debito timore ad se acce-
dentes viderit, nū ne subita
misericordia capietur? Au-
dite, inq; quid iudex ini-
quitatis dicat. Et si Deū non
timeo, nec hominē reueren-
or, tamen quia molesta est

καὶ ἡ καρδία, ἵνα μηδὲν ἀ-
γιστῇ τῶν ἀπάντων τῆς σαρ-
κὸς. Ὁ ἄλλος πάλιν ἰσχυρὸν διὰ τοῦτο τῷ
συνεργιστῇ πάντων σω-
τηρίῳ τῷ χρίστῳ, καὶ δι-
ξας αὐτὸν παρὰ φύσιν φη-
σὶν ὡς θεόν, ἀπὸ τοῦ συνεργῆ
καὶ τὸν ἐαυτοῦ πατέρα με-
τίσκειν, ὅτι ἀγαθὸν, τὸν πρῶ-
τον, τὸν ἡμῶν, τὸν φιλέον
θεόν, ὃ προσκαίνομεν ἀπο-
μίας, συγχωρῶντα ἡμαρτίας
πολλὰς, βλασφημοῦμεν οὐ
καὶ ἐν ὅλῳ ἡμῶν, καὶ φθ-
εροντα, ἀναχθῆναι ἐξ ἑαυτοῦ το-
μῶν εἰς δαίμονας, ὅθεν εἰς
αὐτὸν, εἰς τὸν ὡς βλασφη-
μιος, ἔρηται καὶ ἄρρηκτα μελέα
δεῖν ἅ ὅτε βλασφημοῦμεν οὐ
καὶ, ὅτε πρὸς ἀνέχεται
ὅαν δὲ ἡδὴ μετὰ τοῦ σπυρί-
του. ὅθεν ἀποστόλῳ πρὸς
ἡμᾶς, ὅτι ἐλπίσιν περὶ τῶν
ἀνθρώπων φησιν, ὅτι ὁ κριτὴς
τῶν ἀδικίας λέγει· εἰ καὶ τὸ
πρῶτον οὐ φελοῦμαι, καὶ ἀπ-
θνήσκω οὐκ ἐντρέπομαι,
διὰ τοῦτο τὸ παρῆχέν μοι κό-
πος,

αὐτῶν, ἐκδικήσω αὐτοὺς. Τί
 κλίσουσιν ἐκ τούτων φόβος,
 τίτις λύπη; ἰσχυροὶ καὶ ἀπει-
 λὰ μὴ καὶ πτωχείας ἐλαττεῖν
 οὐδέ τι τῶν διὰ τὸν φόβον
 ἀδύνατον μετ' ἰατρικίας δὲ
 φαρμάκων ἔχει, τὸν ἄριστον ἁ-
 μάρτυρα. τί γὰρ οὐκ ἔστιν οὐρε-
 σάμενος τῷ φιλαδελφικῷ
 δυνάμει, ἢ τὸν ὁμῶς ὕποπτον
 τιτιοῦμαι ἢ ἄλλου οὐρεσάμε-
 νος; οὐκοῦν ἡγεσόμεθα, σί-
 λειν φιλαδελφίαν ἐφ' ἡ-
 μῶν δυνάμει ἐπιθεῖν; ὁ μὲν
 τοῖς λαοῖς ἐνδύεται αἰὲν, κα-
 λῶν δὲ ἐν δὲ πόντοισι. ὁ καὶ
 τοῖς πτωχείας διὰ σιδήρων
 φιλαδελφίας ἀντιλήσας
 ἡμῶν, καὶ μακάριον ἡμῶν
 πρὸς, ἵνα καὶ ἐξ ἡμῶν καὶ πρ-
 οῦς ἐλαττεῖ, ἢ μὴ ἐπιγόνον
 οὐρεσάμενος, ὁ δὲ καλὸν
 οὐρεσάμενος, ἢ δυνάμει
 τῷ κατὰ τῆς ἀδικίας ἀποσπ-
 ον τῶν δίκαιων, διὰ τὸν φό-
 βον

mibi haec vidua, vindicabo
 eam. Quid dicis? quod non
 potuit timor, id obsecratio
 potuit? Non mina, non sup-
 plicij metus hominem ad
 aequitatem deduxit: ac vidua
 tibi supplex accessit, homi-
 nem ex agroasti, & imma-
 ni mitem reddidit ac mū-
 suetum. Quid igitur de Deo
 in hominem benignissima
 censendum est, cum vidua
 se ad pedes abiciens, ferum
 ac ferreum hominem leni-
 erit, ac mitigarit? Quamē
 bonitatis, quantum beni-
 gnitatis, atq; amoris in nos
 patefaciet Deus, qui solum
 vult perpetuo misereri, pu-
 nire nunquā? Qui & sup-
 plicia nobis ob eximiam
 humanitatem commina-
 tur, & magnos habet pata-
 tois homines, ut cum timor,
 tum spes bonitatis te tua nos
 deduceres, & spes quidem ad virtutem excitaret, metus
 vero à vitio deterreret. Non quod ab iniquitatis iudice a-
 nescare mentem, dum in illius mansuetudine, qua praeter
 natu-

naturam erat, inexplicabilē Dei humanitatem erga homines amoremq; con-
templor. Nam si ſi, qui nihil vnquam boni præſtare voluerat, immuſatus repēte, illius, quæ rogabat, miſericordia commotus eſt; quantum felicitatū è celo in nos precib. redundabit? Sanctarum igitur precationum robur, ac vim quā-
mū facile cerner, qui quan-
ta bonorum copia, diebus, atq; horū ſingulis fruuntur
ſi, qui ſe quocunq; tempore ad Dei pedes abiciant, cōfi-
derauerit. Quis enim lucē
Seli, Luna, atq; Stellarū;
celi temperationem, varia-
ciborum genera, diuitias,
vitā, innumerabilia bona
omnib. hominib. & probrū,
ſi im. pñ a Deo equē dari
& impertiri nō videt? idq;
propter exciuiam ſuā in nos
benignitatem. Quod ſi eos
qui minime rogāt, aut pe-

τῇ οὐκ εἶναι παρὰ τοῦτο παρ-
εἶναι τὴν ἀμείνων τῷ τοῦ
φιλανθρωπίας· οἱ γὰρ ὁ μα-
δίποτε μὴδὲν χρεῖς ἐπι-
δοῖξάντων βουλῆς, ἀφρο-
ματιζόμενοι, τὴν δικαιοσύ-
νην, πῶς ἡμεῖς ἐξ ὁ-
ρεῖν ἀνδραγαθίας αἱ περὶ τοῦ
χαλκοῦμεντες; Τοῖς δὲ ἄν-
θρωποις τὴν ἰσὺν καὶ τὴν διὰ
μὴν τῶν ἀγίων περὶ τοῦ
σταυροῦ καὶ θανάτου ἵσταται ἀ-
μαρτίας καὶ ἐξ ὧν ἡμεῖς
καὶ ἀφροματίζονται οἱ πάν-
τες τῷ θῷ περὶ τῆς
πῶς γὰρ ἐκείνους, ἐπὶ καὶ τῷ ἡ-
λίῳ τὸ φῶς καὶ τῶν ἀστέρων
καὶ τῆς σαλῆς, καὶ ἀφρο-
ματίζονται, καὶ τροφὰς πα-
ντοῦ, καὶ πᾶν τοῦ, καὶ βίον,
καὶ μνηστῆρα ἀμαρτίας ἡμ-
ῶν οὐκ οὐκ ὁ θεὸς χα-
ρίζεται, καὶ δικαιοσύνην καὶ ἀπο-
βίον, διὰ τὴν πολλὰν ἀπο-
φιλανθρωπίας, ἥ καὶ χρεῖται
περὶ ἡμῶν; οἱ ὅτι τὸς μὴ δικα-
ίους, μὴδὲ αἰτύντας, ὥς ὅς
ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς, καὶ ἀφρο-
ματίζονται,

παύει, πόσους εἰς τὸ ἀγαθὸν
 ἀπολαύσασθαι τὸς ἐν εὐχαρίᾳ
 καὶ δόξῃ πάντας τὸν βίον
 ἐν χαλάρῳ; φέρει δὲ ὅστις
 τὸν δικαίον ὑποφέρει διὰ
 αἰσθητῶν οὐκ ἐστὶν ἐν
 ἀνάγκῃ καὶ τὴν ἐννομιάν
 ἀπαρῶν, ἡ πόρτα τοῦ
 μακάριου. Ἐν δὲ μνήμῃ αἰσθη-
 τῶν Παύλου ὁρῶντες ἀξίως
 μνήμε. Παῦλον ὁ τὸν τῷ
 θυγατρὶ ἀπέριςτο, ὁ
 αὐτὸς πατὴρ καὶ ἀγαπᾷ
 τῶν δούλων τῷ Χριστῷ, οὐκ
 εἶναι τοῖς οὐκ ἐκ τῆς οἰκου-
 μένης, διὰ αἰσθητῶν καὶ τῶν
 ἰσχυρῶν δόξας πάντας
 τὸ ἐν τῇ δόξῃ, λέγων δὲ
 αὐτὸς ἡμεῖς, τοῦτον χάρις
 καὶ μὴ τὸ πρὸς με αὐτὸς
 τὸν πατέρα τῷ κυρίῳ ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστῷ, ὅς ἐστιν ἀπὸ πα-
 τριᾶ ἐν ὑπερῷ καὶ ἐν ᾧ ἡ
 ἐκπαίδευσις, ἵνα διὰ ὑμῶν
 καὶ τὸν πᾶντος τῆς χάρι-
 τος αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ἀείδω-
 νος vobis secundum diuitias gratia sua, ut virtute cor-
 porumini per Spiritum eius in interiori homi-
 ne,

runt, ita miseratur in dies,
 ac reficit, quantum boni eos
 frui patet, qui in precibus,
 qui in precibus, & obserua-
 tionib. atatem agunt, tam
 vero quantum iustorum vi-
 torum sit numerus, quibus
 licuit più precibus gentes,
 urbes, terrarum orbem con-
 servare vobis tandem ape-
 riamur. Et quidem de pre-
 catione eius agitur, de Paula
 primum agendam est; de
 Paulo, inquam, illo, qui in
 Deo calendo, ac precando
 nunquam defatigabatur,
 communi patre & princi-
 pe servorum Christi. Ille igitur
 universi terrarum or-
 bis custos assiduè precibus
 amnes gentes tutatus est;
 Propterea flecto genua mea
 ad patrem Domini nostri
 Iesu Christi, unde omni
 paternitas in celo, & in
 terra nominatur; ut det

ne, ut per fidem Christus in
cordibus vestris inhabitet.
Vides igitur, quantum vi-
rium habeat, atq. nervorū
precatio, & obsecratio? Tē-
pla Christi homines efficit.
Atq. ut auro, & lapidibus
præstantissimū, marmori-
busq. domus regia constāt,
sic templum Christi precatio-
nib. Vt inhabitet, inquit,
Christus in cordibus ve-
stris. Qua maior precatio-
nis laus esse possit, quā quod
Christo templum ex ea fieri
soleant? Quem nō capiunt
caelestes orbes, in animo, qui
in precatioe vitam ducat,
continetur. Cælum est mi-
hi sedes, inquit, terra verò
scabellum pedum meorum.
Qualem domum adifica-
bitis mihi, ait Dominus,
vel quis locus commera-
tionis meæ? Qualem do-
mum Paulus sanctis preci-
bus edificavit? Fleo, in-
quit, genua mea ad patrem Domini nostri Iesu Christi.

παν, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν
διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρ-
δίαις ὑμῶν. Ὁρᾷς, ὅσον ἰσχύει
προσευχὴ καὶ δέησις; ταύτῃ
Χρὶς ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἑρπά-
ζει· καὶ ὅπως χυρὸς καὶ λίθος
πικρυλλήματος καὶ μαρμαρέας
ποιῶν τὸς οἶκος τοῦ βασι-
λεῦς· ἔτω προσευχὴ γὰρ τὴν
Χρὶς ἐν. Κατασκευάζουσιν,
τὸν Χριστὸν ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν. Τί μείζον ἀνθρώποις
προσευχῆς ἐγκόμιον, ἢ ἐπὶ
ταῖς ἀποστολῇς τοῦ Θεοῦ; ὅν ἐν
χαρῇ καὶ ἡρώδῃ, ὅπως εἰς ἡμε-
λῶν εἰσέλθῃ· ὅπως ἐν προ-
σευχῇ. Οὐδέποτε μοι ἐρ-
εῖ, φησὶν, ἢ διὰ γῆν ὑποπό-
δισαι τὰ πόδια μου. Ποῖον
οἶκος οἰκοδομήσῃ μοι; λέ-
γει κύριος· ἢ τίς τίς ποῖον τοῦ
κατασκευασίως μοι ποῖον οἶ-
κος Παῦλος οἰκοδομῇ διὰ
τῶν ἀγίων ἐν χυρῇ; Κἀμψο,
φησὶν, τὰ γόνατά μου πρὸς
τὸν πατέρα τὸν κυρίον ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστόν, ἵνα κατοικῇ ἐν
ἐμοί.

ὁ Χριστὸς διὰ τῆς πίστεως ἐν
 τῇ καρδίᾳς ἡμῶν, καὶ μετὰ
 ἀκατέστη ἰδίᾳ τῇ ἐν τῷ δι-
 ναμῷ τῶν ἀγίων ἐοικώς, ἐπὶ
 Πάλλῳ ὁ δὲ σάκευ τῆς
 οὐκείας ἀσπίδος ὑπεβίβησε
 τὸ ἔγχος, καὶ διασημώθη οὐ-
 κῶν, καὶ μάστιγας ὑπομένων,
 καὶ φορῶν ἀλυστῶν, καὶ ζῶν ἐν
 αἰματι καὶ κινδύνῳ, καὶ δά-
 μονας ἐλαύνων, καὶ τυχὸν
 ἐχθίρων, καὶ παύων ἀρρώσ-
 ματα, ὥστε τότε ἀδελφί-
 ον εἰς σπυριαν τῶν ἀνθρώ-
 πων, ἀλλὰ τῆς σπυριαν
 ἐν εἰρήσῃ τῷ γένει καὶ μετὰ
 τῇ σιμείᾳ, καὶ τῷ τῶν το-
 κῶν ἀνίσταται, ὅτι τὰς σπυ-
 ριαν ἔτρεχεν, ὥστε πε-
 ρεσπῆται ὅτι παλαιῶν ἀ-
 πὸ σφάιν. καὶ γὰρ τῶν ἀνα-
 στάσεως τῶν τυχῶν, καὶ τῶν
 ἄλλων ἀπάρτων ἡ σπυριαν-
 καὶ ἡ ἐρημία. ἡ γὰρ ὅτι τῶν
 κτήσεων ἰσχυρὸν ἔχει τὰ ὕδα-
 τα, πάντων ὅτι τῷ βίῃ τῶν
 ἀγίων αἱ σπυριαν. ἐν τῇ
 dem in hac vita sanctorum virorum preces, noscu-

ti Christum per fidem in cor-
 di. vestrum inhabitet. Atq,
 hinc etiam sanctorum pre-
 cationū vim quisq, cognos-
 cerit, nam cum idē Paulus
 omnem orbem terrarum,
 quasi volucris aliqua per-
 noleret, in carcere versave-
 rat, flagella perfereret, cate-
 nas gestaret, in cadibus ac
 periculo viveret, demones
 expelleret, homines à mor-
 tuu excitaret, morbos cu-
 raret; ad hominum tamen
 salutē harum rerum nulla
 confidebat, sed precibus ter-
 ras communiebat, & post
 edita miracula, vitamquē
 mortuū restituit, ad pre-
 ces recurreret, non secus
 atq, athleta ad palastram,
 parta victoria. Etenim vi-
 ta mortuū restituenda, a-
 liarumq, verum omnium
 vim precatio una suppedi-
 tat. quam enim vim in ar-
 boribus habent aqua, can-
 cum

Ἀπελαί φιλῶ, ὡς Παῦλῳ
τῷ θεῷ. ἀλλ' ὅμως εἰς το-
σούτου ἄνωγ' ἡμεῖς αἱ πε-
σοὶ καὶ πικρῶ, ὡς ἐπὶ τῷ
Παύλῳ τελευτῶν τὸν θάνατον ἰ-
κετεύον. ὅτι καὶ Πέτρῳ ὁ
μήας, ὁ τῷ ὑστερῶ λαμπερ-
πέρι, τὸ δεισιμαθῆεν δι-
φυῖν, μάλιστα μὲν διὰ τὴν
οἰκίαν ἀρετῶν, καὶ τὴν κοι-
νῶ τῶν ἀνδράπων σωτηρί-
αν ἔπειτα μέντοι καὶ ἡ πε-
σοὶ καὶ τῆς ἐκκλησίας, κα-
κισμένης τῷ δεισιμαθῆεν
τῆς θύρας τοῦ αἰσίου.
ὁ γὰρ, οἷον περὶ τῶν ἀν-
δρῶν, ἐπὶ περὶ καὶ ἐπὶ τῶν
παιδῶν, ὅλως τῆς ἐκκλησίας
ἐπὶ τῷ Πέτρῳ ἀλλ' ἵνα μά-
θωμεν ἡμεῖς, ὅτι οἱ ἰσχυροὶ
ὑστερῶ αἱ περὶ σοὶ καὶ κί-
πλωται, ὡς Παῦλῳ καὶ Πέ-
τρῳ κινδυνῶν ἀπαλλάτ-
τειν, τὴν σύλιν τῆς ἐκκλη-
σίας, τὴν κορυφαίαν τῶν ἰσ-
χυρῶν, τὴν πειρασμένην ἐπὶ
ὑστερῶ, τὸ τῶν περὶ οἰκον-
μίας, τὸ καὶ ἐν φυλακῇ τῇ

fuit, ut Paulus Deo. Sed ta-
men preces tantum nobis
affert dignitati, ut di-
vini auxilium Paulo im-
plorare non dubitemus. Itaque
Petrus ille summus, caelo
splendidior, carcerem effu-
git ob suam quidem virtu-
tem, probitatemque, potissi-
mum, & ob communem
hominum salutem; deinde
verò Ecclesia deprecatione ce-
leriter carceris fores ape-
ruit, non enim temere scri-
psit Lucas, preces pro Petro
assiduas ab Ecclesia suas,
sed ut à nobis intelligere-
tur, quantam vim habe-
ant, preces in caelo,
ut à periculo Petrum &
Paulum eripiant, Ec-
clesia columnas, Apo-
stolorum principes, in ca-
elo celeberrimos, terra-
rum orbis magni com-
mune, totius terra ma-
gisque praerogatiuam.

Age verò israeli Moses in
bellū qua ratione seruauit?
nōne arma quidem, &
exercitum discipulo tradi-
dit; ipse verò hostium mul-
titudini preces opponere
suis? quippe, nos ut doce-
ret, multo maiorem in pre-
cibus iustorum virorum,
quàm in armis, equitatu,
et opibus vincesse. propterea
vniuersus etiam exercitus,
multaq; hominum millia
in propheta precibus spem
salutis habebant. nam, pre-
cans Moyses, Iudaei victori-
am reportabant; à precibus
desistente, erant hostibus
inferiores. nos quoq; si ver-
semur in precibus, facile
diabolū superabimus: at si
segnoret sumus, in nos ho-
stem improbum exercemus.
Atqui Moses populū quoq;
impia peccatorem, vna
precatione seruauit; diui-
numq; aspectum, & innu-
merabilia bona per preces

ἐπέμει, πῶς ὁ Μωϋσῆς τὴν
Ἰσραὴλ ἐς σωτῆρος διέσω-
σεν; ἢ τὰ μὲν ὅπλα, καὶ τὸ
στρατὶς τοῦ μαθητῆ, παρὰ
αὐτοῦ δὲ τὰς ἐυχὰς ἀν-
τίστησιν τοῦ σωτῆρος τῶν ἀν-
τιπάλων; διδάσκων ἡμᾶς,
ὅτι καὶ ὅπλα, καὶ ἵπποι, καὶ
χηρματῶν, καὶ στρατιῶν
σωτῆρ μέγιστος διδάσκει
ἔχοντι αἱ προσευχαὶ τῶν
δικαίων, διὰ τὸ τοῦ καὶ πατρὸς
στρατὶς, καὶ σωτὴρ μὲν
εἶναι, ἐν τῇ προσευχῇ τῷ προσ-
φύτῃ, τὸ ἐλπίσαι τῷ σω-
τῆρι ἔχοντι προσευχόμενοι μὲν
τοῦ Μωϋσῆος, ὡς ἐστὶν Ἰου-
δαῖοι, σικαυμένῳ δὲ τῷ
προσφύτῃ, ἡλικίῳ ἔχοντι
τῷ ἀντιπάλῳ, ὅτι δὲ καὶ
ἡμῶν προσευχόμενοι μὲν,
ῥαδίως ὁ διαβόλος κρατῆσο-
μεν, ῥαδὺ μὲν τῷ δὲ, καὶ ὁ
αὐτὸς ἀπὸ τῆς τῆς σω-
τῆρος. Καὶ μὲν καὶ τὸν λαόν
ἀποδείκνυσθαι, διὰ προσευχῆς
μῆκος δίδωσι Μωϋσῆς, καὶ
τῶν θείων ὅψων, καὶ μὲν
ἀγα-

ἐλπίδων διὰ πάντας ἐπιχα-
 μόνους. Ἐν τῇ γὰρ αὐτῇ καὶ τὴν
 βίαν παρὰ πάλαιον ἐπέστησεν
 ταῖς οἰαῖσι τὸν ἕρπυτον. περ-
 σιγὴν πυρὸς δώσεται ὅλκι-
 ξας, καὶ λείονας ἡμίονους·
 τὸ μὲν ὅτι Δαυὶδ, τὸ δὲ ἐπὶ
 τῶν Τρεῖς ἐργασμῶν πα-
 δώσας, δι' αὐτοῦ, οἶμαι, καὶ δούλῳ
 πεποικῶκεν ἅ τ' αὖτις, ὅτι σά-
 ντες, ὅσους ἀνὰ ἑρὸς κινδύ-
 νωσαντας, ἢ ἀπὸς ἐξαρπάξῃ
 τῶν ἐσπερμένων διαιτῶν.
 περσιγὴν, σὺν ἡλικίᾳ ἀφορμῇ,
 ἀδωκεῖται περὶ ἑαυτοῦ ψυχῆς,
 τὰς ἐκκλησίας τῶντος ἀνέ-
 ρχας, φυλακίσκειν ἀσπασ-
 τήσιν μὲν τοῖς δαίμονσι,
 σὺν τῇσιν δὲ τοῖς ἐυσέβεισι
 ἡμῶν. Αὐτὴ τὴν ἀγίον περ-
 σιγὴν τὸν Σαμὺὲλ ἐβρόν-
 σιν· ἐπειδὴ γὰρ φησὶς ἡ κα-
 πνὴ τῇ μνητὲι περὶ γονῆς ἢ
 περσιγὴς φανῶσι ταχέως
 ἐπαυρόμενοι τὸ τῆς φύσεως
 ἐλάττωμα, τοῖντοῦ τῆς περ-
 σιγῆς ἢ παρὰ τῆς, τοῖντοῦ ἐ-
 φύτουσιν ἢ περσιγὴς περσιγῆτις, δι' ὃ περσιγῆτις ὡς ἐν κατὰ

sancti consequutus est. hec
 enim illi vitam quoque, con-
 ciliavit incolam celi per-
 milem. Precatio ignis vim
 superat, Leones edomiat:
 quorum alterum Danic',
 alterum tribus pueri con-
 tigit. Ex his igitur, ut arbi-
 tror, omnibus patet, quos-
 cumque illa periclitantes ex-
 ceperit, eos facile impen-
 dentibus difficultatibus li-
 berati. Precatio salutis est
 occasio, immotus alius a-
 nimas conciliatrix, Eccle-
 siasticus firmisimus, pro-
 pugnaculum inconcussum;
 terrori demonibus, pro no-
 bu salutis. Hac sanctum va-
 letu genuit Samuel, nam,
 cum ad sobole natum ma-
 tri aduersaretur; precatio
 exotia natura vitium re-
 pte correxit. Talis ex pre-
 catione fructum exiit, talis
 deprecatio vatech prote-
 git. Itaque celebrum in celo

Samuel factus est, cum angelorum naturam; imitando, supra humanas vires expresserit. Oportuissimum, opinor, ut is, tanquam spica quadam precationis existeret, ceteris virtute, morumque integritate praestantior; eoque sanctus hominibus, qui illi etate praecesserant, superior esset, quo magis in segetibus quadam uberissima spica, atque altissima solent inter ceteras eminare. Hac David tot, ac tanta bella profregauit, non armorum strepitu, non bastarum conspectu, non stricti gladio, sed precationum presidio communitus. Hac Exercitus Persarum multitudinem celeriter vertit in fugam. Et illi quidem ad emerenda moenia machinas adhibebant; ipse vero precibus moenia muniebat. Itaque extinctum est bellum precatione, non armin, non tuba clangore, terra sanguine non

ὁ Σαμουὴλ ἰσχύει, κατέλιπε
ἢ κατὰ ἀδράματα ἡλάντης
τῶν ἀγγέλων ὅθεν βλάται,
τείνοντες τοὺς ἀσπλην, σικόντες
τὴν ἄλυσιν τῆς ἐκλεκτοῦς.
καὶ ὁ ἀρετῆς τῶν τεσσάρων, καὶ
τοσούτων τῶν ἀπὸ κατὰ
ἀρίους, ὅσον ἐν τοῖς λαοῖς
ὑπερίχουσι οἱ τῶν ἀσπλη-
ων ἐν ποσὶ θορῆς. μετὰ
ταύτης ὁ Δαβὶδ τοσούτους καὶ
τοσούτους πολέμους ἀποκόσ-
τε, ὡς ἔπλακται, ἐπὶ δὲ δόρυ
εἶναι, ἐπὶ ἔφεσι λαοῦ, ἀλλ'
ἐν ὡχρῇ τοιχεύματα. με-
τὰ ταύτης ἡ χάρις τὸ πλῆ-
θος τῶν Περσῶν οἷς ἐν τῷ
ἐξέως ἐπὶ τῶν καὶ οἱ μὲν μη-
χανήματα τῶν τοιχῶν σπ-
οῖον· ἐπὶ ταῖς σπαστοῦ καὶ
τὸ τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν καὶ ἐπὶ
πλάτους σπλάτους ἀνὴρ ἐ-
πλυν ἀπὸ σπαστοῦ, σπλά-
τους· μὲν ἐκ ὡχρῆς, σπ-
πῶς δὲ ἐκ ὡχρῆς, ἐπλυν
δὲ ἐκ ὡχρῆς, γὰρ ὁ ἐφο-
ρῶν.

πιστῶν ἡς, τοῦ σπυρίτου ἁγίου
 εἰς φῶς τῶν ἀντι-
 πάλων. Περσευχὸς δὲ Νινυ-
 ῖται διέσωσαν, καὶ τὸν ἐξ ὁ-
 ρστῆ φερμένον ἐργλὸν ἀπα-
 χρίσαςτο περὶ τῆς, καὶ βίαν
 διαφθαρμένην ἐπαυρίωσαν
 ἐξ ὧς, τοῦ πάλω δὲ ἰσχυρὸν καὶ
 δύναμιν ἔχει, ὥς ἐξ ὅσων μὲν
 οἱ Νινυῖται πάντες τὸν βίον
 αἰσθῶν καὶ συνεγῶν, ἐστα-
 δῶκε δὲ εἰς τὸν πάλω ἡ τοῦ
 σπυρίτου, ταχὺς πάντα με-
 τίσταται, καὶ σωφροσύνην καὶ
 δικαιοσύνην, καὶ φιλίαν, καὶ
 ὁμόνοιαν καὶ πῶς ὅν τῶν
 καὶ, καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ ὑ-
 ποτάσσῃ αὐτῇ, ὡς γὰρ
 πῶς βασιλεύει ἐκείνη
 εἰς πάλω, πάντα τὸν πάλω
 τοῦ ὑποτάσσῃ ἀνδρῶν,
 ὡς δὲ καὶ τοῦ σπυρίτου εἰς
 φῶς εἰσάγει, πᾶσα ἀρε-
 τὴ ὑποτάσσεται, ὅσοι γὰρ
 ἔσονται ἐν οἴκῳ θεοῦ, τῶν
 καὶ φῶς τοῦ σπυρίτου, καὶ δι-
 καίως πάλω, ὡς γὰρ
 πῶς, καὶ ἔξω ἐκ τῆς φῶς

aversa, exercitu conquie-
 scente, hostibus una preca-
 tione perterritis. Precatio
 Niniuitas etiam conserva-
 vit, et caelo cecidit iram
 repente sedavit, deprava-
 tam vivendi rationē sub-
 ito correxit. Tantum enim
 precatio valet, ut, cum tur-
 pissimam, et improbi-
 ssimam vitam Niniuite du-
 xissent, ea tamen in civi-
 tatem ingressa, omnia com-
 mutavit; temperantiam,
 iustitiam, amicitiam, con-
 cordiam, pauperum provi-
 dentiam, omniaque bona si-
 mul attulerit. Nam quem-
 admodum regina quæpiam
 urbem ingressa, cū in eam
 divitiæ cōfluant necesse est:
 sic ubi precatio in animum
 semel intravit, virtutes cū
 oēs comitantur. Quod enim
 est in domum adfecto funda-
 menti, id est in animo pre-
 catio. Itaque nos omnes haec
 primum, tanquam basi ac

fundamento, in animo
collocata, strenue oportet
edificare & temperantiam,
mansuetudinē, iustitiam,
pauperum providentiam,
Christique leges vniuersas
imponere, per quē, & cum
quo Patri cum sancto Spi-
ritu gloria, & imperium
per secula seculorum.

Amen.

καὶ ἡμεῖς, πάντες ἐν τοῖς
δογμασὶν ἀποδείξωμεν καὶ συνε-
σώσωμεν, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ διὰ τοῦ
σώματος, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ διὰ τοῦ
καὶ πάντες ταύτης τῆς ἐκείνου τοῦ
Χριστοῦ, δι' ἧς καὶ μὲν ὁ, τῷ
πατρὶ, σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύ-
ματι δόξα, καὶ κράτος ἐν τῇ
ἐκείνῃ τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

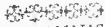
ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΙΟΑΝ-

ΝΗΤΕ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΚΑΤΑ ΜΕΘΥΝΟΝΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝ
ΛΟΓΟΥ.

Παύμεν τε τῆς νη-
στίας τὸ φορτίον.
ἀλλὰ μὴ ἀποθέ-
μεθα τῆς νηστίας τὸν καρ-
πὸν. ἔστ' ὃ φορτίον ἀποδέδωκε
νηστίας, καὶ καρπὸν ἀρέσκει
δωκε νηστίας παρὰ τὸν ὁ νό-
τος τῶν ἀγίων, ἀλλὰ μὴ
παρὰ τὸν ἑσπερὸν τῶν κα-
ταβυμάτων ἀπαλλὰς ἡ νη-
στία, ἀλλὰ μέντοι ἡ ἐν ἀλ-
βείᾳ μάλα. Δὲ ἡ δὲ ἡ νηστία
ἀπαλλὰς ἀλλὰ μὴ ὁ καρπὸς
τῆς τῆς ὁ ἑσπερὸν ὁ καρπὸς
ἡμῶν κηρύσσον τὴν κα-
ταβυμάτων, ἀλλὰ τὴν ἀντὶ τῶν ἡμῶν
ἀγαπῶν κατὰ τὴν ἀντὶ τῶν
ἐκ τῶν ἡ νηστίας ἡ σωματικῇ

S. IOANNIS

CHRYSOSTOMI

ORATIO.

Aduersus ebrietatem &
de Resurrectione.Interprete FRONTONE
DYCAEO Societ. ISSV
Presbytero.

Eiunij sarcinam
deposuimus, sed
ne fructu ieiunij
deponamus: possumus enim
ieiunij sarcinam deponere,
& ieiunij fructu decerpere.
& praeerit labor certaminis,
sed non praeerit studium
recte facit. ieiunium
abijt sed religio maneat: im-
mo verò ne ieiunium qui-
dem abijt. Veruntamen
nolite timere: hoc enim di-
xi, non ut alteram vobis
Quadragesimam pronun-
tarem, sed ut vobis eandem
virtutem annuntiarem. ieiu-
nium praeerit corporale:

sed ieiunium non praeiit
spirituale: hoc melius est il-
lo, & illud propter hoc est
infirmitas. Quemadmo-
dam, cum ieiunaretis, di-
cimus vobis fieri posse, ut
quis ieiunando non ieiunet:
ita & nunc dico fieri pos-
se, ut quis non ieiunando
ieiunet. Enigma fortasse
videtur id quod dictum est; ve-
rum ego quaestioni solutionem
adiungam. quis fieri potest
ut qui ieiunando non ieiunet?
cum a cibis quidem ab-
stinet, non abstinet autem
a peccatis. qui potest fieri,
ut non ieiunando qui ieiunet?
cuius alimentis qui-
dem fruitur, peccatum ve-
ro non gustat, hoc melius est
illo ieiunium, neque melius
tantum, sed etiam lenius.
illius ieiunii tempore multae
corporis infirmitates pra-
tendebant; molestum prur-
ritum; scabie repletus sum,
inquit; Alius vero non

ἀλλ' ὡς ἀσθενὴς ἢ νοσήσας
ἀναιμακτὸς. αὐτὸ βελτίον
ἐκείνου, κακίον δὲ τοῦ
πρῶτον ὄψητο ὅσως ὅτι ἐπα-
σχάτε ἰλασθῆναι, ὅτι ἐπὶ
τῶν δόσεων μὴ πρὸς δεῖν. οὐ-
τω καὶ νῦν λέγω ὅτι ἐστὶ
μὴ τρεφόμενος τρεφόμενος, τέ-
χος αἰνιγματικῶς δοκῶν τὸ
λεγόμενον, ἀλλ' ὅτι τοῦ ἀναι-
μοῦ ὁσάκις τῷ ἱερῶς, πῶς
ἐστὶ τρεφόμενος μὴ τρε-
φόμενος; ὅπως τις βρωμάτων
μὴ ἀπέχεται, ἀμαρτημάτων
δὲ μὴ ἀπέχεται; πῶς
ἐστὶ μὴ νηστεύων τρεφόμενος,
ὅπως τις τρυφῶν μὴ απο-
λαύει, ἀμαρτίας δὲ μὴ γαστρί-
ται; αὐτὸ βελτίον ἐκείνου ἢ
νοσήσας ἢ ἀσθενὴς δὲ μόνον
ἀλλὰ καὶ καιροτέρος ἐστὶ ἐ-
κείνου τῶς ἀσθενείας ἀδίνουσαν
ἀναιμακτῶς πολλὰς σπυ-
ματικῶν, κνησίδων χαλε-
πῶν, ψόρου ἐμπύκνωσιν
φύσιν ἀδυσίαν ἢ κακίαν
τοῦ ἡυποπόσιας διαφύ-
σιν;

feto: aqua potui me en-
fer-

μη λαχόντων ἀποζευχέμεθα
 ὁ δὲ ἄλλος πολλὰ ταῦτα
 ἔκρινεν τότε λεγόντων πολ-
 λῶν ὅτι τῆς νηστείας ταύτης
 ἔστι τοιούτων ἐπιεικῶν. ἀ-
 πέλπει λαβρῶν μὲν χιτῶ-
 σιζῆς· εἰς τοσοῦτα κίχρησεν
 περιμήτρει καὶ κρινὺν ἀπο-
 ζευχέμεθα μέλλεις, ὁ καλῶς
 ἐκείνους, πᾶντων ἐπὶ λαυσί-
 μῳ ἀμειψίας ἀποτίθει· ἴ-
 δεε παρὰ πᾶν ἀντιβολῆσαι
 νηστείας, ἢ ἐκείνους σώματα· ἀ-
 δίτησαν στυγερὰ ταῦτα τῆς
 ψυχῆς χαράς· ἐστὶν ἡ ἐστέρ-
 δουσα· ἐστὶ καὶ μὴ σίνοντα
 οἶνον μεθύειν, καὶ σίνοντα
 οἶνον σαρκεῖν καὶ ἐπὶ ἐπὶ
 ἀνδρῶν μέθῃ, ἀκούσιν τῶ
 στυγερῶν λεγόντων· ἢ αἱ
 μεθύοντες ἀνδρῶν ἢ πῶς
 εἶναι ἀνδρῶν μεθύειν, ὅπως
 τὸ ἀκρατεῖ τῶν παθόντων μὴ
 κερήσῃς ἐν σελήῃ λογισμῶν·
 ἐστὶ καὶ πίνοντα οἶνον μὴ με-
 θύνειν καὶ ἄνδρῶν μὴ τῶν ὅλων, ἢ
 ἐν τῷ τοιοῦτον ἐστὶν Πάυλος

car: olera degustare nō pos-
 sum, multa eiusmodi qui
 tam dicerent audiebā mul-
 tor. de hoc ieiunio nihil ta-
 le dici potest. perfructu bal-
 neū: mensa particeps es: a-
 vini vitare potu moderato:
 licet degustato carnes pa-
 ter, est qui prohibeat nemo.
 omnibus fructo: tantum
 abstineā peccato. Vides ut
 omnibus facile sit hoc iei-
 unium? non corporis imbe-
 cillitatem licet pratendere:
 merum est anima recte sa-
 ciū. Potest etiam quispiam
 non bibendo vinum ebrius
 esse & vinum bibendo so-
 brius esse. Atq; ebrietatem
 esse absq; vino discis ex Pro-
 pheta dicente, & a qui ebrij
 estū absq; vino. & quomo-
 da fieri potest ut absq; vino,
 qui inebrietur eadem peritur
 rationum error. & a
 ratione pia cogitatione mi-
 nime temperari. potest &

aliqui bibendo vinum ebrius non esse, ac nō ita esset, non

κτῆμα γὰρ ἐστὶ τοῦ· τοῦ δὲ
κτῆμα ἡμεῖς ποιεῖμεν, καὶ
ἀλλὰ ποιεῖμεν ποιεῖμεν
ποῦς μὴ εἶναι, καὶ ἐπὶ τοῦ ἁλ-
λου μεθύειν ὅχι οἶνον μόνον,
ἀλλὰ καὶ τὸ φεῖν ὁ Παῦλος·
μὴ μεθύειν οἶνον, ἀλλὰ καὶ
ἐπὶ τοῦ καὶ ἁλλου μεθύειν.
δοῦναι μὴ μεθύειν οἶνον, ἐπὶ
τοῦ ἀσωπῆα. Διαμαρτυρεῖται
ἡμεῖς ὅτι ἡμεῖς ἀσωπῆα τοῦ
τοῦ τῶν χρηστέων ἐστὶν. τὸ
τοῦ, μὴ μεθύειν οἶνον, ἐπὶ
τοῦ ἀσωπῆα; ἀσωπῆα τοῦ
τοῦ οἶνον καὶ τοῦ τοῦ
ἀσωπῆα διαμαρτυρεῖται καὶ
ἐπὶ καὶ πάντα ἀσώτως ὁ-
φοῦνται, καὶ μὴ λογιζο-
μεν, πρὶν καὶ τοῦ καὶ, καὶ
τοῦ, ἀλλὰ ἀπλῶς, καὶ ἡμε-
ται, καὶ χρυσίον, καὶ ἀργύ-
ριον, καὶ πάντα τὰ πατρῷα
πλῆθος διαμαρτυρεῖται ὡς τοῦ
τοῦ καὶ λαόν. τοῦτο ἐπὶ
ἡμεῖς ὡς ἀποστολῆς λα-
οῦ τοῦ τοῦ διαμαρτυρεῖται
opes in inebrietas & scortatores distribuunt, tale quiddā
est ebrietas: tanquā si iuvenē luxuriosum inuadens mentē

tatem: est enim Dei crea-
tura, Dei potest creatura
nihil efficit mali, sed volu-
tas malignae efficit ebrieta-
tem. Atque, ut scias aliter e-
tiam posse quempiam ebri-
um fieri non solo vino, au-
di quid dicat Paulus: Noli-
te inebriari vino, indicans
aliter etiam ebrios esse nos
posse. Nolite inebriari vino
in quo est luxuria, mira-
bils quadā ratione paucis
verbis omnē ebrietatis ac-
cusationem complexus est.
Quid est, Nolite inebriari
vino, in quo est luxuria?
Luxoriosos inter iuvenes
eos vocamus, qui cum pa-
ternam crouerint heredi-
tatem, cuncta cōsestis di-
lapidant, nec perpendunt
eui dandum sit, & quando
sit dandum, sed nullo dele-
ctu & vestes & &
argentū omnesque paternae

ebriorum ratione servitutis
manicipata possumus omnes
animi sensuum operum incon-
sideratè ac sine ulla discre-
tione cogit effundere. Qui
ebrius est nescit quid dicen-
dum sit, quid verò tacen-
dum: sed perpetuò patens
nullaq; obstructum ianua
est ei: non vultis appo-
situm est labrii, non ianua.
qui ebrius est disponere ser-
mones suos in iudicio ne-
scit: mētis divitias admini-
strare nescit: non novit hec
quidem recondere, illa verò
expēdere, sed omnia illa ad
impensas et effusiones tra-
ducuntur. Ebrietas sponta-
neus furor, ebrietas prodi-
tio cogitationum, ebrietas
ridicula calamitas, morbo-
santur expensis, volūtarius
demonio causa molestior in-
sanis. Non discere, quo
pacto demoniaco ebrius sit
deterior? miseretur eius q̃
à demonio vexatur, huius autē odio persequimur, illi con-

μεδούτων, καὶ ἀνυμνωσθῶσι
οὐκ ἐν λόγῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς
ἡμῶν τῶν νόμων τῶν τοιμῶ-
ν ἀπεισιδῶντες καὶ χαί-
νοντες ἀκριβέως ἐκχρῆνται
ταῖς ἀφροσύναις. ὁ μεδῶν ἢ οἶ-
νον πῖναι οὐκ ἐπιτενέχεται, πῖναι
ἀλλ' ἀφροσύνην αὐτῷ
τὸ σῶμα διδωκὼς· μετὰ δὲ
ἢ ἐκπίπτει, ἢ ἐκείνους τοὺς
χειλῶν ὁ μεδῶν ἢ οἶνον
οἰκοδομῶντας τοὺς λόγους αὐτοῦ
ἐκ χρίσιν ἢ οἶνον διδωκὼν
τὴν πλῆντος τῆς διανοίας ἢ
οἶνον τὰ μὲν ἀποσπένδον, τὰ δὲ
ἀναλῶν· ἀλλὰ πάντα ἐ-
κείνους ἀποσπένδον καὶ ἐκείνους
ἐκείνους μετὰ μὲν τοῖς
οἰκοδομῶντας, μετὰ δὲ τοῖς
ἐκ τῆς ἀφροσύνης, τοῖς με-
τὰ τῆς ἀφροσύνης, τοῖς με-
τὰ τῆς ἀφροσύνης, καὶ τῶν ἀφρο-
σύνης χαλῶν τῶν βλάμ-
ματιν ὁ μεδῶν τῷ δι-
μονῶντι ἢ χρίσιν, τὴν
διμονῶντα ἐκείνους, τῶν
δὲ μετὰ τῶν ἐκείνους ὅτι
ἔχουσιν,

ἡμεῖς τὸ τελεῖν· βούλει τὸ
 πάντων τέλει· μίσην εἶπον
 καὶ χαλεπότερον· μισῶν
 ὁ ὢν πῶς εἰς βασιλείαν ἔ-
 ρχων εἰσελθὼν ἢ δύνανται
 νικῶντες φησὶ· Παῦλον μὴ
 σλαβᾶν· ἢ τι σέβει, ἢ τι
 εὐδολοῦσθαι, ἢ τι μοιρεῖν,
 ἢ τι μαλακῶν, ἢ τι ἀρνη-
 κῶνται, ἢ τι κλέψαι, ἢ τι
 πλεονέχειν· ἢ μισῶν, ἢ λο-
 βῶν, ἢ χυδαίως βασιλεί-
 αν δὴν κληρονομήσεν ἡ
 κοσμος εἰς τοῖς αὐτὸν ἔτα-
 ξα χρόνοι· μετὰ τῶν ἡταιρη-
 κῶν, μετὰ τῶν περι-
 σσῶν, μετὰ τῶν εὐδολο-
 γῶν, μετὰ τῶν μοιρῶν,
 μετὰ τῶν λιδορῶν, μετὰ
 τῶν πλεονεκτῶν, μετὰ τῶν
 ἀρπαγῶν, τίς, φησιν, ὁ μι-
 σῶν καὶ ἡταιρηκὸς τὸ ἀν-
 τίστο μισῶν καὶ εὐδολο-
 γῶν τὸ αὐτό; μὴ μοι λέγε
 ταῦτα ἄνθρωπε νόμου ἀ-
 νήρ; οὐκ οἶμαι τὰς εὐδου-
 νας μὴ ἀπαιτεῖν· Παῦλον ἰ-
 γώτησεν, καὶ αὐτὸς ἀπο-

sensu destitutus? Vin' in
 dicam id quod hu omnibus
 meum est & gravium? ebri-
 us homo in regnum caeloru
 intrare non potest. quis hac
 dicit? Paulus. Nolite vi-
 re; neq; fornicari, neq; ido-
 lufruiantes, neq; adulte-
 ri, neq; molles, neq; mascu-
 lorum concubinos, neque
 fures, neq; avarii, neq; ebi-
 osi, neque maledici, neque
 rapaces regnum Dei possi-
 debunt. audisti qualem in-
 tuibam ipsum conieceris?
 cum impudici, cum scor-
 tatocibus, cum idololatri,
 cum adulteri, cum ma-
 ledicis, cum avariis, cum
 rapacibus. Quid ergo, di-
 ces aliquis, idemne est e-
 brius & impudicus? idem
 ebrus & idololatra. noli
 mihi hac obicere mi ho-
 mo, legeris dicitur. legi
 gi, & in rationem. ne e-
 xigas: Paulum interro-
 ga, cum ipse responde-
 bit.

bie, num enim eum ipsis
aut seorsim ab ipsis suppli-
ciis addicendum sit, non pos-
sum dicere: porro, non mi-
nus quam idololatram, il-
lum à regno celorum ex-
cidere, id verò oppido con-
firmabo. Cùm igitur hoc in
confesso sit quid à me dein-
ceps rationem repesci de
peccati mensura, cùm ex-
tra fores remaneat, cùm à
regno excidat, cùm experti
sit salutar, cùm in penam
denotatur? quid tu mihi
peccatorum mensuras &
bilances & erutinas pra-
fers? indignares est ebrie-
tas, non mea vorasset or-
atio: absit, plane siquidem
credo vestram animam ab
agritudine hac & morbo
esse immunè: ac vestra sani-
tatis argumētum est, quod
hie vultu, quod buci di-
ligenter communiatur, quod
attenti audiatu, nemo, qui
vino inebrietur, diuinorum est

μετὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν οἱ ἱερεῖς ἀ-
 ποπέψαν· ἀλλὰ παρηγοῦντες ἐν
 ἀγάπῃ· ἅντῃ ἡ ἐκκλησία μέ-
 νει· ἐξωστὴν οὖν πλὴν ἡμετέρῃ
 τῇ ἀγάπῃ, ἵνα μὴ ἐκστα-
 σθῇ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀπεχρηστικὰς
 γὰρ διὰ τοιαύτην καὶ τὴν λογι-
 σμὸν, ἵνα μὴ ἐννοήσῃ ὡς ἐκεί-
 νη τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας, διὰ
 τὸ ὅτι καὶ ἑκάστη μετέχουσα
 πτωχικῶς, ἀλλὰ παρηγοῦσα τὴν
 ἐκκλησίαν· ὥς ἡμεῖς τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ καθ' ἑαυτὴν σπῆναι· ὅ
 ἀνδραγαθῶς ἀδελφώμεθα, ἵνα
 μεθ' ἐν ἡμετέροις διανοήσῃ λοι-
 πὸν τὸν διὰ τοιαύτην, ὃς ἀπ' αὐ-
 τοῦ μετέχοντος λογιστὴς ὁ πτω-
 χικὸς, ἀλλὰ παρηγοῦντος τὴν ἐκ-
 κλησίαν· ὡς ἀδελφοὶ ἡμεῖς, ὡ-
 σπῆς ἀνδραγαθῶς, ὥς ἐκ-
 παρὼς ἐκείνης σπῆμεθα, διὰ τὸ
 διακρίνειν ἀπὸ τῆς σαρκαρῆς
 ἡμῶν, ὥς ἡμεῖς σπῆμεθα με-
 θ' ἐκείνης ἐκκλησίας, ὡς ἀποτί-
 θεις σαρκαρῶν ἡμῶν πτωχὸν τὸν
 διὰ τοιαύτην· ὃς ἀδελφώμεθα ἐν
 καμνί, ἀλλ' ὅτι οἱ ἐν ἀντιφύ-
 λῳ ἡμῶν καὶ ἐκκλησίᾳ τῇ αὐτῇ

ἔστω ἡορτὴν ἡορτὴν ὃν ἡ πα-
 ρὴς ὡς τῆς γῆς μένος, ἀλ-
 λὰ καὶ τῷ ἕρην. σήμερον ἐν
 γῇ χαρὰ· σήμερον ἐν ἡέρεσσι
 χαρὰ· εἰ ὃ δὲν ἐν ἀμαρτανῷ
 ἀποφύγετε χαρὰ ὅτι γῆς
 καὶ ἡέρεσιν, πολλὰ μέλλουσιν
 τοῖς εὐαγαρίσι ἀπάτης ἕξαι-
 ραθῆναι τῶν χαρίων τοῦ
 δικαίου, χαρὰ ὅσα ἐν ἡέρε-
 σιν. οὐκ παρὸν ἀγγέλους
 οὐκ χαίρουσιν ἀρχαγγέλους·
 οὐκ τὰ Χερουβίμ καὶ τὰ Σε-
 ραφίμ μετ' ἡμῶν ἡορτῶν τῶν
 παρῶν ἡορτῶν· οὐκ ἐπαυρή-
 νηται τὰς Συνδύλεις, ἀλλὰ
 Συνχαίρουσι τοῖς ἡμετέροις
 ἀγαθοῖς· εἰ ὃ ἡμετέρας ἡ χά-
 ρις ἡ παρὰ τῷ Διόντι, ἀλ-
 λὰ καὶ τῶν καὶ ἐκείνων ἡ πόλις
 καὶ τὰ λαὸν τὰς Συνδύ-
 λεις, αὐτὸς ὁ δεσπότης αὐτῶν
 καὶ ἡμῶν ὡς ἐπαυρήνηται
 Συνπαράξουσιν καὶ τὰ χαρὰ λύ-
 ρουσιν ὡς ἐπαυρήνηται ὁ πα-
 τὴρ, θεοὶ, ἐπεὶ δύμησιν τὸ
 σάχα τῆς μετ' ἡμῶν εὐα-
 σιδερίο, inquit, desideravi hoc pascha manducare vobis-

decere afficiamus: nō enim
 terra tantum, sed & caeli
 est praesens festiuitas. hodie
 gaudium est in terra; hodie
 gaudium in caelo, si enim,
 vno peccatore cōturbo gau-
 dium est in terra & caelo;
 multo magis extorto de dia-
 boli manibus toto orbe ter-
 rarum gaudium erit in cae-
 lo. Nunc exultant angeli:
 nunc laetantur archangeli:
 nunc Cherubim & Sera-
 phim nobiscum hanc cele-
 brant festiuitatem, non il-
 los pudet conferuorum, sed
 nostris bonis nobiscum le-
 uantur: etsi enim nostrum
 est quod à Domino accepti-
 mus donum, commune est
 iansen cū illis voluptas. sed
 quid ego conferui commu-
 mator? ipsum Dominum il-
 lotum ac nostrum, nobis-
 cum celebrare ~~scilicet~~ non
 pudet. at quid ego turpis
 non cum pudere dico? De-

ηγοῦν, ὁ δὲ πένε ἀπὸ τῆς
 τιμῆς ἀλλήλου τιμῶν ἀντιῶ
 ἐλπομένην διδιδίχατο· ἐ-
 πὶ οὗτω δὲ ὁ δὲ τοιοῦτος μία
 τρεῖς τε καὶ τὸ πλεονέει καὶ
 τὸ πένε· καὶ πλεονέει τῆς
 ἑ, ὁ δὲ τῆς τρεῖς πένε πένε
 καὶ πένε καὶ πένε, ὁ
 δὲ ἑλπίαν παρὰ τῆς τι-
 μῆς τῆς πένε πένε διακρί-
 νεται· τίνα γὰρ ἔστιν ἡ χάρις
 καὶ τί βασιλεύς· οὐ πλεονέει
 καὶ πένε· αὐτὸ γὰρ τὸ βα-
 σιλεῖ καὶ τὸ πένε καὶ τὸ πένε
 τιμῶν ἐλπομένην καὶ πένε
 μὴν μία τρεῖς τε καὶ πένε
 τῶν τοιοῦτων τῶν πένε καὶ δι-
 καιοῦ· οὐ τοῖς ἀξιοῦσι
 διακρίνεται καὶ πένε, ἀλλὰ
 τῆς πένε καὶ τῆς πένε
 μὴν τῆς πένε πένε καὶ
 ὁ βασιλεύς καὶ ὁ πένε πένε
 τιμῶν τρεῖς τε καὶ πένε
 τιμῶν μὴν τῆς πένε πένε
 πλεονέει δὲ ὁ πένε καὶ
 πένε πλεονέει πένε. τί δὲ
 πένε; ὅτι ὁ μὲν βασιλεύς
 per ampliori. quid ista? quod Imperator quidem sex-

fruitur; pauper autē à pau-
 pertate prohibetur, nec an-
 tam magnificentiam, pra-
 seferat. hic verò nihil tale
 est: una & diviti & paupe-
 ri mensa est. licet dives sit
 quispiā, nihil adicere mēsa
 potest: licet pauper sit, ni-
 hilo deteriori conditione ob
 paupertatem, quā ad com-
 municationem pertinent,
 erit. divina enim est gra-
 tia. & quid miraris si di-
 viti & pauperi? ipsi enim
 Imperatori & pauperi ad
 elemosynam sedēi una est
 mensa proposita. talia sunt
 dominica dona, non pro
 ratione dignitatem, di-
 stinguē communicationē ra-
 tionem, sed pro conditio-
 ne, voluntaria ac mentis.
 cum eadem fiducia & Im-
 perator & pauper ad hanc
 mensam accedat, cum
 eodem bonore: imò etiam
 per sepe cum honore pau-
 per ampliori. quid ista? quod Imperator quidem sex-

ἀν' μὴ τοίνυν ἀπαιτῶμεν
 τὸ ἱερτεῖον τῶν τῶν τῶν
 καὶ φιλίαν καὶ ἀγάπην ὁ-
 μίως ἀνίστασθαι, καὶ διὰ τὴν
 διασῶντες ἀλλὰ ἀμειψόμεθα
 τῆς διασῶντος τῆς ἀντι-
 εστίας ἀμοιβῇ ἢ ἀέτις πο-
 λυῖα καὶ ἀγαθὰ, καὶ ψυχὴν
 φρον. αὐτῇ ἡ ἱερτὴ καὶ ἀ-
 γάμνεις ὁ χερματὸν διπύ.
 ἡ δὲ διασῶντες, ἀλλὰ ἀμειψο-
 μέσθαι καὶ διανόας ἀέτις
 τοιαῦτα ὅς ἐστιν αὐτὰ τὰ ὅ-
 ρια ἡ δὲ συμπαροῦν ἐστὶν
 δευτερεύουσι, ἀλλὰ ἀντι-
 στείον λογίον, εὐχαὶ πα-
 τέρων, εὐλογίαι ἱερῶν, ὁ-
 μίαια, καὶ εὐχὰν καὶ συμ-
 φωνία, σπουδαίαν τὰ δι-
 ον, σπουδαίαν ὁ μέγας,
 ἱερτάσμεν τὸ ἱερτεῖον τῶν
 τῶν τῶν μεγίστων καὶ λαμ-
 φέρων, ὅς ἔστιν ὁ κύριος
 ἀέτις γὰρ ὁ κύριος, καὶ τὸ
 ρικμείον ἐν τῷ ὀνόματι
 οὐν αὐτὸς μὲν ἀέτις, τὸ δι-
 νάτω τὰ διπλά διαβήσας
 terratum. ipse siquidem destruxit mortis vincula resur-

fix. Neigitur ebrietate se-
 stinitatem istam debone-
 stemus: & domites & pau-
 peres pariter honorauit, &
 seruos, & dominos: sed ob
 hanc erga nos beneuolen-
 tiam dominum remunerere
 mur: optima potest esse re-
 muneratio conuersatio mun-
 da & mens sobria. Hoc se-
 stinitas & panegyricus con-
 uentus nō pecuniam indiget
 neq. sumptibus. sed volun-
 tate ac mēte optima. tales
 enim hic proflans merces:
 nihil corporeum hic vendi-
 tur, sed diuinorum auditis
 oloquiorū, preces patrum,
 benedictiones sacerdotum,
 concordia & pax & con-
 sensus, spiritualia dona,
 spirituale pretium. sstini-
 tatem hanc maximam co-
 lebimus & illustrem, in
 qua Dominum surrexis,
 resurrexis enim Dominus
 secumq. suscitauit orbem

rexit peccauit Adamus & mortuus est: at non peccauit Christus, & est mortuus. nouum est hoc & admirabile: ille peccauit, & mortuus est: hic non peccauit & est mortuus. quid ista? quid is qui peccauit & mortuus est, eius opera qui non peccauit quidem, mortuus est autem, mortis nexu posita cadere: Ita fit & in peccatis, sepemurro debet gsum, & eum non habens vnde soluat, in vinculis detinetur. alius qui non debet sed habet vnde soluat, cum, qui obnoxius est, liberare solet: sic & euenit in Adamo. debebat Adamus, à diabolo detinebatur, sed vnde solueres nū habebat: non debebat Christus, nec à diabolo detinebatur, sed debuit: poterat numerare: mortem persolui pro eo, qui à diabolo detinebatur, vt illum exlueret. Vides

[illegible]

ἡς ἀναστάσεως τὸ καλὸν ἐπι-
μαρτυρεῖ· διὰ τοῦτο ἀπεκρίναμεν
ἡμεῖς θάνατον· ἵνα οὖν δι-
απάλῃ τὸ σαρκοπλήθυνμα πάλιν
ἀνάστασιν. αὐτὸς ἀπὸ τοῦ ἀ-
πέθανον θάνατον· διὰ τοῦτο
καὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου ἀνάστασιν.
πῶς ἰσχυρότερος ἀπέθανον ὁ
Ἀδὰμ καὶ τῶ σῶματι, καὶ τῇ
ψυχῇ ἀπέθανον τῇ ἀμαρτίᾳ
καὶ τῇ φύσει· ὅτι ἐν ἡμέρᾳ ὁ ἁ-
γίου πνεύματος τὸ ἔργον, συνεκ-
κρίθησαν οὗτοι· ὅτι μὴ ἐκ τοῦ
ὅτι ἡμεῖς ἀπέθανον, ἀλλὰ
τῇ ἀμαρτίᾳ ἀπέθανον· ἐκ τού-
του ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς
ἐστὶν ὁ θάνατος τῷ σώματι·
ὅτι πᾶς δὲ ἀνθρώπος ὅταν θά-
ναι τὴν ψυχὴν, μὴ σώσει τὴν
ψυχὴν ἀποδοθήσκειν, ἀλλά
θάναι τὴν ψυχὴν ἀμαρτίᾳ καὶ κήλῃ.
διὰ τοῦτο ἡ Χρὶςτος φησὶ, μὴ
φοβεῖσθε τὸν θάνατον, ἀλλὰ
τὸν ὁ ὁ Θεὸς ἵνα μὴ ἀποκτείνῃ
τὸ σῶμα, πλὴν ὅτι ψυ-
χὴν μὴ διασώζουσιν ἀποκτείνου-
σαι· φοβεῖσθε δὲ μόνον τὸν
Θεὸν, ὁ ὁ Θεὸς καὶ ψυχὴν καὶ

preclara resurrectionis ef-
fecta? Nos duplici mortis
mortui eramus, duplicem
itaque resurrectionem, expe-
ctemus. ipse simplici mor-
tuo est mortis, propterea sim-
plici quoque resurrectione
resurrexit. Quid hoc sibi
voluit? mortuum, inquit, est
Adamus & corpore & a-
nima: mortuum est peccato
& natura. In quocumque die
comederit de ligno, morte
moriemini. Atqui non ea-
dem die mortuum est, sed pec-
cato est mortuum, illa morte
est anima, hac mors est cor-
poris. Sed cum audieris mor-
tem esse animam, noli mortem
animam arbitrari? est et
animam immortalam: verum a-
nimam mors est peccatum
& poena. propterea ait
Christus. Nolite timere eos
qui occidunt corpus, ani-
mam autem non possunt
occidere: sed potius timeo
eum, qui potest & animam &

corpus perdere in gehennā.
 quod autem est perditum
 subsistit quidem, sed aciem
 oculorum eius, qui perdi-
 dit, fugit. Verūm quod di-
 ceste occiperam, duplex in
 nobis mori est; quapropter
 & duplicem fieri in nobis
 resurrectionem oportet. in
 Christo simplex mori fuit,
 nō enim Christus peccauit:
 sed ipsa mori simplex pro-
 pter nos est suscepta: non e-
 nim mortem debuit illi.
 neque enim reus erat pecca-
 ti, quocirca nec mortuū. p-
 pterea ille quidem resurre-
 ctione simplici à morte re-
 surrexit; nos autē, qui du-
 plici morte mortui sumus,
 duplici quoque resurrectione
 resurgimus. vna quidē an-
 te resurrectionem, quā est à
 peccato: consepulti enim
 sumus ipsi in baptismo &
 consurreximus cū ipso per
 baptismū. vna hac resur-
 rectio est liberatio à peccato;

σῶμα ἀπολλέσθαι ἐν γένητι· τὸ
 ὃ ἀπολλόμενον ἐφίσταται μὴ,
 ἔγω δὲ τῆς ὕψους τοῦ ἀπολλέ-
 σαι τὸν ἕνα· ἀλλὰ ἐκ τῶν ἰλα-
 ρῶν, ἃς ὁ μὲν διπλῶς ἐδά-
 σκατο· ὁ ἕτερος οὐ τὴν ἀνάστασιν
 διπλῶν· ἡμεῖς δὲ οὕτως ὅτι τὸ
 Χριστῷ ἀπλῶς ἐδάσκατο· ὁ
 γὰρ ὁ μὲν Χριστὸς ἀλλὰ
 καὶ ἀλλοῖς ὁ ἀπλῶς ἐδάσκατο·
 δὲ ἡμεῖς. ὁ γὰρ ἀφ' οὗ καὶ τὸν
 δάσκατον ἐκάλετο· ὁ γὰρ ὡς
 ἐκ τῶν ἰλαρῶν ἀμαρτίων· διὰ τὸ
 δὲ δάσκατον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε
 μὴ ἀλλοῖς τὴν ἀνάστασιν τὴν
 ἀπὸ τοῦ ἀπλῶς δάσκατον ἡμεῖς
 δὲ διπλῶς ἀναστῆναι διὰ
 τῶν, διπλῶν καὶ τὴν ἀνά-
 σταν ἀναστῆναι· μὴ καὶ
 ἀλλοῖς τὴν τὴν ἀπὸ τοῦ
 ἀμαρτίας. Ὁμοίως γὰρ
 ἀπὸ ἐκ τῶν βαπτισμάτων, καὶ
 ἀναστῆναι ἀπὸ διὰ τοῦ
 βαπτισματος· μία αὖτις ἀ-
 νάστασις ἀπὸ ἀλλοῦ ἀμαρ-
 τημάτων· οὐκ ἔστι δὲ ἀνά-
 σταν ἐν τῷ σώματι· ἰδούκα
 τὴν

τὴν μείζονα, περισθένει καὶ
 τὴν ἐλάττωσαν ἀντιγὰρ πο-
 λὺν μείζον ἐκείνης· πάλιν γὰρ
 μείζον ἁμαρτιῶν ἀπαλλα-
 γῶσαι, ἢ πῶμα ἰδὲν ἀνίστα-
 μενος διὰ τὸ τοῦτο πιστὸν τὸ σῶ-
 μα, ἐπὶ τοῦ ἁμαρτωιοῦ ἔχειν εἰ
 ἀρχὴ τῶ πνεύματος ἢ ἁμαρτίας,
 ἀρχὴ δ' ἀνάστασις ἢ ἀπαλ-
 λαγῶσαι τῆς ἁμαρτίας, ἀνά-
 σταμεν λοιπὸν τὴν μείζονα
 ἀνάστασιν, τὴν χαλαστὴν θά-
 νατον τῆς ἁμαρτίας ριζαν-
 τος καὶ ὑποδυστήμονος τὸ πά-
 λιν ἡμῶν· μὴ τοίνυν ὑ-
 πὲρ τῆς ἐλάττωσιν ἀπεχο-
 μέσθωμεν· πᾶσι τῶν καὶ ὑμεῖς
 πάλιν τῶ ἀνάστασιν ἀνίστα-
 μεν, ὅτι ἐκαστὸς ἡμῶν καὶ εἰ
 τὴν τῶ βαπτισματι· δι' οὗ
 ἐστίμεν ἡμεῖς ὡς θύρας τῆ
 κλάσιν τῶν ἁμαρτιῶν. περὶ τῆς
 χρίσεως ὁ Χριστὸς ἡμεῖς ὡς
 ἀλλ' ἀντὶ τῆς παλαιότητος
 κατὰ καὶ ὅτοι περὶ τῆς χρίσεως
 ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας κατέχευ-
 το ἀλλὰ ὡς ἀνάστασιν· ἐστί-
 μεν οὖν καὶ ἀπὸ τῆς, καὶ

corpore, dedis maiorem;
 expecta etiam minorem: hac
 enim multò maior est illa:
 multò enim maior est à pec-
 catis liberari, quàm corpus
 resurgere intueri. Propterea
 cecidit corpus, quia pecca-
 vit. figitur principium ca-
 dendi est peccatum, prin-
 cipium resurgendi est à pec-
 cato liberari: resurreximus
 deinceps resurrectionis ma-
 iori, ab ista gravi morte
 peccati, & veteri exuita ve-
 ste: ne igitur de minori de-
 spectemus. Hac & nos iam
 resurrectione, resurrexi-
 mus, quando baptizati
 fuimus, atque hi qui be-
 ti vespere baptismate digni
 habiti sunt, hi agni pra-
 clavi, nudius tertius cruci-
 fixus est Christus, sed no-
 de praeiterita resurrexit:
 & hi nudius tertius à pec-
 cato detinebantur, sed si-
 mul cum eo resurrexerunt.
 ille corpore nostrum est &

vniuersum: descendit Dominus
 angelorum in Iordanem,
 & aquam mouit, atq; vni-
 uersum terrarum orbem sa-
 nctificauit. Propterea illic qui-
 dem u, qui post primum se-
 cundum descendens, uini-
 me sanabatur; Iudaei quip-
 pe gratia data erat infir-
 mitati. egenu: hic uero post pri-
 mum secundum, post secun-
 dum tertium, post tertium
 quatuor: licet decem, licet
 viginti, licet decies mille.
 licet vniuersum orbem ter-
 rarum immiseris in pisci-
 nam, non consumitur gra-
 tia, non exhauritur do-
 num, non latices inquie-
 nantur, nouus purgatio-
 nis modus: non enim est
 corporalis, nam in coe-
 portibus quidem, quo plu-
 res abluuntur, eo maio-
 res sunt latices contra-
 hunt: hic uero, quod plures
 abluunt, eo puriores eua-
 dunt. Vides magnitudinem

χρηστότης ἐκπλῆσαι ὁ τοῦ
 ἀγγέλων διακόντος εἰς τὴν
 Ἰορδάνην, καὶ ἐκτρέφει τὴν
 ὕδωρ, καὶ πᾶν οὐρανίου ἔ-
 πασαν ἡδυσχεύουσα διὰ τοῦ-
 το καὶ μετὰ τοῦ πρώ-
 τος ὁ δεύτερος ἐκπλῆσαι ὁ
 ἡδυσχεύουσα: Ἰουδαίους γὰρ
 ἡδυσχεύει ἡ χάρις τοῦ ἀδελ-
 φίου, τοῦ ἀρχιερέως ἐκπλῆσαι
 δὲ μετὰ τοῦ πρώτου ὁ δεύτε-
 ρος, μετὰ τοῦ δεύτερου ὁ
 τρίτος, μετὰ τοῦ τρίτου ὁ
 τέταρτος, καὶ ὅτι καὶ οἱ ἄλ-
 λους, καὶ ἡσπέρους, καὶ μενέ-
 ους, καὶ πᾶν οὐρανίου ἔ-
 πασαν ἐμβόλους εἰς τὴν κο-
 λυμβήσραν, ὅτι ἀτάλαστα
 ἡ χάρις ὁ ἀπαράστα ἡ δι-
 στα ὁ ἰσχυρὸς τὰ ἔσχατα.
 αὐτὸς ἐκπλῆσαι τὸν πᾶν. ὁ
 γὰρ ἐπὶ σωματικῶς: ὅτι με-
 γεῖ τῶν σωματικῶν ἵστας πλεί-
 οντας ἀπαλάττω τὰ ἔσχατα,
 πλείονα τὴν καλὴν ἀρχή-
 των ἐκπλῆσαι δὲ ὅσον πλείονας
 πλείονας, τοσούτον ἐκπλῆσαι
 τίς ἵστας. ἵστας μέγας

δίσκῳ ὅνα ὁ διάβολος ἰδὼν
 ἐκ ὡσπερ, ἐκ τῶν ὁσίων
 τοσούτους ὁρῶν πῶς εἶσι, εἰ-
 πὶ μοι; ἐξ ὧν ἴσθης τὸ θηελ-
 ει, ἀλλὰ μὴ φοβῆσαι μέλλο-
 να δυνάμειν ἔλαβες, μάχαι-
 ρον ἡκουσμένον ὁκείνην κλέ-
 πστον τὸν ἔργον. διὰ τῆτο ὁ
 διὰς ἀπακλὴν αὐτὸν ἀγνο-
 οῦσαι ἡγοῦσθαι, ἵνα διὰ τῆς
 πείρας αὐτῆς μάθῃς τῆς
 ἰσχύος τῆς οὗς δυνάμειν καὶ
 ἐκδύπτερ παύσει τείλει ἀει-
 σθε πῶνα ἑμπῶντα ἐκταρρυ-
 εσμένον ἀδελφῶν ἡμῶν
 μένον λαβὼν, κλέψας, γυμ-
 νάσεις, εἰς ἐνσπῆλαιαν ἀγα-
 γῶν ἐκ ἀβύσσου ἡπαχάζειν
 λοιπὸν ἀλλ' εἰς τῆς ἀγῶναις
 ἡπαύει καὶ λαλῶν, ἵνα αὐτὸς
 διδάξῃ διὰ τῆς πείρας τοῦ
 ἐκδύπτεν αὐτὸν δυνάμειν ὁ-
 τὶ καὶ ὁ Χριστὸς ἐπιτίσκειν ἡ-
 δύνῃτο μὲν γὰρ ἐκδύπτεν ἐκ τῆ
 μίσεως λαβὼν ἀλλ' ἵνα οὐ μά-
 θῃς τῆς χαρίδος πῶς ἡγο-
 ρησῶν, τῆς συνδύματι καὶ δι-
 νάμειν τὸ μέλλειν, ὡς ἔλα-

diso vidisset minimè tulit,
 cum tam multos videat in
 celo, dic quæso quid fecerit?
 exasperasti belluam, sed noli
 timere; maiorem gratiam
 accepisti, gladium exacu-
 tum; illo punge serpentem.
 Idcirco illum Denu aduer-
 sum te exasperati permisi-
 sic, ut virium tuarum po-
 tentiam ipso experimento
 cognoscas. Et quemadmo-
 dum cum optimus palastra
 magister squalidum quem-
 piam, enervatum atble-
 tam, ac despectum accepo-
 rit, ubi eum victum iustru-
 xerit, exercuerit, corpora-
 lentum reddiderit, ocellus
 deinceps non finit, verum
 in cereamina iubet descen-
 dere: ut enim doceat expe-
 rientia, quantum ipso tro-
 bur indiderit: ita Christus
 etiam fecit, poterat signi-
 dem inimicum e medio tol-
 lere sed ut gravi excellen-
 tia, ac virtutis spirituali,

perfruemur, quæ reposita
sunt in qui diligunt illum.
Quæ nobis omnibus conse-
qui detur gratia & beni-
gnitate Domini nostri Je-
su Christi, cum quo Patri
& Spiritui sancto gloria
& adoratio in secu-
la seculorum.

Amen.

ἀπολαύσμεν τῶν ἀποκει-
μένων τοῖς ἀγαπῶσι αὐτὸν
ὅτι ᾔσκητο πάσης ἡμῶν ἰ-
σχυρῆς χάριτος καὶ φιλα-
δελφίας τῆ καλῆς ἡμῶν Ιη-
σοῦ Χριστοῦ, μετὰ τῷ πατρὶ
καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι δόξα
καὶ προσκύνησις, οἷς τοῖς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

τῷ κυρίῳ

Eiusdem

IOANNOΥ

S. IOANNIS

CHRYSOStOMI

τῷ χρυσοστόμῳ

Εἰς τὸ ἅγιον καὶ σω-
τήριον βάπτισμα τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
καὶ ὡς τὸς ὑποταμπάνομά-
νους τῶν θείων συνάξεων, καὶ
ὡς τὸν ἀναξίως κοινωνοῦν-
τος, καὶ ὅτι οἱ ἀτέλειστοι κα-
ταλιμπάνοντες τὴν θείαν
ἀφύργισιν, καὶ ὡς τὴν ἁλο-
ταίαν ἐκέρχεται,
τὴν ἰούσαν μινύττω,
λόγῳ.

ΠΑΡΕΣ ὑμῖς ἐν ἐνδυ-
μῳ τῇμεν, ἐγὼ δὲ ἐν
ἐσθήτῳ μόνῳ ὕπαιρδεις τὸ
πάλαιον ἀπίδα τοῦτο τὸ
πνεύματικόν, καὶ τὴν ἀπει-
ρον τῆς δικαιοσύνης θεόδο-
μαι πλουτοῦ, ὅτι λογί-
μαι ὅτι τῆς ἰοφῆς περιλθί-
ας καὶ τὸ πλάτος ἡμῖν τῆτο

De sancto et sa-

lutari baptismo Sal-

uatoris nostri Iesu Christi,

et aduersus eos qui admi-

nis absumi offendi, de quibus iis

qui indigne communicant,

et si y qui dissipationem fil-

lemnia imperfecta dixerunt.

quunt, atq; ante postremam

orationem egrediuntur,

Iudam imitentur,

orantes.

Interprete FRONTO

DUCASO SOCIET. III V

Presbytero.

OMNES vos in lati-

tia hodie, ego vero in

dolore sum solus. Nam

cum in hoc spirituale pe-

lagus oculos meos con-

uerto et immensas Eccle-

sia diuitias contemplan-

do, ac deinde percipiendo fore, ut,

cum primum festiuitas

ista praterierit, multitudo
vatum ista refiliat ac disce-
dat, crucior & animi do-
loro angor: quidd, eum tam
multos liberos pepererit Ec-
clesia, non illi itidem in
singula collectu, sed in seculo
solummodo frus possit. Quan-
ta quæso illi spiritali ex-
ultatio foret, quanti gaudi-
um, quanta Des gloria,
quanta utilitas animarū,
si collata cuiusque tempo-
re sic repleta Ecclesia septe-
cerneretur? Iam verò nau-
ta quidem ac gubernatores
omnia efficiunt, ut pelagus
emenit tandem ad portum
perueniant: nos contra in
medio mari fluctuare con-
tendimus, dum secularium
negotiorum procellis sem-
per obuiumur, atq; in foris
& tribunalibus iudicium
iactamur; hic autem semel
aut iterum, vix toto anno
comparemus. An verò igno-
ratu, ut in mari portu, sic

πάλιν ἀπὸ πλοῦτος ἀχρη-
στῷ, δύνανται καὶ ἐλευθέραι
πλοῦ φορτὴν ὅτι τοιαῦτα τι-
καῖον τῆς ἀπὸ ἐκκλησίας, ἡ
καθ' ἑκάστην ὥραν ἀπὸ-
λαύειν αἰσθῆναι δύναται, ἀλλ'
ἐν ἑσπέρῃ μόνον. αὐτὸν γὰρ ὁ
γαλλίαμα πνευματικόν,
αἰσθῆναι χαρὰς, αἰσθῆναι δόξα θεοῦ,
αἰσθῆναι φορτὴν ὁρίσασθαι, οἱ καθ'
ἑκάστην ὥραν ὅτι αὐτὸν πνευ-
ματικὸς ζωοποιῶν τῆς ἐκ-
κλησίας τῆς ἐκκλησίας, νῦν
δὲ ταῦτα μὲν καὶ καθ' ἑσπέρην
πάντα ποιῶσιν ὅπως τὸ πλο-
ύτος διαφράσεται, καὶ πρὸς
τὸν λιμένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἡ-
μῶν καὶ διὰ πάντων πλοῦ-
τος οὐκ ἔστιν ἐπινοούμενον.
ἐν τῷ τῶν βιωτικῶν πλοῦ-
ματων τελευταῖς ὁ ζωοποι-
οῦντάς, καὶ ἐν τῷ ἀγ-
γῆς καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ
ἐπιφάνει ἐν ταῦτα ὅτι ἀπα-
ρτὸς διδασκὴν μὲν τῷ πλο-
ύτι ἀπαρτῶντες ἐν αὐτῷ. ὁ
ἀγνοεῖ ὅτι ἐν ταῦτα πλοῦ-
τος ἐν πλοῦτι, ὅπως τὸ
ἐκκλη-

ἐκκλησίας ἐν ταῖς πόλεσιν
ἐπέβη· ὁ Δεὸς ἵνα ἀπὸ τῆς
ἐλπίδος τῶν βιωτικῶν θυγέ-
ται ἡ καρδιά· καὶ ταφέντων
τῶν καλῶν ἀπολαύσονται,
ὥς ὅτι καμάτων ὄζειν ἐν ταῖς
δαδίσαις τελευτήσας, ἢ λυ-
σθῶν ὀπιθρομαι, ἢ κακῶν
ἐπιδοῦν, ἢ πτωμάτων βίαις, ἢ
θυμῶν ὀνυχισμοῖς λαμβάνει
ὅτι ἀπείρω τῶν ἀπὸ
λαχρίων, λαμβάνει ὅτι
λαχρίων πτωμάτων. καὶ τοῖς
λαχρίων μαρτυρίαι ὑμῶν·
εἰ γὰρ τῶν ὑμῶν τὸ συναινεῖν
ἀπολύειν ἐν, πολλὰ ἐν-
δον ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν· ἢ
δομῶν παρενοχλῶν, ἢ ἐπι-
θυμῶν φλέγει, ἢ βασανία
πικρῶν, ἢ ἀπὸ τῶν θυμῶν, ἢ κα-
ρτερίας ἔχει διαφείδει·
ἀλλὰ πάντα ταῦτα κατὰ
ἐκκλησίας τὰ θεῖα· καὶ ὁ πο-
θέας πρὸς ἐκκλησίας τῶν
θεῶν γραφῶν ἀκατέστη
διὰ τῆς ἐκκλησίας ἀκατέστη
τῶν ὑμῶν ἐκκλησίας, καὶ κα-
τελευτήσας περ αὐτῶν singulorum in animā penetravit. &

Eccelesias Deum in vrbibus
excessisse: ut a tumultuum
seculariū cuius hinc huc con-
fugientes in tranquillitate po-
tuerint? Non enim fluctu-
um, hic est resomidanda
tempestas, non latronum
incursiones, nō eruptiones
pradonum, non ventorum
impetus, nō insidia bellua-
rum: portus enim est ab his
omnibus immuns ac liber,
portus est spiritualis ani-
matus. Atque eorum quæ
dixi vosmetipsi mihi testes
estis, si quis enim vestrum
conscientiam suā reuolue-
rit, multam intus reperiet
tranquillitatem. non ita
negotium facit, non cu-
piditas inflamat, non in-
vidia labefacit, non inflat
arrogantia, nō inanis gloria
amot corripit: sed coeetia
sunt omnia bella, cum pri-
mū, quasi quiddā diuinum
carmen, sacrum auditio

cum cōtempnus fuerit col-
lectas pecunias dissipare, i
quod & Iudei minitando
dicebat, quoniam sollicitu-
dinem templi omnem ab-
dicabant: Intulisti ea in
domos vestras, & exussasti
ea, dicit Dominus. Quid
enim quæso ex iis qua ne-
cessaria sunt, te poterimus
docere, cum semel aue ite-
ram annis singulis ad nos
venientes, de anima nimi-
rum, de corpore, de immor-
talitate, de regno celorum,
de penâ, de gehenna, de
Dei longanimitate, de in-
dulgentia, de penitentia,
de baptismo, de remissione
peccatorum, de fessu mundi-
cæ superioris tui inferioris
creaturæ, de hominū natu-
ra, de angelis, de improbi-
tate demonum, de diaboli
fratribus, de moribus, de
dogmatibus, de recta fide,
de corruptis heresibus? Ista

καταφρονέimus & καὶ συνα-
βήτα καὶ οὐ γινώσκουσι. ὡς περ
ὅτι καὶ Ἰουδαῖοι ἀπειλοῦν ἱ-
λάσθαι ἐπειδὴ τῆς πλείστης
ἐκείνη κατεφρόνουν ὁπρὸς τοὺς
ἀνθρώπους, καὶ οὐκ ἐβούλοντο
αὐτὰ, λέγοντες ὅτι οὐδὲν ἔστι
πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διδάσκειν. ἀ-
ναγκάζουσιν δὲ ὁμιλοῦντα ἡ-
μεῖς τὴν ἐκείνων ἢ δοῦναι περὶ
τοῦ ἡμῶν φαιδρῶτος, καὶ ἐν
ψυχῇ, καὶ ἐν σώματι, καὶ ἐν
ἐκείνῳ αἰῶνι, καὶ ἐν βίᾳ τοῦ
αἰῶνος, καὶ ἐν κολάσει, καὶ ἐν
ἐκείνῳ κόσμῳ, καὶ ἐν μακρο-
θυμίᾳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν συγγνώ-
μῃ, καὶ ἐν μετανοίᾳ, καὶ ἐν
βαπτισμῷ, καὶ ἐν ἀμάρ-
τηματι ἀφέσεως, καὶ ἐν τῇ
κτίσει τοῦ κόσμου, καὶ ἐν τῇ
ἐκείνῃ, καὶ ἐν ἀνθρώπων φύ-
σει, καὶ ἐν ἀγγέλοις, καὶ ἐν
τῇ τῶν δαιμόνων ἐκκαρδί-
ᾳ, καὶ ἐν τῇ μαδεδονίᾳ τοῦ
διαβόλου, καὶ ἐν πολιτείᾳ,
καὶ ἐν δογματί, καὶ ἐν τῇ
ἐκείνῃ πίστει, καὶ ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν αἰρέσεων, ταῦτα

μή καὶ πολλὰ πλείονα τέ-
τοις τὸν Χριστιανὸν εἰδέναι
καὶ τὴν τῶν πάντων ὑπε-
ρίσταναι λόγον τοῖς ἡρώδοσι·
ὑμεῖς δὲ εἰδὲ τὸ πολλὸν
τῶν ἡρώδων διωκόντων μέ-
γας, ὅτι καὶ ἐν τοῦτον καὶ τῶ-
το παρέρχεται καταζόνοισι, καὶ
διὰ Κυριότητος ἡρωδῆς ὁ δὲ
ἐν ἀνάστασι ψυχῆς ἀνακτὴς
καὶ ὁ καὶ ἐκείνου Κυριότη-
τος ἐν τοῦτον πρὸς ἀπαρτίων δι-
ωκόντων μετὰ ἀκριβοῦς ἀπαρ-
τα ταῦτα καταζόνοισι, εἰς ἡμέ-
ρας πολλὰς τῶν ἐν τοῦτον
παρέρχεται καὶ ὑμεῖς, καὶ μέ-
λονται ἀπὸς παρέρχεται διδόναι
τοῖς τῶν τῶν ἡρώδων ὑπερίσταναι,
ὅτι ἀνὰ ἡρώδων καὶ τῶν οἰκίαν
αὐτοῖς τῶν ὑμετέρων ἀνα-
λιν ποιῶντες καὶ ἀνακτὴς καὶ ἀνα-
κτὴς καὶ τῶν οἰκίαν καὶ τῶν
ἀλλοῦ ἀπαρτίων αὐτοῖς παρέρ-
χεται ἀνακτὴς διακονίαν, τῶ
διδόναι καὶ ὑπερίσταναι
ἀπαρτίων ἀπὸς τῶν οἰκίαν
ἐν τοῦτον πρὸς ὑμετέρων.

magistro habitum mittitis, ac ne domum vestram a-
deant

siquidem ac multò plura
nasse Christianum oportet,
horumq; omnium red-
derationem illi, qui sci-
fidentur, vos verò nemi-
nam quidem horum te-
nere partem poterit, si se-
mel hic, idq; persunctorè
conueniat, nec tam pro-
pter anima pietatè, quàm
propter consuetudinem
sollemnitatù, nam etiam si
vel quotiescumque sit col-
lecta quis interfuit, bene cū
eo actum fuerit si de omni-
bus istis exactè potuerit e-
rudiri. Seruos habetis mul-
ti qui hic adestis, & filior;
cumq; illor artium magi-
strum in disciplinam trade-
re vultis, quos elegerit, v-
estram illis adiungi in-
gressu interdictis semel v-
bi sitagulam vestem, ciba-
ria omnemque aliam su-
pelledilem & apparatus

deant

deant prohibetur: ut, dum
 ibi continuò versantur, fa-
 cilius artem ediscant, nec
 vlla sollicitudine studium
 illorum & occupatio inter-
 pellatur. iam verò cum non
 vulgaris ars quedam, sed
 omnium maxima vobis sit
 edificanda, quo pacto Deo
 placendum sit, & cele-
 stia bona consequenda; per-
 functoriè vos id perficere
 posse censeo? quanta hoc
 quæso est dementia? Nam
 disciplinam esse hoc nego-
 tium, quod multam exigit
 attentionem, ex his cogno-
 scite. Discite, inquit, amo-
 quia mihi sum & humilis
 corde, & rursus Propheta,
 Venite filij, audite me: ti-
 morem Domini docebo vos,
 & iterum, Vacate & vide-
 te quoniam ego sum Deus:
 itaq; multa opus est vaca-
 tione illi qui hanc morum
 disciplinam & philosophiam sibi voluerit comparare.
 Verum enim verò ne tempus omne in eorum reprehen-
 sione

ἵνα ἡ ἀντιθέσις οὐκ ἀπαραι-
 τήν διδασκαλίαν ἀπαραίτη-
 ταν ἐργάσται, μηδὲ μὴ
 φρονήσῃ τὸ πᾶν ὁλόω δια-
 κορυβόσας· οὗτο δὲ ἡ τήρησις
 τῶν τυγχόντων, ἀλλὰ τὸ σκε-
 πῶν μείζονα μαθήματα μὴ-
 λοντες, πῶς ἀρίστου θεοῦ δι-
 καί τῶν ἀρετῶν ἐκτελεσθῶν,
 περὶ ἧτος ἡγεῖται διδάσκει
 τῶτο κατορθῶν; καὶ σήμε-
 ρότο ἀκούετε; ἐπὶ γὰρ μάλλον
 τὸ πρῶτον ἔστι πολλὴς δι-
 καιοσύνη τῶν σκεπτόμενων, ἀκούετε
 τί φησι, μάλατι ἀπὸ ἡμῶν ὅτι
 περὶ ἧτος ὅμι. καὶ περὶ τού-
 τῃ ἐργάσθαι καὶ σάλαι ὁ σκε-
 πόμενος δοῦναι τὰ κατὰ ἀκούου-
 τέ μου φέρον κυρίως διδάξαι
 ὑμᾶς καὶ σάλαι, χαλᾶσθαι
 ἐν γὰρ τῷ, ἐπὶ ἡμῶν οὐδὲ
 ὡς χαλᾶς πολλὰς χρεῖαι τῷ
 μάλλοντι ταύτης ἀπολαύ-
 σασθαι τῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ
 γὰρ ἵνα μὴ τὸν χρόνον ἀπα-
 ταίς ἐν ὁλοκλημῇ τῶν ἀπα-
 λειμένων

Et in consummatione se-
culi cum splendore & glo-
ria est euentura. At de ve-
traz, illarum Paulum ho-
die Iſſo differentem audi-
ſſi, atque in hac verba de
praſenti quidem loquen-
tem. Apparuit gratia Dei
ſalutaris omnibus homini-
bus erudiens uos ut abne-
gantes impietatem & ſe-
cularia deſideria ſubridi-
ſſe & hic viuamus in hac
ſeculo; de futura uero, Ex-
pectantes beatam ſpem &
aduentum, (ſiue appariti-
onem) gloria magni Dei
& Saluatoris noſtri Ieſu
Chriſti. Et uero propheta
de illa ipſiſ ſe diſſit, Sol con-
uerteretur in tenebras &
Luna in ſanguinem, an-
tequam ueniat dies Domi-
ni magnus & illuſtri. At
enim qui ſit, ut nō ea dies,
quonatus eſt. Epiphania
& apparitio appellatūr,
ſed ea quae baptizatus eſt?

χι, καὶ τὸν ὑπετάλασαν αὐ-
 τὸν δέξας ἡγουμένη. καὶ οὕ-
 τως ἐκείνη ἀπὸ τῆς ἀπορίας ἐ-
 μείσθη Παύλῳ τὸν διαλα-
 μένῳ λέγοντ' ὅτι· οὐκ ἔστι
 καὶ τῆς παρήτης. ἐπεὶ οὖν
 ἡ τῷ Θεῷ χάρις ἡ συνείδησις
 ἠκούσθη ἀνθρώπων· οὐκ ἔστι
 αὐτῇ ἡμῶς ἡ ἀποκατάστασις
 τῶν ἀπολείπων, καὶ τὰς καρμ-
 χὰς ὁποῦμαι πενήτας καὶ
 διχραίς καὶ ἐνυπνίοις ζήτοι-
 μεν ἐν τῇ πόλει αὐτῇ· ὥστε δι-
 τὴς μελέτης, περὶ τῆς χάρι-
 ος τῶν μακαρίων ἐπὶ τοῦ καὶ
 ὁμοαποστόλου τῆς δέξας τὸν μα-
 γάλῳ Θεῷ καὶ σωτῆρι· ἡ-
 μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ ὁ πε-
 ρὶ τῆς δι' αὐτὴν ἀντὶ τῆς ἐκεί-
 νης ἐλαφύς ὢντος, ὁ ἅλλος με-
 πεφραστός τις πρὸς αὐτὸν, καὶ
 ἡ σιλήνῳ ὡς ἄλλῳ, πρὸς ἑλ-
 λῶν τῶν ἡμεῶν καὶ ἐν τῶν
 μαγάλῳ καὶ ὁμοαποστόλῳ. ἄλ-
 λα τίς τῶν ἱκανῶν καὶ ἡ χάρις
 καὶ ἡ ἐν τῇ πόλει, ἀλλ' ἡ ἡμέ-
 ρα καὶ ἡ ἐκείνη, ὅτι καὶ ὁ
 νυνὶ λέγεται· ὅτι τῇ γὰρ ὡς
 ἡ ἡμέρα

ἡμέρῃ καὶ τῷ ἱεραποστολῇ
καὶ τῷ τῶν ὁσίων ἡρώων
φύσιν. διὰ τοῦτο καὶ μαρ-
τυρῶν κατὰ τὸ ἱερὸν ταῦτον
ἀπαυγῆς ὁριζήσονται αἰ-
καλὰ τὰ ῥάματα ἀποτίθεν·
καὶ εἰς ἐκινυτὸν ἐλθὼν κερ-
φολατῆρον, ὅτε δὲ σήμερον
ἀμαρτιῶν τῶν ὁσίων
καὶ τῶν μαρτύρων γίνεται ἐναγῆς
ἡ ἀπερὶ τῆς μαντικῆς τῆς τῶν
ὁσίων ἐκείνων φύσεως τῆς
μᾶλλον ἢ χροῦ, ἀλλ' εἰς ἐκινυ-
τὸν ἐλθὼν καὶ δὲ τὴν τε εἰ-
ρηλατικὴν ἐπὶ τὸ σήμερον ἀν-
ταρξάμενος ἀπαυγῆς καὶ νεαρῆς
μάντικῆς, καὶ τοῦτον καὶ
τοῦς ἀπὸ τῶν πονηρῶν
ἐξαρτῶν τῶν ὁσίων ἀμυ-
λαμένους. πρὸς οὗτον ἐνικαν αὐτὸν
ὁσφάγια ἀβρῶν, ἐπειδὴ
ὅχι ἐπὶ ἐπὶ τῇ, τότε πᾶσι
ἡμῖν τοῦ κατὰ ἡλίου· ἀλλ' ὅτε
ἱεραποστολῇ· μᾶλλον γὰρ ταῦ-
τος ἡρώων τῆς ἡμέρας τοῖς
πολλοῖς, καὶ ἐπὶ ἡρώων ἀν-
τὶς οἱ πολλοὶ καὶ ἐκ ὁσίων
diebus vulgo erat ignotus. Nā in cognitū eum fuisse vulgo

hac enim dies est qua bapti-
zatus est & aquarum na-
turam sanctificavit: Idcirco
etiam in hac sollemnitate
sub mediam noctē omnes,
cum aquati fuerint, do-
mum latitantes referunt ac re-
sondunt. & per integrum
annum conservant, ut pote
quoddam hodierna die sanctifi-
cata sint aqua: siquidem mira-
culum evidens, dum nihil
temporis longinquitate a-
quarum illarum natura vitia-
tur, sed integro anno atque
adeo biennio & triennio sa-
pe, quae hodie fuit haussa,
incorrupta & recte perma-
net, ac post tantū temporis
cum in quae nuper fuerint de
fontib.educta, certat. Quā
nam igitur ob causam hac
Apparicio appellatur? quia
nimirum nō omnibus ma-
nifestus est redditus eius
partu est editus, sed cum est
baptizatus; nā ad hūc vsq;

neg, quā esset plerūq, sci-
nisse constat ex Ioannē ver-
bū istū. Medium vestrū ste-
tis quem vos nescitis. Quid
verō mirum si alij non nos-
sent, quando illum etiam
ipso ad eum vsque diem i-
gnorabas? Et ego nescis-
bam eum, inquit: sed qui
misit me baptizare in a-
qua, ille mihi dixit, Super
quem videris Spiritum de-
scendentem & manentem
super eum, hic est qui ba-
ptizat in Spiritu sancto.
Dum igitur esse apparitio-
nes ex vō liquet: sed qua-
nam de causa veneris ad
baptismum Christus, nunc
res postulat, ut dicamus, &
ad quēnam baptismum
veneris: nam & hoc opera
pretium est cognoscere. Vt
igitur illud, sic & hoc primum
caritatem vestram docere
oportet: nam & ex hoc il-
lud intelligemus. Iudaicum
erat baptisma, quod sordes corporum, non peccata, qua

ἐστὶς αὐτοὶ λέγειν τὸ Ιου-
δαϊκὸν λήγουσιν. μέντοι ὑμῶν
ἔσχατος ὅτι ὑμῶν, ἢ καὶ οὐδαμῶς
καὶ τὸ βαπτισμὸς τοῦ οὐδαμῶς
ἡγούμενος, ὅτι καὶ αὐτὸς αὐ-
τὸν ἡγούμενος τῆς ἡμέρας
ἐκείνης. καὶ γὰρ ἡγούμενος ἦν
ἡδὺν αὐτὸν, ἀλλ' ὁ ἀνέμψας
με βαπτίζουσιν ὕδατι, ἐπεὶ
τοῦ μισθίου, ὅς ὁ ἀνέμψας
σπέρμα ἐκ τοῦ αὐτοῦ, καὶ μῆ-
τος τοῦ αὐτοῦ, ὅτις ἔστιν ὁ
βαπτίζων ἐν σπέρματι ἀ-
γίου. ὅτι μὲν ἔστιν ὁ θεὸς ἀγίας διὰ
τὸν λόγον ἐκ τούτου τίνος ἀ-
γίου ἐστὶν τὸ βαπτισμα ἡ-
γούμενος ὁ Χριστός, ἀναγκασί-
ον ἐστὶν καὶ ὅτι αὐτοῦ ἡγούμενος
βαπτισμα. καὶ γὰρ καὶ τούτο
ἀναγκασίον ἔσται, ὅτι αὐτοῦ
ἡγούμενος, καὶ τούτο σφραγισ-
θῆναι καὶ τὸν ὑμῶν τὴν
ἀγάπην ὑπὸ γὰρ τούτου καὶ καί-
νος οὐδὲν. βαπτισμα λέγεται
τοῦ αὐτοῦ τὸ ἡγούμενος σπέρματος
ἀπαλλάττον ὁ τῶν ἡγούμενος
σπέρματος ἀμαρτημάτων. ὁ

multa gratia refertur: nam
 & liberat à peccatu & a-
 nimam abstergit, & Spiri-
 tus gratiam largitur. Ioan-
 nis verd baptisma Iudaico
 quidem multò sublimius
 fuit, humilior verd nostro:
 veluti pont quidam vtri-
 usque baptismati huius,
 ab illo ad istud ex se quasi
 man ducens. non enim
 eos vtrique ad abstentio-
 nem corporis purgationum
 inducebat; sed ab illu auo-
 cians cõditi abatur & con-
 solebat, vtr'a vitio trãduce-
 rentur ad virtutem, atque
 in operum rectè factù spem
 saluti non in diuersis ba-
 ptismis aut aquarum ad-
 lusionibus collocaret. Non
 anim dicebat, ablue vesti-
 menta tua, & lava cor-
 pui tuum, & mundus eris;
 quid ergo? Facito fructum
 dignum penitentia: ac si
 hoc spectes, Iudaico subli-
 mius erat, humilior verd nostro: quandoquidem nequa

ἀμαρτανία των ἀπολλέσθαι
 καὶ ψυχὴν ἀποκαθαίρει καὶ
 συνδύματόν διδοὶ χάριτος
 αὐτοῦ. τὸ δὲ Ἰουδαίου τὸ μὴ ἰου-
 δαϊκῶς ὡς ἡμεῖς ἐκβάλλειν
 ἡμῶν τὸ δὲ ἡμετέρου παρρη-
 σιαστέον, καὶ ἐκκαθάρσει καὶ
 ἐν ἐλπίσει τὸν τέτοιον τὸν βα-
 πτισμᾶτον, ἀπ' ἐκείνου ὅτι
 τὸν δὲ ἑαυτοῦ χειροῶν ὡς
 ἡμεῖς δὲ ἐν τῷ πνεύματι καὶ
 ὁρμηθῶν συνδύματόν αὐτοῦ
 ἐκδίδωμεν, ἀλλ' ἀποκαθαίρει ἐκεί-
 νων παρρησία, καὶ ὡς ἐν τῷ
 ἁλῶνι μετακαλῶν ἀπὸ ἡμα-
 ρτίας εἰς ἀρετήν καὶ ἐν τού-
 τῳ ἔργῳ ἐκφορῶμεν τὸν
 ἐκκαθάρσει τοῦ συντελεῖ ὅτι
 ἐκ τῶ βαπτισματὸς διαφύγει
 καὶ ἡμαρτανία ἡ ἐκείνου ὅτι
 ἐλπίς, πλὴν τῆς ἡμαρτίας συ-
 καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα σου, ὅτι ἔν τῃ
 ἐκκαθάρσει ἀλλὰ τῇ πνεύματι
 καὶ τὸν ἄλλον τῶν μετανοίας
 καὶ ἐκ τῷ τούτῳ ἐκκαθάρσει
 ἡμῶν τὸ ἰουδαίου τὸ δὲ ἡμετέ-
 ρου παρρησία καὶ ἐκ τῆς με-
 τανοίας

ista praterieris, multitudo
 rursus ista refilit ac disce-
 dat, crucior & animi do-
 lore angor; quodd, cum tam
 multos liberos pepereris Ec-
 clesia, non illi iidem in
 singulis collectis, sed in festo
 solūmodo frui possit. Quan-
 ta quæso illi spirituali ex-
 ultatio foret, quanti gau-
 dium, quanta Dei gloria,
 quanta utilitas animarū,
 si collecta cuiusque tempo-
 re sic repleta Ecclesia septa
 cerneremus? Iam verò nau-
 ta quidem ac gubernatores
 omnia efficiunt, ut pelagus
 emens tandem ad portum
 perveniant: nos contra in
 medio mari fluctuare con-
 tendimus, dum secularium
 negotiorum procellis sem-
 per obruimur, atq; in foris
 & tribunalibus iudicum
 iactamur; hic autem semel
 aut iterum, vix toto anno
 comparatus. An verò igno-
 ratū, ut in mari portu, sic

σεάλας ἀποπηδῶντες ἀχρε-
 ται, ἡλικιομαί καὶ ἰδιωτῶμαί
 τῶν ἰσχυρῶν ὅτι τοσούτη τε-
 χνὸς τέχνη ἐκκλησίαι, ἡ
 καὶ ἐκείνη πύλαξ ἀπο-
 λαύουσι ἀπὸ τῶν δούλων, ἀλλ'
 οὐ φορτὴ μέγας. οἷον τὸ ἁ-
 γαλλίαμα σπουδαμπικόν,
 οἷον χαρὸς, οἷον δόξα τοῦ
 οἷον ἰσχυρῶν ὡφελεία, καὶ
 ἡ δόξα πύλαξ ὅτι οὐ σαπλὴ
 ρυμίντες ἐν ἑαυτοῖς τῆς πε-
 ριβάλλουσας ἐκκλησίας; τῶν
 δι τῶνται μὲν καὶ καθαρῶνται
 πάντα τοῖσι ὅπως τὸ πῶ-
 λαρος διασφάμοιεν, καὶ οὐδὲν
 τῶν λιμῶνα καὶ τῶν πῶσις ἡ-
 μέτεσι διὰ τῶν σαπλῶ-
 νος οὐκ ἀλλ' ἐκ φιλοκακίας,
 ἐκ τῶν τῶν ἐν πικρῶν πῶσι-
 μάτων τεκνομαίεντες ὅτι καὶ
 πικρῶνται, καὶ ἐκ τῶν ἀγο-
 ρῶν καὶ ἐκ τοῖς διασφάμοις
 πικρῶνται ἐν ταῦτα ὅτι ἀπαξ
 ἡ ἀδελφότης μέλει τὸ παρ-
 τῶν ἀπαρτῶντας ἐν ταῦτα. ὁ
 ἀχρεῖται ὅτι καὶ ἀπὸρ λιμῶ-
 νος ἐκ φιλοκακίας, ὅπως τὸ
 ἐκκλη-

ἐκκλησίαις ἐν τῇς πόλεσιν
ἔτιζεν ὁ Δαδὲς· ὅσα ἀπὸ τῆς
ζήλως τῶν βιωτικῶν δου-
λῶν ἐνταῦθα καταρρέον-
τες γαλιῶν ἀπολαύοντες
ἐν ᾧ κομμάτων ἦν ἐν ταῖς
δεξιῇς τεύχευμαι, ὁ λη-
στὴν ὑποφρομῆς, ὁ χαλκῶν
ἱερῶν, ὁ πικρομάτων βίβας, ὁ
δριῶν ὀψιθλαστὴς λιμῶν γὰρ
ἐν ἀπάθῃ τὸ τέλει ἀπλη-
λεζμένον, λιμῶν δὲ ἡ-
γῶν πικροματιῶν. καὶ τῶν
λιμῶν μαρτυροῦντες ὑμῖν·
εἰ γὰρ τις ὑμῶν τὸν Χριστὸν
ἀπαρτίξας ἔσται, πολλὰ ἔσ-
θαι ἐν ἡμῶν τὸν ἡσυχῶν ὁ
δριῶν παρανοχῶν, καὶ ἀπ-
δομῆς φιλίας, ὁ βασκανία
πικρῆ, ὁ ἀπόνοια πικρῆ, ὁ κα-
ταρτίξας ἡσυχῶν διαφείρεν·
ἀλλὰ πᾶντα ταῦτα ἐπὶ
σάλτης τὰ δριῶν· καὶ ἀπο-
δομῆς πικρῆς ἐπὶ τῆς τῶν
δριῶν γραφῶν ἀποδομῆς
διὰ τῆς ἡσυχῶν ἀποδομῆς
τὸν ψυχῶν εἰσάγει. καὶ κοι-
νῶς ἐκκλησιῶν per aures singulorum in auribus pertrahitis, &

*Ecclesiarum Deum in urbibus
erexisse: ut à tumultuum
secularium turbine hac con-
fugientes tranquillitate po-
tiamur? Non enim fluctu-
um, hic est reformidanda
tempestas, non latronum
incursiones, non etrapiones
pradonum, non ventorum
impetu, non infidia bellua-
rum: portus enim est ad hu-
manitatem immunitas ac liber,
portus est spiritualis ani-
matus. Atque eorum quae
dixi vosmetipsi mihi testes
estis, si quis enim vestrum
conscientiam suam revolue-
rit, multam insu reperies
tranquillitatem, non ira
negotium faciescit, non cu-
piditas inflammat, non in-
vidias tabefacit, non inflat
arrogantia, non inani gloria
amor cori cupit: sed coeercia
sunt omnia haec bella, cum pri-
mi, quasi quoddam divinum
carmen, sacrum auditio*

illas alienas et atione per-
turbationes sopiunt. Quia
non igitur eos quantumvis
infelices iudicet, qui, cum
tantam morum sanctitatem
possint adipisci, non assidue
apud communem omnium
parentem Ecclesiam versen-
tur ac ventitent? Etenim
quamnam tandem esse ti-
bi magis fructuosam occu-
pationem respondere possu-
mus, aut congressum vtiliorem?
quodnam autem impedimen-
tum quo minus hic nobis-
cum verseris? Paupertatem
nimirum tibi impedimen-
to fuisse dices, quo minus
praclaro huic coetui inter-
esses: at legitimam non est
hac excusatio, septem ha-
bet dies hebdomada: diuisti
has septem nobiscum Deus,
neque, sibi quidem potius
partem, nobis autem mi-
norem imperavit: imò ne in-
duas quidem aequales partes eas distribuit: non sibi tres
assumpsit, reliquis largitus est: verum tibi quidem sex im-

καιμίζοντες τὰ ἄλλα πᾶσι,
αὐτοὶ δὲ ἐπὶ λήϊοντες· ἢ καὶ ἂν
εἴη τοσούτης μέλλουσας ὑπο-
λαύσειν φιλοστοφίας καὶ ὑ-
περῶς ὀνηρωείαζοντες καὶ φι-
λῶν παρὰ τὴν κοινὴν ἀπάν-
τοσι ματὶς· τὴν ἐκκλησίαν
λέγω· πᾶσι γὰρ ἂν ἔχοις τι-
πὺν μοι ταύτης ἀναγκαιο-
τίαν διατελεῖν; τίνα δὲ
χρησιωτέραν ὑποείπας; τί δὲ
ἐμπόδιον τῇ ἐν ταύτῃ δια-
τελεῖσθαι; πάλιν μοι τὴν πα-
τριαν ἢ τοὺς κολίμας σοὶ εἶναι
δύο τῷ καλῷ τῷδε συλλέγειν;
ἀλλ' ἢ καὶ ἑυλογεῖς ἢ σεβήσῃς.
ἐπὶ δὲ ἡμᾶς ἢ ἐν δόμας ἔχεις
τὰς ἐπὶ τῶν τοῦ ἡμεῖς οἴκου
σεβῇς ἡμᾶς ὁ δὲ καὶ καὶ ἔχ-
αὐτῷ μὲν τὸ πλεον, ἡμῶν δὲ
τὸ ἐλάττω· ἵδουκα, μέλλας ὅ-
τι δὲ ὅτι ἡμεῖς αὐτοὺς δια-
νοήματα· ἢ ἐλάττω τρεῖς καὶ
ἵδουκα τρεῖς, ἀλλὰ σὺ μὲν
ἀπένεμεν ἑξήκοντα δὲ κα-
τέλας μίαν· καὶ ὁ δὲ ἐν πλε-

τε ἀνέχῃ τῶν βιωπαῶν ἀ-
 πωλέσθαι περιγυρνᾶται,
 ἀλλ' ἵπποσι τὰ ἱερὰ πολὺν-
 τει χρίματα ποιῶσι, τὸτο
 καὶ ἐπὶ τῆς ἡμέρας ταύτης
 ἰαυφῇ, ἀντὶ τοῦ ἱερῶν καὶ
 ἀκαταμάχων τῶ τῶν πενι-
 μετῶν ἀνταρᾶσι λογίον
 ἀντάζοντες καταχρήματα
 οἱς βιωπαῖς περιγυρνᾶται; πῶς
 λόγους ἡμεῖς ἐλαχίσ-
 ρηστον ἐπὶ τῆς ἐλαφροῦ-
 ρης ἐποιήσαμεν ἢ χρίσθαι, τοῦτο
 ποιήσιν ἐπὶ τῷ κρητῷ τῆς
 ἡμέρας ἡμεῖς ἀποδοῦναι
 ἐπιβέβηκεν ἐκδοῦναι, καὶ πολ-
 λὰ παρὰ τὸ δυνάσασθαι
 τοῦτο ἔσονται ὅταν καὶ ἐν δύο
 ἡμέραις ὅρας τῶν ἡμερῶν, καὶ
 μείων ἡμερῶν κίρηται· οἱς
 τὸ εὐχῆσαι εἰσαίης τὸ σῶμα.
 ὁ δὲ ἕκ ἀνέχῃ, καὶ πρὸς μέτρον
 μακρὸν ἡμεῖς μέτρον ἢ
 ἐκλήμεν· ἐκείνην ἀποδοῦ-
 ναι τῶν γυνῶν καρπὸν, ἐ-
 λαχθῆναι ἐκμαντῶν ἀποδό-
 νης πένοντες. ὅταν γὰρ ἐθελῇ

pertin, unam verò sibi re-
 liquit; nec in hac tamen à
 negotiū secularium absti-
 nere dignari, sed hoc ip-
 sum quod faciunt, qui sa-
 cras pecunias depraedatur,
 tu quoque in hunc diem pa-
 trare aude: dum illam iam
 sanctam & spiritualesum
 eloquiorum auditioni con-
 secratam surripis, & ad se-
 culari curas abutido tra-
 ducis. Sed quid ego de inte-
 gro die loquor? vel id unū,
 quod in elemosyna vidua
 fecit, tu in huius diei tem-
 pore facito: quemadmo-
 dum illa duos obolos misit,
 multamq; à Deo gratiam
 iniuit: sic & tu duas horas
 Deo commoda, & sexcen-
 torum dierum lucrum in
 domum tuam importabis.
 Quod si id detreckeris, vide
 ne forte dum ad exiguum
 temporis spatium te ipsum
 nō vis à terrenis luctibus auo-

iūm cōtemptus fuerit col-
lectas pecunias dissipare;
quod & Iudeis minitando
dicebat, quoniam sollicitu-
dinem templi omnem ab-
iiciebant; Intulisti ea in
domos vestras, & exufflaui
ea, dicit Dominus. Quid
quæro quæso ex iis qua ne-
cessaria sunt, ut poterimus
docere, cum semel aut ite-
rum annis singulis ad nos
venientes, de anima nimi-
rum, de corpore, de immor-
talitate, de regno caelorum,
de panis, de geheuna, de
Dei longanimitate, de in-
dulgentia, de penitentia,
de baptismo, de remissione
peccatorum, de usu mundi
cum superioru tu inferioru
creaturu, de hominu natu-
ra, de angelis, de improbi-
tate demonum, de diaboli
fraudibus, de moribus, de
dogmatibus, de recta fide,
de corruptis hæresibus? ista

ἐν ᾧ οἱ ἄνθρωποι διαβουλεύονται αἰετοῖς; ταῦτα

καταφρονεῖτε καὶ συλλε-
γεῖτε κατὰ τὰ ῥήματα. ὁμοίως
καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπειλοῦν ἐν
λαῷ ἐπειδὴ τῆς πλείστης
ἐν αὐτοῖς καταφρονήσεως
καταφρονήσαντες ἀντὶ οὗ τοῦ
οἴκου ὅμως καὶ ἐξαφίστασι
αὐτὰ, λέγοντες· τί ὅτι
τίς μὲν διδάσκει οἱ τῶν ἀ-
ναγκασίων θεωροῦμεθα ἀ-
παρτὴν τῆς ἐκείνου ἢ δοῦναι
μαρτύρια ἡμῖν περὶ τῶν
ψυχῶν, περὶ σώματος, πε-
ρὶ ἀθανασίας, περὶ βασιλείας
αἰώνων, περὶ κληρονομίας,
περὶ γένεως, περὶ μακρο-
δομίας τοῦ, περὶ συγγνώ-
μης, περὶ μετανοίας, περὶ
βαπτισματος, περὶ ἀμαρ-
τημάτων ἀφέσεως, περὶ τῆς
κρίσεως πάντας τῆς αἰῶνος,
τῆς κτίσεως, περὶ ἀγγέλων, περὶ
τῶν τῶν θεῶν δομῶν καὶ κα-
τακρίσεως, περὶ τῶν μετὰ θάνατον
δικαίων, περὶ πολιτείας,
περὶ διατάξεων, περὶ τῶν
ἁγίων

deant prohiberis: vs, dum
ibi continuè versantur, fa-
cilis artem ediscant, nec
vlla sollicitudine studium
illorum & occupatio inter-
pelletur. Iam verò cum non
vulgari arti quadam, sed
omnium maxima vobis sit
ediscenda, quo pacto Deo
placendum sis, & cele-
stia bona consequenda, per-
functionè vos id perficere
posse censetis? quanta hoc
quaso est dementia? Nan-
disciplinam esse hoc nego-
tium, quod nullam exigit
attentionem, ex his cognos-
cite. Discite, inquit, à me
quia misèr sum & humili
corde, & rursus Propheta,
Venite filij, audite me: ti-
morem Domini docebo vos,
& itecum, Vacate & vide-
te quoniam ego sum Deus:
itaq; multa opus est vaca-
tione illi qui hanc morum
disciplinam & philosophiam sibi volueris comparare.
Veramenimverò ne tempus omne in eorum reprehèn-

ἵνα ὁ Κυριότερος ἐν τῇ διατριβῇ
 τῶν διδασκαλίας ἀποβῇ
 ἐξ ἡμετέρας, καὶ μὴ
 ἐξ ἐπιδόσης τῶν πολλῶν δι-
 κοποῦσιν· εἰ δὲ ὁ τῆς
 τῶν τυγχόντων, ἀλλὰ τῶν πα-
 σῶν μὲντοι μαθητῶν μέλ-
 λοντες, πῶς ἀρέσκει τοῖς
 καὶ τῶν ἡγετῶν δόξαντες,
 ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἡγεῖσθαι διδάσκει
 τὸτο κριτοῦν; καὶ πῶς
 τὸτο ἀνίσταται; ὅτι μὴ
 τὸ ἀρετῆς ὅτι πολλοὶ δι-
 μιν τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ
 πῶς, μάλιστα ἐπὶ ἡμῶν
 ἀρετῆς οἶμι, καὶ ταπεινὸς
 τῆς καρδίας καὶ πάλιν ὁ
 φησὶ· διὸτι τίνα ἀνέσκει
 τί μὴ φέροι καὶ διδῆμι
 ἡμᾶς καὶ πάλιν, καὶ
 ἡμεῖς καὶ πάλιν, καὶ
 ἡμεῖς καὶ πάλιν, ἐπὶ ἡμῶν
 οἶμι καὶ πάλιν, καὶ
 μάλιστα τῶν ἀπο-
 σκευῶν τῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ
 ὅτι μὴ τὰς καὶ πάλιν
 τε εἰς ἡμετέρας τῶν ἀπο-
 λυμπε-

& in consummatione so-
 cili cum splendore & glo-
 ria est ouentura. Ac de v-
 trag, illarum Paulum ho-
 die Tito differentem audi-
 ſſu, atque in hac verba do-
 praſenti quidem. Inquen-
 tem, Apparuit gratia Dei
 ſalutari omnibus homini-
 bus erudiens nos vt abne-
 gantes impietatem & ſe-
 cularia deſideria ſobrie &
 iuſte & pie viuamus in hoc
 ſeculo; de futura verò, Ex-
 pellantes beatam ſpem &
 aduentum, (ſine appari-
 tionem) gloria magni Dei
 & Saluatoris noſtri Ieſu
 Chriſti. Et verò propheta
 de illa ipſa ſic diſſat, Sol con-
 uertetur in tenebras &
 Luna in ſanguinem, an-
 tequam ueniat dies Domi-
 ni magnus & illuſtru. At
 animi qui ſit, vt nō ea dies,
 qua natus eſt, Epiphania
 & apparitio appelletar,
 ſed ea qua baptizatus eſt?

ὡς καὶ τὸ πλὴν Κυριέλου ἐν α-
 δελφῶς φησιν. καὶ περὶ
 ἱερῶν αὐτῶν καὶ οὐκ ἐν-
 μαρτυρῶν Παύλου Τίτῳ διαλεγο-
 μένῳ, λέγουσιν ὅτι οὐκ ἐστὶν
 μὴν τῆς παύσεως, ἐκτελέσει
 ἡ τῷ Θεῷ χάρις ἡ ἐντέλειαν
 πᾶσι ἀνθρώποις παροδο-
 νουσι ἡμῶς ἵνα ἀποστήμαται
 τὸ πλὴν αἰδέσθαι, καὶ τὰς κατα-
 χεῖς ἐπιδομῶν ευφρόνως καὶ
 δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήτου-
 μεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. περὶ δὲ
 τῆς μελλούσης, περὶ δὲ χρίμε-
 νοι τὸ μαρτυρεῖν ἡλπίδι καὶ
 ἐπιδοκίμειαν τῆς δόξης τῷ μα-
 γάλῃ Θεοῦ καὶ σωτηρίᾳ ἡ-
 μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ περὶ
 φήτας δὲ περὶ ἀντὶς ἐκεί-
 νης ἡλεῖται ὅτι οὐκ, ὁ ἄλλος μα-
 ρτυραπόσταται εἰς αὐτὸν, καὶ
 ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἡλ-
 λῶν τὸ πλὴν ἡμῶν κοῦειν τὸ
 μαγάλῃ καὶ ἐπιδοκίμῃ. ἀλ-
 λά τὸ πλὴν ἡμῶν ὅτι ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς τῇ, ἀλλ' ὁ ἡμέ-
 ρα καὶ ἡμεῖς ἐκαστὸν ἡμῶν, ἐπιδοκί-
 μοι αἰνῶνι; ἀντὶ γὰρ οὗτο
 ἡ ἡμέ-

neg, qui esset plerofq, sci-
uisse constat ex Ioanne ver-
bis istis, Medium vestrū ste-
tit quem vos nescitis. Quid
verò mirum si alij non nos-
sent, quando illum etiam
ipse ad eum vsque diem i-
gnorabat? Et ego nescie-
bam eum, inquit: sed qui
misit me baptizare in a-
qua, ille mihi dixit, Super
quem videris Spiritum de-
scendentem & manentem
super eum, hic est qui ba-
ptizat in Spiritu sancto.
Dum igitur esse apparitio-
nes ex his liquet: sed qua-
nam de causa venerit ad
baptismum Christum, nunc
respiciat, vt dicamus, &
ad quendam baptismum
venerit: nam & hoc opera-
pretium est cognoscere. Vt
igitur illud, sic & hoc prius
caritatem vestram docere
oportet: nam & ex hoc il-
lud intelligemus. Iudaicum
erat baptisma, quod sordes corporum, non peccata, que

ἦσαν αὐτοῖς λέγουσιν τὸ Ιου-
δαϊκὸν λουτρῶν, μέντοι ὑμῶν
ἔσθαι ἐν ὑμῖν, καὶ εἰδέναι
καὶ τὸ βαπτισθῆναι οὐ τὸ Ἰου-
δαϊκόν, ὅτι καὶ καὶ αὐτὸς αὐ-
τὸν ἠγείναι ὡς τῆς ἡμετέρας
ἐκείνης, καὶ ὅτι ἐγὼ οὐκ ἔκ-
ηδον αὐτὸν, ἀλλ' ὁ πῶς ἡμε-
τερος βαπτισθῆναι ὡς αὐτοῦ,
καὶ οἱ μοι εἶπεν, ἐφ' ὃν αὐτὸς
συνεῖμα καταβῆναι, καὶ μέ-
νον ἐπ' αὐτὸν, ὅτις ὅταν ὁ
βαπτίζων ἐν ὁσέμῃ αὐ-
τῷ, ἐπὶ μὲν ἐν ὁσέμῃ αὐτοῦ
ἄλλω ἐκ τούτων πῶς δὲ ἔ-
τι καὶ ἐπὶ τὸ βαπτισμα ὁρ-
χῆται ὁ Χριστός, ἀναγχεῖν
εἰπὼν καὶ ἐπὶ πῶς ὁρ-
χῆται βαπτισμα, καὶ ὅτι τῷ
ἀναγχεῖν εἰδέναι, ὡς αὐτὸς
ἐκείνῳ, καὶ τῷ ὁσέμῃ
διείδει καὶ τῷ ὑμῶν ἐξ
ἀγάτης ἀπὸ ὅτι τῷ καὶ
εἰς ὁσέμῃ, βαπτισμα λέγεται
ἐν ἡμῶν ἰδρυμένων οὐμῶν
ἀπαλλάττειν ὅτι τῷ καὶ τῷ
ὁσέμῃ ἀμαρτημάτων ὅτι

ἢ ἵππε μοιχείαν εἰργάσκητο,
ἢ εἰ ἵππυ κλοπὴν ἐπέλαμ-
εν, ἢ εἰ ἵππε ἀλλότῃ τινὶ τῶν
παλαιόμοις, ἀπὸ ἡλλοτρίου
ἐκ τῆς τῶν ἑξαλαβάνων
ἐκλ. ἵππε ὅσων ἦσαν τα-
χῶν ἵπποι μὴ περιμεικρὸς
ἑξαλάβη τελοῦντος. εἴπερ ἐκ
ἐκείνης ἀπαρτίσεως ἵππε λα-
βοῦντες. Οὐκ ἔστιν οὖν, λέγουσιν
ὡς τὴ σῶμα αὐτῶ ὕδατος ἡ-
δαρῶ ὄψεσθαι, καὶ ἀπὸ ἡδαρῶ
ἵππου ὅς τις ἀπὸ ἑσθαι, καὶ ἡ δα-
ρῶν ἡδῶνται· ὅ γὰρ ἀλλοτρίος ἡ
μαρτία ταῦτε καὶ ὅς τις ἀπα-
ρτίσθαι· ἀλλὰ ἀπὸ λαβάνων
ὄψεσθαι διὰ τῶν τοιούτων πει-
σῶν οὐ λαβάνων ὁ θεός, ὡς ἐκ
τῶν τῶν μετρίων παρρη-
σιῶν ἀπερὶ βούλων αἰσῶν
παρρησιάζεσθαι. τὸ μὲν ὅτι Ιου-
δαῖοι καὶ ἡδῶνται ἀμαρτι-
αῖς ταῖς μὲν ὅτι ἀπὸ λαβάνων,
ἵππῶν δὲ ἀμαρτιῶν μὲν
τὸ δὲ ἡμεῖς ἐσμὲν ὁ ταῦτον,
ἀλλὰ ὅτι ὅτι μὲν ἡμεῖς καὶ ὅτι ὅτι
ἡμεῖς καὶ ὅτι ἡμεῖς καὶ ὅτι ἡμεῖς

in conscientia resedent, ab-
luebat. neque enim si quis
adulterium perpetrasset,
neg, si quis furti se abigaf-
set, neg, si quis aliud quip-
piā scelus admisisset, cum
criminibus exiabat sed si-
quis mortuum ossa peti-
gisset, si quis vetis a lege
cibos degustasset, si quis à
corruptione aduenisset, si-
quis cum leproso versatus
esset. Quabitur enim, in-
quis, corpus eius aqua mun-
da, & immundus erit vsq;
ad vesperam & mundabi-
tur: non enim hec vetē pec-
catum erant neg, pollutio,
sed, quod imperfectiores es-
sent, p. eiusmodi rei eos effi-
cient religiosiores Deus, ad
maiorū rerum observatio-
nē aptiores & diligentiores
olim reddebat. Il aque Iu-
daica illa quidem expiatio
nequaquā à peccatis libe-
tabat, sed à corpore sordi-

πνεῦμα ἁγίου ἰδὺν τὸ βά-
 πτισμα Ἰωάννου, μέτε τῶ
 διὰ τῆς χάριτος παροῦχα
 συγχώρησις· κατεπαύθη γὰρ
 ἐν ἡμῶν, ὡς ἀφίεται κνέ-
 σθαι. διότι ἐλθόντος ἡμῶν
 οὐκ ἔμελλεν βαπτίζω ἐν ὕδατι·
 ἵνα ἡμεῖς βαπτίσωμεν ἐν
 πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· ὅ-
 τι ἐμνήσθηται μοι τῆς ἡμέρας
 ἀκούσης καὶ ἡμῶν πᾶσι
 τοῖς ἀποστόλοις διαμαρτυ-
 ρησάμενοι γὰρ ὡς πνεῦμα
 καὶ ἡμᾶς ἐφ' ἡμᾶς ἔκρινεν
 αὐτὸν· καὶ ὑπὲρ τῶν βαπτισμάτων
 Ἰωάννου ἀπέλεγε ἡμῶν, ὡς πνεῦ-
 ματι· χρηρξίας ἔχον, ὅτι
 ἀμαρτημάτων ἄξιον, δι-
 ναι ἐπέκειντο· ἵνα ὑμεῖς γάρ πτω-
 χιστάς ἐσθε· Πέτρος δὲ ἐπὶ
 αὐτοῖς λέγει, εἰς πνεῦμα ἁ-
 γιον ἐκλίσσεσθε πειραστούς
 αἱ δὲ ἔσονται αὐτοῖς, ἀλλ' ἡδὲ εἰ πνεῦμα ἁγίου
 οὐκ ἔλαβον· εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθη-
 τε; αἱ δὲ ἔπουν, εἰς τὸ Ἰω-
 ἄν· **quo ergo baptizati estis?**

*Spiritum sanctum debet
 Ioannem baptisma, neque
 remissionem per gratiam
 conferebat: penitentiam
 enim agere iubebat, non
 dimittendi potestate pol-
 lebat. Quapropter ait, Ego
 quidem baptizo vos a-
 qua; ille autem baptiza-
 bit vos in Spiritu sancto et
 igni. Recordare mihi diei
 illius quo Apostoli disse-
 ruit lingua apparuitque
 tanquam ignis, seditque su-
 pra singulos eorum. Ac ba-
 ptismum Ioannem imper-
 fectum fuisse, neque Spiri-
 tu largitum esse gratiam,
 neque remissionem pecca-
 torum, inde constat: ceterum
 enim quosdam discipulos
 offendisset Petrus, ait ad il-
 los, Si Spiritum sanctum
 accepistis credentes? at illi
 dixerunt ad eum; Sed ne-
 que si Spiritus sanctus est
 audivimus. Ille vero ait,
 in quo ergo baptizati estis?*

annu baptizante. Dixit autem Paulus: Ioanne baptizante baptismo penitentie: penitentie non remissionis, quare verò baptizabat? populo dicens, In eum qui venturus esset post ipsum, ut crederetis, hoc est, in Dominum Iesum: & hi auditu baptizati sunt in nomine Domini Iesu: & cum imposuisset illi manus Paulus, venit Spiritus sanctus super eos. Vides ut fuerit imperfectus Ioannis baptismus? nisi enim imperfectus fuisset, non ipsos rursus Paulus baptizasset, non eis manus imposuisset: iam verò cum virumque bonum præsiteris, Apostolicam baptismi præstantiam declaravis, illumque hoc multò humiliorem fuisse. Verum ex hiis quidem quid inter hos interesset baptismus, intelligimus; quæ verò de causa Christus baptiz-

ἀπὸν βεβαίωμα. ὅτι καὶ Παύ-
 λος, ἰωάννης καὶ ἐδού-
 σι βεβαίωμα μετανοίας μου-
 τανίας ἐν αἰσθήσει, καὶ τί-
 νος ὅρκους ἐδεδίχθησαν· τῷ
 λαῷ λέγων εἰς τὴν ἐρχόμε-
 νον ἡμᾶς αὐτῶν ἵνα παρού-
 σαι τὸν ἔσπον, εἰς, τὸν κύ-
 ριον Ἰησοῦ καὶ ἀνθρώπου ἐ-
 βαπτίζουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
 κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐκτείνον-
 ται εἰς τὸ Παύλου τὰς χεῖρας,
 ἵλαται τὸ σπασμα τὸ ἄρισ-
 τὸν ἀπὸ αὐτοῦ. ὅπως πάλιν ἀπελ-
 θὼν τὰ ἰωάννου βεβαίωμα, ὃ
 οὐ μὴ λυτῶται, ἐκ αὐτῶν
 ἀνάγει ἐδεδίχθη ἐν Παύλῳ
 ἐκ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπὶ
 θεοῦ καὶ τῷ ἐμμένειν πῶ-
 τε σπασμα, ἐξήλωσα τὴν
 ὑπερβολὴν τῷ βεβαίωματι
 τοῦ ἀποσταλῆναι καὶ οὕτως ἐκεί-
 νου πολλὴ κατὰ τὴν ἐλπί-
 διν. ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἐβαπτίζοντες
 ἐμεγαλύνοντες αὐτὴν ὁμαξί-
 νως πῶς ἐκτείναν ὡς χεῖρας
 ἐπὶ τῷ Ἰησοῦ πάντες ἐβαπτίζον-
 ται, & quoniam baptizant
 λοιπὸν

μὴ ἀναλίσκωμεν οὐδὲν ὅτι
 τὸ Ἰουδαϊστὶν οὐκ ἔστιν, ὅ-
 τι τὸ αἰσθητὸν γὰρ μὴ ταῦτα.
 ἔστι δὲ ἀμαρτυμάτων συγ-
 χροήσις ἰδιώτου, πῶς γὰρ ὁ
 μακάριος ἀμαρτίας ἔχων
 ἀμαρτίας γὰρ φησὶν ὁ ἐκεί-
 νος, ὃς ἐν ἑαυτῷ δόξα ἐν
 τῷ σῶματι αὐτοῦ καὶ πάλιν·
 πῶς ἰδὼν ἡλπίσει με πρὸς
 ἀμαρτίας; ἔστι πρὸς ἀμαρ-
 τίας καὶ ἐκείνῃ ἡ σὴξ·
 πῶς γὰρ ἂν ἐκ πρὸς ἀμαρ-
 τίας κατασταθῇ ἡμεῖς τῷ
 ἀρχαίῳ τοίνυν μὴ πρὸς ἀ-
 μαρτίας ἀγνοῦμεν καὶ ἡ
 σὴξ ἐκείνη, μὴτε ἀμαρ-
 τίας ὑπάρχοντες, τίς οὖν
 ἔστιν ἡ ἀμαρτία; ἀλλὰ
 οὐκ ἔστιν ἀναλίσκωμεν οὐδὲν
 πρὸς ἀμαρτίας ὁ βίβλος, καὶ
 τίς καὶ τὸ σφραγισμὸς
 ἡμῶν ἡμεῖς οὐκ ἐκεί-
 νους, ὅτι τὸ Ἰουδαϊστὶν
 ὅτι τὸ ἡμεῖς οὐκ, ἀλλὰ Ἰου-
 δαϊστὶν, διὰ τὴν ἰσθμὸν
 τῶν τῶν βίβλος, οὐκ ἔστιν
 οὐκ ἔστιν ὅτι ex ipsa baptismati natura intelligat eum

redderet testimonium su-
spellum, quod verò populus
omnibus ex urbibus singu-
lis ad Iordanem effusus cir-
ca fluminis ripas versanti-
bus, cum & ipse ut bap-
tizaretur venisset, ab audita
de caelo paterna voce fuerit
cōmendatus & illi in specie
columba descendens Spiri-
tus sanctus insederit, testi-
monium quod illi Ioannes
dicebat, omni suffusione li-
berabas. Propterea, & ego,
inquit, nesciebam eum;
dum fide dignum esse te-
stimonium suum ostendit,
nam quoniam cognati e-
rant inter se secundum car-
nem; Ecce enim Elisabeth
cognata tua, & ipsa con-
cepit filium, inquit An-
gelus Maria de Ioan-
nis matre: quod si cognata
sint, matres, liquet &
parvulos cognatos suis.
Ic, quoniam, igitur co-
gnati erant, nec cognationis gratia testimonium

ὑποθέτει πρὸς τὸν μαρτυ-
ρῶν ὡς ἄλλων τὸ δὲ τῶν δέμων
ἀπαλείων ἐξ ἐξέτης πάλαι
ἐκχυδόντων ἐπὶ τὸν Ἰορδάν-
τιν πρὸς τὰς ὕδρας διατε-
λέσαν τὴν σωματικὴν ἐλπίδα
καὶ αὐτὸν δὲ τὸ βαπτισμῶν,
ἀλλὰ καὶ τὴν αἰσθητικὴν
αὐτοῦ διὰ τῆς φωνῆς ὅτι πα-
τρὸς, τὴν διὰ τῆς διανοίας
συνεχῶς τὸ πνεύματος τῆς ἐ-
κείνης πνευματικῆς, ἀνύποπτον
ἐπολεῖ ἡμεῖς τὴν ἰσχυρίαν
ἐπὶ αὐτῷ μαρτυρεῖται, διὰ τῆς
τοῦ καὶ τοῦ ἑστῆν ἐκ τῶν αὐ-
τῶν, ἀλλὰ πρὸς τὴν αὐτοῦ
καθ' ὅσον μαρτυρεῖται ἐπὶ αὐ-
τῷ συγγενῆς ἵσως ἀλλήλων
κατὰ σάρκα· ἰδὲ ὅτι Ἐλισα-
βετ τοῦτο λέγει καὶ αὐτὸν ὡς
ἐκείνην ἔχον, τῇ Μαριὰμ
ἑστῆν ἐκείνην πρὸς τῆς μη-
τρὸς Ἰωάννου· οἱ δὲ καὶ ματὲρες
ἐκείνης ἵσως ἵσως, ἵσως ἑστῆν
καὶ τὰ παλαιὰ ἐπὶ αὐτῷ ὡς
ἡμεῖς ἵσως, ἵσως μὲν διὰ τὴν
ἐκείνης ἀλλὰ μαρτυρεῖται

τῷ Χριστῷ· φανόμενον ἢ τῷ
 πνεύματι· χεῖρας σέσω-
 νάσας πρώτων ἡλιασάντων ἐν ἑρ-
 ματι τοῦ ἁγίου διαμαρτυρο-
 μέναι διὰ φιλίας ἢ ἐκ ὑπα-
 κούης πρὸς τοιαύτας ἡ μαρ-
 τυρία γίνεται· διέξ' ἀλλ' ὡς
 παρὰ τὸ Θεῷ μαθὼν ὅτι οὗτος
 αὐτὸν ἐκτελέσει. διὰ τοῦτο
 φωνὴ ἐγένετο ἡ ἰδὼν αὐτὸν.
 σέσωκ' ἐν ἡμετέροις πνεύματι
 βαπτίζων ἐν ὕδατι, ἡμε-
 ρὴς μοι εἶπα· τί σὺ εἶπες;
 ἐφ' ὃν ἀρ' ἴδης τὸ πνεῦμα ἐκ-
 τελεῖν; ἀπεκρίθη· οὐκ ἔστιν ἐγὼ
 μὴν ἰσχυρὸς αὐτὸν, αὐτὸς δὲ ἐν
 ἡμετέροις ἐκ πνεύματος ἀ-
 γίζω. ἔπειτα διὰ τοῦτο ἔλθων
 τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, ἐχέως
 τίτε πρῶτον ἐμφανίσασθαι·
 ἀλλ' ἵνα δείξῃ τὸν καρτερο-
 μένον ἄσπερον δακτύλου πρὶ
 τοῦ πλῆθους σῶσιν αὐτὸν γινώ-
 σκειν ποιεῖν διὰ τοῦτο τὴν
 ἔλθον ἐπὶ τὸ βαπτίζω. καὶ
 οἱ ἑταῖροι δὲ αἶψαν, ὡς καὶ
 τὸς φωνὰς πάλιν δι' αὐτῶν·
 τὸ ἰσχυρὸν εἰπόντες, ἐγὼ
 ἴψοις εἰπὼς. *quanta illa potest est?* Cūta dixisset Ioannes, Ego

dicere Christo videretur, ita
ta disposuit Spiritus gratia,
ut omnem aetatem Ioannes
ageret in deserto; ne ami-
citia causa aut ex compo-
sito taline quoddam artificio
perhiberetur testimonium vi-
deretur: sed tanquam à Deo
admonitus eum renuntiaret.
Propterea & ego, inquis
nesciebam eum, vnde igitur,
didicisti? Qui misit me ba-
pizato in aqua, ille mihi
dixit: Quid tibi dixit? Su-
per quem videris Spiritus
descendentem quasi colum-
bam & manentem super
eum, hic est qui baptizat
in Spiritu sancto. Vides id-
circo venisse Spiritum san-
ctum, non quasi tum pri-
miū advenires, sed ut eum,
qui predicabatur, quasi
intento digito volatu ipsa
monstrares, omniumq; no-
tū redderet. Hac igitur de
caussa ad baptismū venit.
Et verò aliam ob causam q̃

[illegible]

Nam *vs Dei voluntatem* fuisse sciam, *vs eum baptis-*
mū susciperent omnes, au-
di quid dicat Ioannes; Qui
misit me baptizare in a-
qua, & *tursus Christus,*
Publicani & turba iustifi-
cauerunt Deum, baptizati
baptismo Ioannū. Pharisei
autem & scriba consilium
Dei spreverunt non bapti-
zati ab eo. si ergo iustitia
est Deo parere, Deus autem
Ioannē misit, *vs populum*
baptizaret, cum ceterū le-
gū præceptū hoc etiā Chri-
stus implevit. Finge igitur
ductos esse denarios man-
data legū; hoc debitum ge-
nū nostrū persolvere oport-
ebat; non persolvimus: co-
ercebat nos mori obnoxios
istū criminibz; nū venisses
Christus nosq; coercitos of-
fendisses, ai alienum dissol-
uit, debitum illud imple-
vit, & eos qui solvendo
non erant liberauit abre-
ptos. Idcirco non, dixit

[illegible]

intrabit in regnum celo-
rum. Atq. illa quidem arca
tempore sedata inſiſit in
terrâ, hæc verdè arca diuina
iracundia ſedata in celum
abreptæ eſt, & nunc in dex-
tera patris immaculatum,
illud & impolutū eſt cor-
pus. Veramenſpero quan-
do de Domini corpore facta
eſt mentio, opera pretium
eſt vt tibi de eo pauca apud
vos diſſeruet orationi finē
imponam. Scio quā plu-
rimos rursus ex ſeſti cōſue-
tudinē ad ſacrā hanc mem-
ſam, accurrere, ſanē qui-
dem expediret, id quod al-
lias ſapē dixi, vt ſeſti ne-
quaquam obſeruentur,
quando communicare opus
eſt: ſed vt obſcure miſu-
daretur, ac tum ſanctum
iſtud ſacrificium attinge-
retur. qui enim piaculorū
eſt & immundus, nō in ſeſti
quidem aquum eſt vt ſan-
cti illius ac tremēda carnis
lū eſt, & euacua penitentiæ

4. **Conclusions**

delicta abstergit, cum in fe-
stivitate, tu semper dignus
fueris, qui mysterium divinum
communices, ac Dei donum
persuatur. Sed quoniam
hoc nescis quo pacto negle-
ctum est à quibusdā, mul-
tis, sexcentis scatentes sce-
loribus cum advenire fe-
stum viderint, tanquam
ab ipsa die protulsi, myste-
ria sacra coniungunt, qua
ne oculi quidem usurpari
ab his, qui ista fuerint affe-
cti, fas est: eos quidem, qui
manifesti sunt nobis, plane
arcebimus: eos vero qui no-
bis ignoti sunt, Deo relin-
quamus, qui metis cuiusq;
secreta novit: id quidē cer-
te in quo ab omnib. aperte
peccatur, hodie conabimur
emendare. Quodnam igitur
illud peccatum est? & cum
horrore ac tremore nō acce-
damus, sed calcib. impeten-
tes, patientes, ira energe-
tes, clamantes, obviantes,
proximū reudentes, perurbatione repleti, hac & saepe dixi.

καταμαρμαρυσται, ὃς δὲ ἐστὶν
καὶ ἀπὸ διανοίας αὐτοῦ ἐν ματι-
χαῖς τοῦ θεοῦ μυστήρια, καὶ
κατάδωκεν αὐτοῖς ἀξιόχρηστον
τὸ θεῖον δωρεῶν. ἀλλ' ἐπειδὴ
τοῦτο οὐκ ἴδοντες παρανομοῦ-
μεν, καὶ μυστήρια πολλὰ γί-
νομεν, κακῶς δὲ τὰ τοῦ ἐκτελέ-
ουσαν παρανομήσωμεν, ὡς
ἐπ' αὐτοῖς ἐδίδαξαμεν τῆς ἀ-
μαρτίας, ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ ἡμεῖς
μαρτυροῦμεν, ὃ καὶ ἡμεῖς ὅταν δια-
λογώμεθα διμύς τὰς μὲν δι-
δασκαλίας αὐτοῦ παρόντες ἡ-
μεῖς ἀπὸ τῆς ἡμετέρας, τὰς δὲ ἀ-
γνοῦσας ἡμῶν τῷ θεῷ ἐκτε-
λέσωμεν τῷ τῷ ἀπὸ τῆς
τῆς ἡμετέρας διαβολῆς ἰδέσθαι. τὸ
γὰρ καθ' ἑαυτοῦ ἀμαρτυροῦ-
μεν παρὰ πάλιν παρὰ τῆς
μετὰ διδασκαλίας τῆς ἡμετέρας
τοῦ τῷ ἀμαρτυροῦμεν; τὸ μὲν μὲν
φείσας ἐστὶν ἡμῶν, ἀλλὰ λα-
κτύοντες, τύποντες, θυμῷ
χρησίστας, βουλήτας, λοιδοροῦ-
μεν, τὴν λαλήσαντες ὁδόντες,
ταρσεῖς ἐμπροσθεν ὄντες,
τοῦτο καὶ πολλὰ καὶ ὅπως

οὐδὲ γὰρ περιώρεῖ, ὡς τὸ μὲν
 τῶν ἄλλων ἀνακειμένων ἀ-
 ποχρησθέντι αὐτῷ τῶν φίλων
 αὐτὸς ἐστωῦν διὰ τῶν φει-
 διῶν ὅς τις μὴ μνησθῇ ἐπι-
 πομπῶν, τῆς ἡγερέσεως πα-
 λαιοῦς ἀποστάσεως ἐπὶ καταλι-
 μένῃς ἐν μέσῳ πάντων καὶ
 ἀναχωρήσει, καὶ ταῦτα συ-
 γνῶμης ἀξίας νομίζῃ διὰ ἀπο-
 λογισμοῦ. βέλτερον ἢ πῶς πῶς
 ἔργον ποιεῖται οἱ αὐτοὶ πρὸς συμ-
 πληρώσεως ἀναχωρεῖν τῆς
 πατρὸς συγκαταστάσεως, ὡς ἂν
 ὑποφύγοντες τῷ πάλῃ τῆς
 ἱερατικῆς τάξεως φορτικῶς ἐπὶ
 τὸ μᾶλλον ῥηθῇ σιδηρῶς, ὡς
 ἴμεν ἀναχωρεῖν λαχὼντες
 διὰ τὴν τῶν πολλῶν ῥηθῇ
 μίαν, ὥστε ἀκαταπόνητο ἰδίᾳ
 τὰς διὰ πνοῶν ἐκείνων τὸ κατὰ
 τὴν ταλάντῃς νύκτα ἐκεί-
 νην, τῶν ἄλλων ἀπάντων
 ἀνακειμένων αὐτῷ στυγερῶς
 οὐδὲν ἔχον· ἀκούοντες μὲν τῶν
 ἐξ ὅτων αὐτῷ τῆς ἐξείσεως ἀπο-
 σπένδοντες συγκαταστήσαντες
 οὐδὲν γὰρ εἰμὲν ἐξ ἡμετέρων, ἀλλὰ

si vocatus fueris, tamen si
 prius saturatus sis, recubem
 tibi ceteris non audeas ante
 amicos discedere: hic verò
 dum Christi mysteria cele-
 brātur, dum sanctum illud
 sacrificiū peragitur adducis
 omnia in medio derelinqs
 & abscedis? quis hac tan-
 dem venia digna cēserit,
 defensione purgari? Vultu
 dicā cuiusnā opus perficiat
 illi qui ante complamētum
 finemq; discedit, neq; cena
 absoluta gratiarū actionē
 offerunt hymnoidurū for-
 tasse odiosumq; videbitur
 quod sumi dicturū, sed ne-
 cessarii tamen ob vulgi ne-
 gligeniā dicatur. Quando
 vltima cena cōmunicante
 Iudas nocte illa postrema;
 ceteri omnibus recumben-
 ribus, ipse se proripiens ex-
 cessit. illi imitantur & ipsi
 qui ante vltimam gratia-
 rum actionē discedunt. ni-
 si enim exisset ille, prodit-
 or factus non esset: nisi condiscipulos deseruisset, non
 peris-

ERRATA

Adde.

Fig. 1. col. 2. vers. ult. afficiuntur. p. 6. c. 1. v. 16. Iussu a dnea.
p. 23. c. 2. v. 15. quæ manipulum farinæ duntaxat habe-
bat, item quæ illa. p. 35. c. 2. v. 10. corpora. ibid. v. 17. ca.
p. 40. c. 1. v. 8. quemadmodum illos vultus sol calidiorib.
emissis radis. p. 126. c. 1. v. 15. Tollamus ergo semper
principis peccatorum.

Deme.

Fig. c. 2. v. 13. illum.

Mutatio.

P. 12. c. 2. v. 19. *σεκαδίζοντες*. p. 31. c. 2. v. 2. quibus. p. 68. c. 1.
v. 21. carminis. p. 73. c. 2. v. 21. fraudati. p. 94. c. 1. v. pen.
pro (miles) lege (dux). p. 99. c. 2. v. 10. quæpiam. p. 102.
v. ante pen. & v. *ἐλευθέρων*, illorum. p. 104. c. 1. v. 18. (in-
sticia) pro (iusticia). p. 108. c. 2. v. 11. *Ἰαμὸν ὠντοδὲς*
ἀδελφότης. p. 156. c. 2. v. 11. *ἐπὶ πλεονάζει*.

